శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీమత్సీతారామకరుణాకటాక్షవీక్షణానులబ్ధ

కవితావిభవుండగు

జూపూడిసంజీవరాయామాత్యునిచే

రచింపబడిన

శ్రీకృష్ణమురళీమహాత్మ్యమనుపతివ్రతాచరిత్రా

హ్వయపద్యకావ్యము

పండితవరులచేబరిష్కరింపబడి

శ్రీమత్సికిందరాబాద్ బొల్లారం తోకట్ట

పురవరములలోనుండు సుజనులు

జేయుద్రవ్యసహాయ్యంబువలన

రా॥ వే॥ కోదండపాణి మొదల్యారు బొల్లారంగారున్ను

రా॥ పసుపులేటివీరయ్యనాయుడు బోయినపల్లిగారున్ను

చేసినట్టిప్రోత్సాహంబుచేతను

సికందరాబాదు:—

వే. వి. విశ్వేశ్వరరావు మొదల్యారుగారి

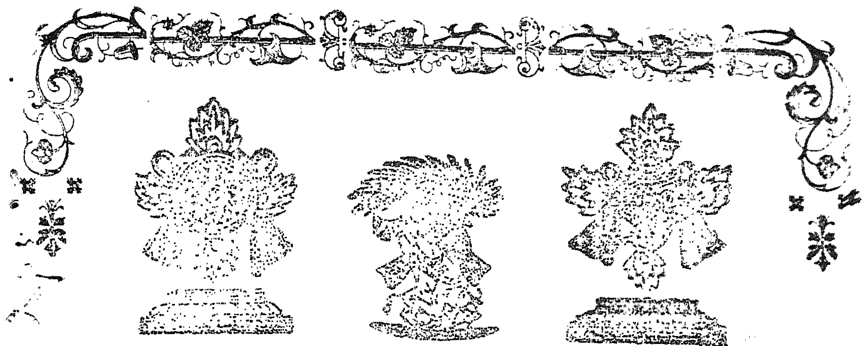
ముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపబడియె.

పీఠిక.

శ్రీమత్ వైకుంఠ తుల్యంబగు ద్వారకానగరంబున శ్రీమన్నారా యణాంశసంభూతుండగు శ్రీకృష్ణునిచేనూదంబడు నట్టి మురళీనామాంకి తంబుచే ప్రసిద్ధినొందిన వెదురు పిల్లనగ్రోవి మహాత్మ్యంబు రుక్మిణీదేవి నారదునిచే వినిన తెఱంగున సూతుండు శౌనకాదులకుఁ జెప్పిన కథా క్రమంబెట్టిదనిన నొకానొకెడ ద్వారకానగరంబునకు శ్రీకృష్ణ దర్శనార్థంబరు గుదెంచు నారదునింజూచి రుక్మిణీదేవి అర్ఘ్యపాద్యాద్యఖిల సత్కారం బులఁ బూజించి దేవరవారు సర్వజ్ఞమూర్తులరుగావున నాకు మురళీజన్మ ప్రభావంబు సవిస్తరంబుగా వ్యాఖ్యానించుమని ప్రార్థించిన నామునిపుంగ వుండిట్లనియానతిచ్చె ఆర్యావర్తంబను పుణ్యభూమియందొక శివపురం బను నొక యగ్రహారంబున బ్రాహ్మణసదనంబున గోవత్సంబులఁ గా యుట కేర్పరచంబడిన చండాలబాలకుండావిప్రార్భకులు వేదాభ్యాసం బుచేయుతరి దానగోచరంబుగానుండి వేదంబాద్యంతంబునభ్యసించి దా నొకబ్రహ్మచారి వేషంబుధరియించి తత్పురంబు వదలి గంగాతీరంబుననుం డు భ్రమరపురంబను అగ్రహారంబుజేరి యందు బ్రాహ్మణడింభకులకు ను పాధ్యాయుండైయప్పురంబున బ్రాహ్మణకన్యకఁ బరిణమించికొన్ని దినం బులచ్చట నివసించి తానొంటిగా తల్లిదండ్రులజూచువేడ్క నరుగదలంచు తరి యుష్మత్సతీ సహితంబేగుమని నిర్బంధించిన బ్రాహ్మణుల మెప్పించు టకై మురుద్దేశ్యమ్ముచే సతీ యుక్తంబుగావెడలి యాచంపకవల్లినిఁ జంపి వానిజాచారస్థితినిగాచు కొందునని దలంచుచు నొక మహారణ్యప్రదే శంబున జనునెడ నాయింతి తృష్ణాద్యఖిలబాధలకలయుచుండు నవసరంబు న సారాయణుండార్త రక్షకుండుగావున నప్పతివ్రత రక్షణార్థంబొక

భావికల్పింపనందాపసంతి నీరుగ్రోలునెడనక్కిరాతకుండొక రాతిచే నాస
తినిహైవి పసువిడిమె నంత నప్పుణ్యసతి పలువిధంబులఁబతిని వేడినర
నంమున లేదనియెంచి భగవంతునిప్రార్థించిన బరమేశ్వరుండార్తరక్షకుఁ
డుగావున నొక బ్రాహ్మణాకృతిధరియించి వచ్చి తజ్జలనిమగ్నమానసై
యున్న యప్పతివ్రతనుద్ధరించి కొన్ని ధర్మములుపదేశించి పితృగృహంబు
కనిపి యంతర్ధానుండయ్యెనంత నాసాధ్వీలలామ భగవదారాధనపర
యైయుండ నాచండాలుండా రాతిపేటునకాయింతి వ్యసనించియే యు
డుననియెంచి చని తనవారిఁగలసియుండ నొకపు హూత్పాతంబు
ల్లి దానది తప్పించుకొని పారని భ్రమరపురంబునకేతెంచినజీవితర్థ
యున్న సతిఁజూచిభయంబునొంది ద్యాదులుజేయు సత్కారంబు
నభయుండైయుండ నప్పతివ్రతారత్నంబు గర్భవతియై పుత్రునిఁ బడసి
యబ్బాలకుండు శైశవక్రీడాదిగా బ్రాహ్మణధర్మవర్జితుండై చరించుట
సాధ్వీమణిచింతించి పతికి పుత్రుని దుశ్చర్యలు దెలుప నతండుత్సహిం
నిజవృత్తాంతంబంతయు జెప్ప నప్పడంతి నిర్వేరపడి నెమ్మదింబొంది హ
వాసరంబగు నారాత్రి భగవధ్యానంబుననుండుసమయంబున లక్ష్మీనాథు
డు సాక్షాత్కరించి యంచయాన యడిగిన సంకోచంబునివర్తించివర
బులొసంగి కన్నుమొఱంగె నంత నబ్బోటి ధారణాయోగంబుననుండుడ
యోగాగ్ని సంభవంబై భర్త్రాద్యఖిల బంధుపూరంబైన పురంబుదగ్ధంబ
జేసిన యప్పురప్రదేశంబు పుణ్యవనంబయ్యె నందాయింతివెదురుచెట్టై
యుండిన కృష్ణుండు గోవత్సపాలనంబుసేయుత్తరి నావంశకుజంబుఛేదిం
పిల్లనగ్రోవి జేసికొని ఘనుపుచు నంతంబునకు సాయుజ్యంబిచ్చెననిసు
తుండు జెప్పనది.

శ్రీరామచంద్రవిజయతే.

అవిఘ్నమస్తు.

శ్రీగురుభ్యోనమః.—శారదాంబాయైనమః.

శ్రీజనకాత్మజారమణ-చిన్మయరూపమహానుభావని।
భ్రాజితచిత్రభానుకుల-పావనరామనునామసేవదాం।
భోజయుగంబునెమ్మదిని-పూన్చిసభక్తినుతించునన్యథా।
దాత్రిజముదారనిన్నసవిధానదయాంబుధిముంచిప్రోవవే॥ ౧

చ. తొలుతనవిఘ్నమస్తనుచు-మూర్ఖకపుత్రునిగొల్చిరాజితా।
చలగిరిజయుక్స్మరించిజల-జాసనునాత్మనుతించిభూమిజన్।
సలలితభక్తివేడిసువ-చస్ఫురణాప్తికిభారతీసతిన్।
దల్లదినగేంద్రకన్యకప-దద్వయినెమ్మదినిల్పితోదుతన్॥ ౨

ఆ-గీ శ్రుతిపరాపరాత్ప-శ్రుతిరూపములరులో।
కంబులందునీశు-డంబరప్ర।
కాశుడగుచుసర్వ-కాయంబులనుదోచు।
గానజంతునివహ-మేనుతింతు॥ ౩

క. అనయముభక్తపరిత్రాణనిరూఢప్రముఖసద్గు-ణాభరణాఢ్యున్।
తునివిలసత్పంచాననహనుమంతునినాశ్రయింతు-నాత్మవిశుద్ధిన్॥

చ. సకలజగద్ధితార్థముగ-సాధ్వలిబుట్టికవీంద్రులైసురా।
సురపరిభాషలన్ గృతులు-శోభిలసద్రచనప్రభావముల్।
ధరవెలుగొందజేయుమహి-తాత్ములకేను నమస్కరించితిన్।
ద్వరకృతులన్ హసించెడిదు-వాదకవివ్రతతిన్ హసించెదన్॥ ౫

శా. నవ్యోగీజనహృత్సరోవరచర-త్సద్రాజహంసాత్మక।
ప్రోద్యత్స్ఫోటకయుగాంతరాక్షరములొండొండీలసద్గ్రంథప।
ద్యాద్యప్రస్ఫురితాక్షరంబులగున-ట్లాకల్పితంబయ్యెధీ।
విద్యానైపుణులోపితత్పరతనగా-వింపన్దగన్వేడెదన్॥ ౬

క ఆనినిఖిలదైవతస్తవమునుసుకవిజనప్రణామ-మునుదుష్కవినిం
దనమునుజేసియునొకకథతెనుగునరచియింపగాము-దిదలచినయెడన్ ౭

ఉ అనుపమమైనసమస్తజగ-దాంతరమైభవదోషరోగసం।
హననమహౌషధంబయిమ-హత్తరమైకమలాసనాదిదే।
వనివహసేవ్యమానమయి-వైష్ణవకల్పకమైరహించువా।
వనజవిలోచనోద్యదన-వద్యపవిత్రకథాంతరంబునన్ ౮

మ. ఆకర్ణింపగనయ్యెనొకరుచిర-తార్థంబునన్మోదమ।
శ్లోకంబైహృదిదోపనయ్యదిజగ-స్తోత్రైకపంత్రస్థితిన్।
శ్రీకృష్ణాధరపల్లవామృతకణః-స్వీకారసంసేచనో।
త్రేకమ్మూర్తినదారవించుమురళీ-దేవిప్రభావోన్నతుల్॥ ౯

క. ఇమ్ముగనమ్ముగళీకథ।నమ్మొగినత్పూర్వజన్మ-నటనాదివిచా।
రమ్ములుగలయదిగావున।నెమ్మదినడిపిన్నగోలె-నేర్చినకోలదిన్॥ ౧౦

సీ. ఇలమునుకీర్తిగాంచినక-వీశ్వరులట్లనుశాస్త్రరీతులున్।
సలలితవ్యాకృతిస్ఫురణ-ఛందములక్షణకర్తృకర్మముల్।
యలఘులఘుప్రకారముఖ-రాదులెరుంగకరామభక్తినే।
దలకొనిచేసితిందుగల-తప్పులుసైపుడుసత్కవుల్గృపన్॥ ౧౧

ఆ. ఈడితప్రపంచ-మే వేల్పుతనయందు।
చంద్రచంద్రికప్ర-సంగమట్లు।
గలుగుమాయవలన-గల్పించునట్టిరా।
మాంకితముగజేయ-నాత్మదలచి॥ ౧౨

క. ఉదితోత్కర్షతనలరుచు।
మదుపాసనదైవతప్ర-మహితాంఘ్రికలే।
నెదనిలిపికావ్యరచనకు।
మొదలంబేర్కొందుదత్ప్ర-భుశ్రీరామున్॥ ౧౩

క. ఊర్జస్వమతిరసకర। ణార్జునకల్యాణసజ్జ-నార్చితసర్వా।
శార్జితయశునకుసన్నుత।స్వర్జగతీశునకురామ-చంద్రవిభునకున్ ౧౪

క. ఋతవాక్యామృతయుతునకు। సతతానతవినుతభక్త-చక్రావనదీ।
క్షితునకుజితరిపుకులునకు।క్షితిభృత్సుతజప్యమానసీతేశునకున్ ౧౫

క. ఎవనిధనుష్టంకారా।రవమీభువనత్రయాంత-రస్థితసుజన।
ప్రవరౌఘబర్హిముదిరా।రవమైరక్షించునట్టి-రఘురామునకున్ ౧౬

క. ఏవంవిధసద్గుణనిచ । యావృతుడగు రాము నకుస-మర్పితమగున ।
శ్లోవిరచించినసుచరి । తావిర్భవసత్క-థావి-ధము నెల్లనినన్ ॥ ౧౭

శా. ఐశ్వర్యప్రదమైనుయోగిజనసే-వ్యాకావనీశ్రేష్ఠమై ।
విశ్వత్క్ష్మాజనికుంజపుంజయుతమై-వేల్లన్మృగాకీర్ణమై ।
శశ్వత్పుణ్యనదీనదాశ్రయమునై-సౌఖ్యాస్పదారణ్యమై ।
విశ్వస్తుత్యగుణాంచితోద్భవమయిపృ-ధ్వన్నైమిశంబొప్పెడిన్ ॥ ౧౮

తే-గీ. ఒకరునన్నైమిశారణ్యమునవసించుతాపసశ్రేష్ఠులతిఃష్టి-తాత్ములైని ।
రంతరబ్రహ్మసత్రాధ్వ-రంబుసలుపు । చుండునెడవచ్చెనెల మిసూ-
తుండుయటకు ॥ ౧౯

క. ఓలగమునగలమునివరు । లాలోకనసేసిశీఘ్రము-న్నభిముఖగతులై ।
కేలూనితెచ్చివెసకుశ । లాలాపనమేతులగుచు-నపుడాతనికిన్ ౨౦

ఓశీరాసనమిడిపా । రాశరుబూజించుకరణి- రమణీయార్ఘ్యా ।
ద్యాశేషసమర్చనలపు । డాశౌనకముఖ్యమునులు యర్చించిరోగిన్
౨౧

చ. అందమెలర్పబల్కిరితి-హాసపురాణములీను వేదముల్ ।
ముందువిరించినాసికను-బుట్టిపవిత్రములైధరిత్రివె ।
ల్గొందగనయ్యెనట్టినిగ- మోద్భవవస్తుకథలీవెరుంగుటన్ ।
సందియమానినుద్గనుట-సారసగర్భునిగాంచుటల్లుని ॥ ౨౨

ఆహాసుజనాగ్రణిమా । కీహాథరరహస్యనిచయ-మెరిగింపగదా ।
మాహాయులుగాకిటకుత్సాహతజనుదెంచిరర్థిజనభాగ్యముగాన్
౨౩

॥ కవిజనసన్నుతాహార్యగుణ-గర్భితసత్కథలేము మున్న నీ|
సువచనమాధురీమహిమ-శోభిలుచో వినియుంటిమింక నే|
నవిదితమైన యొక్క చరి-తార్థమెఱుంగదలంచినారమో|
ప్రవిమలమానసా యడవి-భాసకరంబుగ దెల్ప వేదయన్॥ ౨౪

॥ కాండపికీర్ణ కాలమున-గల్గుయుగంబులు నాల్గిటన్మహా|
ద్దండతరాఘకర్మకలి-తస్థితితోగలికాలమొప్పద|
చ్చండయు గోగ్రతాపముప-సంహారకారిణియై వసుంధరా|
మండలి వెల్గు కృష్ణకృత-మంజులచర్యకథామృతంబోగిన్॥ ౨౫

॥ ఖరకరవ్యక్తదీప్తిచే గాఢతమస|మడగునట్లులహరిచరి-తామృతంబు|
శ్రోత్రపుటిగ్రోలగలిజన-క్షోభమణగు|గానదత్పరమగు గాథ- కల
దువినగ॥ ౨౬

ఖ॥ స్వరూపమునలో-కత్రయిదోచుచు-నఖిలభూతాంతర-వ్యాపకత్వ|
మునజన్మకర్మసం-మోదఖేదాదులెం- తయునొందకనుసంత-తం
బునొక్క| డై వెల్గుబరమాత్మ- డీవిశ్వమునదుష్ట-దానవమానవా-
ధములద్రుంచి ధర్మాభారమడపగ్ర-స్థావతారం బెత్తి-దారాష్టకంబుబ-
దారువేలు॥ తె॥ పడతులొగిగొల్వసంభోగ-పరతనాత|డందర
కునన్నిరూపంబు-లగుచునిహసు|ఖానుభవ మొందుచును ద్వాప-రాం
తమందు|నుండుదర్శినొక్క-సందియ-ముండెమాకు॥ ౨౭

గిరిధరుడాడబాడదుల-కింపభుజింపవసింపబెంపసం|
గరమొనరింపనిల్వబరు-గాడహసింపధరింపనొంపన|

స్ఫురితకోలంబుతోఁడదిరు-గాఁడెడునీడలనాఁగనుండియుఞ్|
హరిమధురాధరామృతమ-హర్నిశముల్గ్రోనజాల రేమికో॥ ౨౮

మ॥ గురువక్షస్థలినున్నరుక్మిణికినా-గోవిందురమ్యాధరో|
ష్ఠరసాస్వాదనమబ్బకున్నెడదదో-ష్ఠద్వందమశ్రాంతము|
మ్మురళీఖండముసంస్పృశింపుచుసుధం-బుఞ్ గ్రోలుచున్నాడుచుఞ్|
గరమానందరసాబ్ధిదోఁగుమురళీ-ఖండస్థితుల్భాగ్యముల్॥ ౨౯

క॥ ఘనతరమురళీఖండము|మునుపుట్టుక నెట్టిపుణ్య-మునమహిఁవర్తిం|
చినదోరుక్మిణికైనను|గానబోసగసికృష్ణయధర-కోశమునుగనెఞ్॥

ఆ॥ ఘోషభూమిలోన-గోవిందుఁడాలేగ|పిండుమేపునపుడు ప్రియమెలర్ప|
మురళిహస్తకమలములఁబట్టఁబడియూద|బడుటకెట్టిపుట్టు బడిలభిం
చె॥ 3౦

క॥ జ్ఞానస్వరూపకుఁడవ|జ్ఞానజనావనగుణాత్త-సంయమివతిస|
న్మానాత్మతత్త్వవిదుడవు|గాన దెలుపుమస్మదీయ-కామ్యకమును చుఞ్॥

శా॥ చాతుర్యంబలరింపనైమిశవన-త్సూవాసులీరీతినా|
సూతుంబ్రార్థనసేయనాతడుమహా-చోద్యంబుమీప్రశ్నమో|
హచాతుర్యంబిదితొల్లిరుక్మిణిమునీం-ద్రోత్తంసుడౌనారదుఞ్|
జేతస్సిద్ధికిబృచ్ఛసేయనతడా-స్త్రీకిన్వచించెన్నృపఞ్॥ 3౩

ఆ॥ ఛిన్నభూతమయ్యు-ఛిద్రితంబైహరి|కరతలంబునందు-గ్రాలిసతత|
మధరమాను వేణు-విధినిచ్ఛగించితి| రదివచింతువినుడు-ముదముగ
దుర॥ 3౪

కథారంభము.

సీ॥ జైవాతృకోపల-స్థగితసాలాంతర-స్తవమానసౌధయా-ధ్రప్రసిద్ధ। మా
నసభాహూరు-జాద్యాఖిలాన్వయో-ద్భవజనాకీర్ణశుం-భప్రశోభ।
మిభతురంగశతాంగ- సుభటాదివాహినీ- సంరక్షితార్థకో- శప్ర
కాశ। మున్నతోర్వీరుహా-ద్యన్నికుంజాసక్త-నవరుచివ్యక్తవ-
నప్రతాన॥ తే॥ మమరవిష్ణ్వీశ్వరబ్రహ్మ-నముచిసూద। నాగ్ని
యమకోణపాంబుపా-లానిలార్థ। పతులపుటభేదనంబుల-ప్రభుత
మెరశి।ధరను నెగడొందెద్వారకా-పురముమరియు॥ ౩౫

ఉ॥ ఝాంకరణాళిసంకులబి-సప్రసవోత్పలగంధబంధురా।
భ్యంకురితాంబుజాకరస-మన్వితమైబకచక్రనాళభు।
కటంకభుజంగభుఙ్మఖఖ-గౌఘసమంచితనిమ్నపూర్ణగాని।
ష్పంకజలప్రభావపరి-భాసనరిద్వరఖేయయుక్తమై॥ ౩౬

తే॥ జ్ఞప్తిచేసప్పురంబును-జ్ఞానవేత్త। లాదిమధ్యాంతరహితక-ల్యాణగుణ
వి। తానమయపరబ్రహ్మసం-స్థానమనుచు।యోగమునగాంతురప
వర్గ-భోగవాంఛ॥ ౩౭

కం॥ టంటంమ్మనివెల్వులగమి।కంటంగనజాలమీజ-గంబులునీరే।
డింటంయిప్పోయినకీ।డంటనిచాటింతురంబ-రాధ్వగమనులై॥ ౩౮

సీ॥ రీవితోనెగడుని-ట్టిపురేందిరనుకృష్ణు-డురమందుదాల్చిన-ముత్సుకమున
రుక్మిణీప్రముఖస-రోజనేత్రలుధర్మ-పత్న్యష్టకంబునై-భాసిలంగ।

వలచివచ్చినరాజఁవనితలందరుశతాఁధికషోడశసహస్రఁ మకలుష
ముగ।భార్యలైపరగుచోఁబణతికొకర్తకు-బమగురుచొప్పనఁమదను
డాది॥ తే॥ సుతులపెక్కండ్రఁగాంచి సన్నుతికినెక్కు।పుత్రపౌ
త్రసమృద్ధితోఁ బొదలనవని। నఖినుతజగత్కుటుంబికుఁడగుచుకృ
ష్ణు। డుత్కటశ్రీలసుఖవృత్తిఁనుండువేళ॥ ౩౯

ఉ॥ డింభకులాడుచోమొసలిఁ బెక్కుపుదిట్టరిగెల్పుగొన్నసం।
రంభమునన్ హసింపబ్రతిఁరావమిడంబడురత్నభిత్తిక।
స్తంభవిజృంభమాణవరఁసౌధసమీపవనాంతరంబునన్।
బంభరవేణిరుక్మిణిశుఁభాకృతితోవిహరించుచున్నెడన్॥ ౪౦

శా॥ ధకారఝుర్ఝరమంజుభి-ధ్వనులుప్రీ-డాభూతమానట్లువే।
ధికారంబొసరింపజాలినమహోత్కృష్టస్వరాపూరసం।
యకారలస్ఫుటవల్లకీస్వనసమాఁయుక్తస్థితిన్నారదుం।
డకారాంతకునామకీర్తనపరాఁయత్తైకచేతస్కుడై॥ ౪౧

ఉ॥ నాణపుగానమొప్పడగఁనారదుడాదివినుండివేగగీ।
ర్వాణపురాభివంద్యరుచిఁవర్ధిలనైనకుశస్థలీపుర।
శ్రోణికిజుక్కవోలెడిగిఁశూరకులేశునిగాంచువేడ్కబ్ర।
క్వాణకలస్వనంబుబురఁవర్ణముసన్ ప్రసరింపవచ్చుచోన్॥ ౪౨

మ॥ తరుణీరత్నమురుక్మిణీసతితదోఁద్యద్దివ్యవీణారవం।
బరుదారంవినినారదుంగనిమహాఁత్మానేడుగల్యాణవా।
సరమైతోచెగదామిముంగనుటమఁత్సద్మంబుసత్సద్మమై।
పరిశోభిల్లభవత్పదాబ్జములుజూఁపంబోలురండీదిశన్॥ ౪౩

శా॥ స్థాణుబ్రాజింతునిరతంబు-దావకీయ|పద సరోజాతదర్శన-ప్రాప్తికో
రకు| నేడుసుకృతార్థ్యమతాడ వ్యథీడితప్ర|భావుడహాహాహాహుండు
సం-భావ్యుడనుచు॥ ౪౪

తే॥ దేవమునిఇట్లురుక్మిణీ-దేవిపిలచి|రత్నమయపీఠముపగిప్ర-యత్నవాల
గ| నర్ఘ్యపాద్యాదివిధులచే-నర్చనంబు|సలిపిమృదుభాషణంబుల-
బలికెనిట్లు॥ ౪౫

ఉ॥ ధారుణిగాలుమాధవక-ధావళ్లియందురహస్యసంగతుల్|
ల్చారుతరంబులగ్గతులు సర్వమునీహృదయాష్టముల్గదా|
నారదనామునంబొకథు-నంబగుసందియామందదానినే|
ధీరుడుదీర్ఘజాలుసుసు-ధీజనవంద్యుడవీవుదకద-గణ॥ ౪౬

సీ॥ సందాభర్ణకుడువిదా-నందవిగ్రహుడార్త-జనపరిత్రాణుడర్కకసిధాను|
డకలంకుడద్వైతు-డంతర్బహిర్వ్యాప్తు-డాద్యుడామ్నాయసం- వే
ద్యుడభవు| డవ్యయుడజరుడా-ఖ్యాతుడచ్యుతుడప్ర-మేయుడైనట్టి
నా-రాయణుండు|భూభాగమడచిసం- ప్రాజ్యులరక్షించు-టకుయా
దవకులంబు-నకుయశంబు॥ తే॥ గలుగునట్టులదేవకీ-గర్భమం
దు|కృష్ణుడైపుట్టిధరణిస-త్కీర్తిపొదల| మమ్మువరియించిసకలసౌఖ్య
మ్ములందు|నటులనిపుడేలుచుండెనా- హరిమునీంద్ర॥ ౪౭

ఉ॥ పావనమూర్తికృష్ణునికృ-పామృతధారలదోగుచేముసం|
జీవనశక్తులొందిసుఖ-చిత్తులమైతిరమున్నవారమిం|
కేవిషయంబులకొరత- లేమియుగానముకానినిచ్చలే|
హావిభుమంజులోక్తరస-మానుటలేనిదెవెల్తిదోచెడిన॥ ౪౮

ఉ॥ ఫుల్లపలాశపుష్పమతి-పూతమునై కుసుమాలలావమై|
వెల్లదలంకృతంబయిన-వీనరుదిస్ఫుటమైరహించుచున్|
వల్లభసౌరభప్రగుణ-వంతఋగానివిధంబునైతిమే|
మల్లమనోహరాధరసు-ధాసవమెప్పటికానకున్గన్॥

క॥ బుధనుతుడగు శ్రీకృష్ణుని| మధురాధరసుధఋసతము-మకుర్గ వతోం
ప్రథితముగ గ్రోలమురళికి| నధికారముగల్గెమాకు-నట్లరుమకద

ఆ॥ భద్రమూర్తియైన-పరమాత్ముకటియందు| కరతలంబునందు-కక్షమా
మోవియందుజేరి-మోదంబుతో మెల్ల| బడినయట్టినురళిభాగ్యవ

క॥ మాతులమథనోత్సగవిస| చేతనులము సేవకులము-చెలువలమామ
కేతరిబిగుకనదనిశము| చేతనవనకామ్యమునకు-జేపిడిపితుకున్॥

సీ॥ యోగీంద్రయిదిచిత్ర-యోగంబుగాఫున-మాకుసంశయవృత్తి-మల్ల
నదియెరుంగగనాత్మ-నొదపినతరిదైవ-యోగంబువలనమీ-రే
ఒ!తిరి మేలుబోదలెనా-దిశభవత్కరుణార-సాన్విజాలోక
మరనిప్పు| డవ్వేణుఖండజ-న్మాద్యచారిత్రమా-ద్యంతంబుదె
చింతనంబు॥ తే॥ బాపజాలినమేటిపి-పారమార్థి|కుండవన
వతిదయా-ఖండవీవు| గానవేడితితెల్పుమ-త్తామ్యచరిత| వ
వైదర్భీపలుకసం-యమివచించె॥

శా॥ రాజీవాక్షిభవన్మనోరథముచి-త్రంబయ్యెనీయర్థమా|
రాజీవాసనుకైనదోచదుమహా-ప్రాజ్ఞ్యంబుగుహ్యంబువి|
భ్రాజిద్వంతమనూత్నమట్టిదివచిం-పన్రాదునాకేన్నిము|
న్నాజేజేతలకట్టుతెల్పినవిధం-బాద్యంతముఞ్జెప్పెదన్॥

ఆ॥ లోలదబ్జనయన-లోకేశు డెరిగించి। నంతనాకు దోచి-నంతనీకు।
దెలుపువాడ పినుము-దెశలుజూడకనీవు। చిత్తచలనప్రశ్న-కుత్తరంబు

సీ॥ వనితసరస్వతీ-వల్లభుపురమన-నిందిరేశునినైజ మందిరమన।
పార్వతీపతిశుభ-ప్రదనివాసంబన-పాకవిద్వేషకు-పత్తనమన।
జాతవేదాత్మని-శాంతరాజంబన-నలగుహ్యకాధీశ్వ-రాలయమన।
గాంగోదరస్వామి-ఘనసౌకాయ్యంబన-కృశమధ్యలక్ష్మిని-కేతనమన॥
తే॥ బరగిసుజ్ఞానభక్తితా-త్పర్యనియమ। సుకృతతేజోర్థవరభోగ-సు
గుణవంత। జనసమాకీర్ణమైయొప్పి-జాహ్నవీత।టమునగలదొక్క-పు
రముశ్రై-వముననమెరయ॥ ౨౬

క॥ శాతోదరి శైవజనో। పేతంబై వెలయుకతన-బృదివినియదివి।
ఖ్యాతివడసెశివపురమం। చాలతగుణికాగ్రజాగ్ర-హారార్థముగాఁ

క॥ షట్కర్మనిరతులభినుత।షట్కామలరహస్యవిదులు-శాంతులుఫణిసం।
మాత్రికటకార్చనపరులరి।షట్కవిదారకులువిప్ర-జనముందమరుఁ

చ॥ సకలకలాకలాపులతి-సత్త్వలుదాంతులుయాయజూకసం।
జ్ఞకులుకులీనులూర్జితుల-గణ్యయశోధనులుత్కటాహితా।
గ్నికులునితాంతపుణ్యులురు-నీతిధురీణులుయాచకౌఘపో।
షకులనఘుల్సదాధ్యయన-సక్తులుసద్వ్రతులప్పురీద్విజుల్॥ ౨౯

సీ॥ హవిరాన్నమిచ్చిశి-ష్యావళికనిశంబు-వేదశాస్త్రజ్ఞాన-విద్యలందు।
తేజోవిశాలురై-దీపింపనుపదేశ-మిచ్చుచుండెదరంద-రెల్లప్రొద్దు।
లాబ్రాహ్మణులలోన-నాబృహస్పతిదివ-స్పతివాక్పతిదినాథ-పతుల

బోటు: శ్రీభోగవిద్యాఖి- తేజంబులలరింప-బడిసోమశేఖర- భట్టనా
గ॥ తే॥ నొక్క-ద్విజుఁ డుండె నాతని యొద్దశిష్య।సంతతిపదక్రమజ
టాఘ-నాంతముగను।జదువవారికిను చితంపు-సంతసెప్పి। తనుప
చుండు నపూర్వసుఖాం-తములనతఁడు॥ ౧౦

క॥ పాల్ళక్క-కాఁడుకనను ప్విళ్ళూరునుయతనియింటి-విభవంబబలా।
క్రేళ్ళాడుఁ గోవులాసరి।యూళ్ళంగనబోనిమంద-లుండెనతనికిన్॥

క॥ శ్రేష్ఠంబుగనగ్గోవుల।నోముంగలదిట్టతనము-లొప్పెడివారిన్
నేమింబెగొందరినియత।డామానసులంమనొక్క-డంత్యజుఁడుండెన్॥

మ॥ అలగోరక్షకులందునున్న పురబా-హ్యావాసకుండైదుమే।
డులపాయింబునుగోలెబ్రాహ్మణగరి-ష్ఠున్గొల్చి ప్రొద్దెల్లదూ।
డలదాగాయుచునావులుండు వెలిగో-ట్టంబుల్దగన్యూడ్చిని।
ర్మలము ల్సేయుచునుండెనాద్విజబహి-ర్ద్వారాంగణావాసియై॥ ౧౩

ఆ॥ మాలవాడు రేపు-మాపులాబ్రాహ్మణో।చ్ఛిష్టమును భుజించి-చిత్తచలన।
రహితుడగుచునర్ధరాము రాలయబహి।ర్ద్వారమందు నిశల-జేరియుండు॥

ఉ॥ భూదివిజుండు సంధ్యలను-పూతమనస్కు-తశిష్యకోటికిన్।
వేదము బాఠమిచ్చుదరి-వేగమ మేల్క-నిపుల్క-సుండునా;
వేదము వల్లె వేయబడు-విప్రసుతావళితోడజాటుమై।
వేదముదాబఠించియది-విస్మృతముఙ్గనకుండనొల్లెడిన్॥ ౧౪

ఉ॥ వేడుకతో షడంగయుత- వేదచతుష్క-మునిష్విధంబునన్।
వాడొగినేర్చెబించదశ-వత్సరపాయముదాకనుండియు।

వ్యాడలగల్గువి|ప్రకుల-వర్తనలాపరిభాషలాస్థితుల్।
పోడిమితోగ్రహించితన-పోపిడియొండ్లెరుగంగకుండగన్॥ ౧౭

మెల్లనిసుగుణాజ్ఞయుగొని|తల్లియుదండ్రియునుగల్గు-తనయూరికిన।
తొల్లాసంబునజనియా|భుల్లకుడొకయేడుగడపె-శోభనగాత్రీ॥

అంతటవాడుమాలడయి-యాత్మదలంచెనునాకువేదమా।
స్యంతముగ్గాలభించినఏ-డకట-టకొంపని సేలరిత్తగా।
జింతిలుచుంటబల్లెలను-జేరిచరించుచుగానుపీసమున్।
సంతనసేసిదాననొక-చానను బెండిలియైసుఖింపకన్॥ ౧౮

అనుచుజింతించివా- డల్లికభాగాదుల- భస్మతిర్యగ్రేఖ-పటలిదిద్ది। తడు
పారుజుట్టువ్రేల్చు-డివైచిగళమున-కమనీయరుద్రాక్ష-కంఠిబెట్టి।స్ఫ
టికాక్షమాలనొ-ప్పమరంగజారించి-యొంటిజన్నిదముమూ-పంట
దాల్చి। తెలుపారుపంచశో-త్రియమొప్పధరియించి-ముంజేతవి
ద్రుమం-బులసరంబు॥ తే॥ దొడిగిమడిసంచితోనాడ- బడుమృ
గాజి। నంబుదర్భాసనమురాగి-చెంబులజత। కుశపవిత్రంబుగలకే
ల-గూర్చిపట్టి।ధృతినివిహరించెబ్రహ్మచా-రిగనుయూళ్ళ॥ ౧౯

శ్రీరామరామరామర|మారమణీమణిమనోర-మాయనుచుదగన్।
నోరన్స్మరియించుచుదా। నూరూరుందిరుగుగపట-మూనుమనము
నన్॥ ౨౦

రాజసమొప్పమాలడుథ-రామరకోటిగృహాళికేగిదు।
ర్వ్యాజతవేదపాఠమను-వర్తనగాబఠియించుచున్మహా।

రాజవనన్ గృహస్థులను-రాగమెలర్పగజూచియాతడం|
బోజభవాభుడస్మదురు-పుణ్యమునన్ గనుపించెనంచొగన్॥ ౭౧

చ॥ మనమునసుబ్బిస్వాములరు-మాగృహమందు భుజింప నేడురం|
డనుచునిమంత్రణంబొసగ-నాతడుశంకరునిన్ స్మరించుచున్|
మొనదరిదానమాడితన-ముందుగవాళమువిప్పిదేవతా|
ర్చనమురహింపనోషపుటి-నంచలనంబొగిసల్పుచున్ దగన్॥ ౭౨

తే॥ రాజితాచలనిలయునా-రాధనంపు|క్రియయథావిధినొనరింప- బ్రియ
మెలర్ప| నాకుటుంబీకులాపోశ-నంబొసంగ| భోజనముసేసిరవ్య
తాం-బూలమందు॥ ౭3

క॥ మహనీయుడనుచుదక్షిణ-గృహనాథులొసంగవారి-కీర్తిపలుమరున్|
గుహనాగ్రజుడెన్నుచుగొను|నహహాయమ్మాలకడిమి-యద్దిరమబలా॥

ఉ॥ రాక్షసవృత్తిబూనిచటు-రాననవంశజులిండ్లనాతడీ|
రూక్షతరాఘకృత్యమతి-రూఢతజేయుచుగాసువీసమూ|
పేక్షబరిగ్రహించుచున-భీష్టపదార్థములున్ భుజించుచున్|
దీక్షితుబంగిదోచుచును-ధీరనమస్కృతులందుచున్ జనున్॥ ౭౪

ఉ॥ మేదినిగల్గుబల్లెలును-మేటిపురంబులుసంచరించిధా|
శ్రీదివిజాలయంబులను-దీక్షితుపొల్పునమ్రొల్గుచు న్బిడా|
జాదులుసాగ్నివడన్ గపట-చర్యలతోనలవిప్రలోకము|
ర్యాదనటించుచున్నవెను-రాపగయుత్తరతీరగామిరై॥ ౭౫

తే॥ తిరిగితిరిగి వాడ్లు-దేవనదీతీర। మందు భ్రమరపురము-నాగనొకట। ధారుణి
సురాగ్ర-హారంబు గలదందు। కృత్రిమంబుదిగియొ-క్క శ్రోత్రియముగ॥

ఉ॥ రమణీయస్ఫారవిప్రగేహములపా-రంబొటి భోగీంద్రుడై।
సముదిన్వాని గణింపజాలడలవ-ర్ణవ్యాజుడా విప్రగే।
హములన్నిత్యము కింటలెక్కబడినా-హారించుచో బాహ్యస్థా।
ఘముని శ్రోత్రియధామరస్థితు లెరుం-గన్ లేకనోక్కొమ్మడిన్॥ ౭౮

సీ॥ మేటివైదికుడుగ ద్రిష్టిసదాచార-సంపత్తిగలవాడు సాంప్రదాయ।
కుండు నూతనవయస్కుడు బ్రహ్మచర్యవ్ర తుండీతడతిపవి- త్రుం
డుగాన। మనడింభకులకునీ- మహనీయుచే వేద-మభ్యసింపించుట
హాణంబటంచు। సన్నూరిద్విజబృంద మాలోచనము సేసి నియమించి
రంతనా- నీచుడర్భ॥ తే॥ కులకునధ్యాపకుండునై- గురుసమ
స్తుతిప్రభృతి గౌరవంబులు దివ్యభోజ। నంబులొంగి గొన్చు భ్రమ
రపు-రంబునందు। గొన్నియేండ్లుండె శ్రోత్రియసం-పన్నమతిని॥ ౭౯

మ॥ గామనామము నారతింబుడు-రాత్ముడయ్యును నోటశ్రీ। రామరా
మయటంచు బల్కుధ-రామరుల్గురుదక్షిణ। ల్వేమ మీరయొసంగనైగై
కొను-భేషజంబలరారగన్। నేమమొప్పలనీచుడా ద్విజ-నీమముల్సరి
సల్పుచున్॥ ౮౦

తే॥ మేదురవ్యాజమునవాడు-మెలగెనువిద। ధరణినీచా మహాత్మ్యంగతాయ
టంచు। బుధులుస్మృత్యర్థమిలవచిం పుదురుగాన। నదిసహజంబుగ గనుప
ట్టైనతనియందు॥ ౮౧

చ॥ మదిముద మొందసిట్లతడు-మాన్యతనొందుచునప్పరంబునన్
గుదురుగనబ్దపంచకము-గుజ్జులకొప్పగ వేదవిద్య నె।
మ్మదినుపదేశమిచ్చినస-మగ్రముగా నిగమంబు డింభకుల్।
జదివిరియంత వాడొకవి-చారమెదన్ దలపోసెనిట్లుగిన్॥ ౮-౨

క॥ నోరికుఁడు నొయ్యగనే। నారూఢిగ జిరుతనాడ-నార్హంబనకన్।
నేరిచితివిప్రవిద్యయు। నేరిచినఫలంబుకొంత-నెలకొనెనింకన్॥ ౮-౩

చ॥ రజితముకొంతగొంతయుప-రంజిపడిన్నచుకూర్చి యిచ్చుటన్।
గజిబిజిగాకముందెతొల-గంబడిపోయిరయంబునన్ మదా।
గ్రజులనుదల్లిదండ్రులను-గాంచివివాహమునై ప్రజావళిన్।
ద్రిజగములొనసన్ననిగ-రిష్టసుఖంబుననుండుటొప్పదే॥ ౮-౪

ఉ॥ మేచకవేణివాడిటుల-మెల్లనజిత్తమునందు నొంటినా।
లోచనచేసి వేచిబుధ-లోకముగాంచి గృహస్థులారమీ।
మీచిరుతల్లడంగితొలి-మిన్కులు నేర్చిరిదాననేమిసం।
కోచము లేమకాననిక-గుజ్జులజేకొనుడంచు బల్కుచున్॥ ౮-౫

చ॥ సరవివచించెవెండియుర-సజ్ఞతనిట్లని పెండ్లి వేడ్కనే।
సరిగెదనింటికింకనుప-దార్థముగావలెగానమీరలీ।
తరిగురుదక్షిణార్థము ము-ద్రవ్యసహాయ్యము సేయుడోధరా।
మరవరులార నాతిఁగొని-మళ్ళిటకేనరుదెంతునంచనన్॥ ౮-౬

తే॥ హర్షమిగురిత్త్రబుధసమూ-హంబుదమకు। గలకొలందుల నెక్కుడు
గాథనంబు। నవ్యకాంచనరజతర-త్నాంబరముల। నొగిసమర్పించు
చనిరివా రొక్కమొగిని॥ ౮-౭

సీ॥ ప్రస్తుతా ప్రచ్ఛన్న-సంకాశుడై వచ్చి- నట్టులనిటకు మీకట్టిపడియు। మా
బో ప్పైపిండుకా- మ్నాయము గరిపిబ- ల్కష్టించితిరి కాన- కవివరే
ణ్యా। మీకు గానుక గాగ- మే మొసంగిన తృణా- గ్రము దారు మేరువు
గా గ్రహించి। దయజూడ డలిపల్కి- డాపున ప్రభా వంబుతోను
న్నత-ర్వావధాను॥ తే॥ లనుబుధేంద్రు జూపి- ఘనుడీదడనవర।
తాహితాగ్ని కుండు నతిదరిద్రు। దతికుటుంబయుక్తుడై-యుండి మీ
కృపావీక్షణంబు దోగ-వచ్చెనిటకు॥ ౮౮

శా॥ నాటంగోలేని తండుబుద్రుసనకు నా-మ్నాయంబు మీ చేని గా।
ఘాటంబొప్పగ నేర్వబంచియిపుడా-కాన్కయు లేనంచు మీ।
తోటం జెప్పగవచ్చి నాడతిదరి-ద్రుండిట్టి దీనాళి మీ।
బోటుల్ర్లోవమి నెవ్వరింకదమరీ-ఫ్రార్థనాహితాగ్నికుని॥ ౮౯

ఉ॥ మన్నన సేయుడంచు బుధ-మండలి బల్కిన వాడు దీనుని।
ద్రన్నన జూచి మా కనిడ-గానుక కైబడు లేమొసంగదో।
యన్న బుధేంద్రు డిట్లనెను-డాత్మజ యొక్క తిగల్గు దానిని।
పొన్నియ కాడు మీకడను-పొందనవిద్యకునై యొసంగెదన్॥ ౯౦

శా॥ తత్తుల్యంబిల లేదు బుద్ధికలదా-తన్వంగి సౌందర్యసం।
పత్తిన్నిత్తజు కాంత పుణ్యవతి స-చ్ఛక్తి వ్రతోపాత్తస।
చ్చిత్తస్ఫూర్తి పరిగ్రహింపుడను చా-శీలుండు వాక్యప్పన।
మ్మత్తుండొప్పగ నాలకించికడు సే-మంబంచు దానంతటన్॥ ౯౧

చ॥ తురగమ్మునెక్కి తుంటరికు-తూహలియై గతినల్లవిప్రసా।
గరబడ బానలుండు తన-కావ్యకు జాతము సత్ఫలంబ మోవా।

[illegible] చుకొని భాసిలిదీనమ హీనసురేంద్రుతో।
[illegible] కేశవగు-డంబు ధావళి కూడి వేడుకకె॥ ౯౨

[illegible] ధారము మున్న కరుణా వేశంబును న్నేకన।
[illegible] రాజపుట్టుపరి నొం-ఫ్రత్తా బ్జన త్రేక్షణా।
[illegible] బెండ్లిగన్మానినొ-స్తవ్రా వెసగా బోలు లే।
[illegible] నపజాతివియ్యములు స-హ్యా బయ్యే నేరుక్షిణీ॥ ౯౩

[illegible] స్మృత్తవ-స్తంతే విభునినైజ-ధీశక్తి వలనస్వాధీనముగను। యొన
[illegible] కర్మ-మున జేయుగీల్వొమ్మ- విధిద్రిప్పనట్లున-వ్యాధియూరం
[illegible] సర్వస్వ-తంత్రుడైతత్క [illegible]- గణమొగి స్వవశంబు-
[illegible] మాటించి। క్రమతదజ్ఞంతు-సం-ఘముకర్మమునబున- భవమొం
[illegible] స్థలములాగివు॥ తే॥ ఖస్థలులబూర్వసంచిత-కర్మస
[illegible] జేక్ష్మలిఖయించికుడువంగ-జేయుచబల। కర్మసంసృతియంత్ర
[illegible] కరణిగణక।ద్రిప్పగురువో లెసూత్రధారియునువోలె॥ ౯౪

[illegible] నైంచప్పలు నీమహిని వెరుగ వేమ-హేశ్వరి వైత్రీ।
[illegible] నమారగయను చా।ధీమణికిని దెలిపిమరియు దివిజమునియునే

[illegible] జాత్మజగునాబు ధేంద్రతనయు-మాలండుదుద్రష్టజ్ఞధీ।
[illegible] తుండైసతిగా।గహింపగమకిం-చ దత్పురావాసకు।
[illegible] నాచార్యవిచారమెంతయుమది-గోష్ఠింపకు ద్వాహకా।
[illegible] తోక్తుల్పచరించియంతటమహా-హర్షంబుతో వారొగి॥ ౯౫

[illegible] భవస్తుతి [illegible] నమదమతమబలం బు-దగునట్లుల న।

ద్దీనబుధోత్తమజపెండిలి|కైనయమారంగనొసగి-రందరు వవడిన్||

చ|| మదిరపిలోచనీవినుమ-మ|గ్రమతుల్గురుమిగూడిసమ్మతిన్
వెదకిసులగ్న మొందునతి-వేగమకూర్చితదీయకన్యక|
న్మదిరమధు|ప్రసూనరస-మత్తవిమగ్నకులాథమాన్వయా|
భ్యుదితునకిచ్చి చేసిరిము-హూర్తముతప్పగనీక పెండ్లిగిన్|| ౯౭

మ|| వరుసన్వాసరపంచకంబిటులను-ద్వాహంబుగావించిభూ|
సురముఖ్యుల్సుదమారనొకరు-మొగినీ-చున్ దద్వధూరత్నమున్|
జిరసంపత్సుఖసంతతి|ప్రతిభము-|శ్చేయాంబులుంబొందిను|
స్థిరులౌనట్లుగబూని బూటకపునా-శీర్వాదము ల్సేయగన్|| ౯౯

తే|| రాగమిగురొత్త బుధులిట్లు-నాగమోక్త|ముగనుదీవించితమగృహం-బు
లకుబోయి| రంతనీచుంరుధరణీసు-రాలయంబు|నత్తవారిల్లుదనకొం
ట-కలరుచుండ|| ౧౦౦

మ|| నవజామాతృడటంచుదీనబుధుడా-నందంబుతోనాత్మజాం|
ధవసందోహముమెచ్చ|బేమయిడిభే-దంబింతయున్లేకనిం|
టవసింపన్నియమింపుచోనతడుచం-డాలుండునై యుండియున్
నివసించెన్ శ్వశురాలయాంతరమహా-న్నిద్రాతిసౌఖ్యస్పృహన్||

శా|| నేతానందమొసంగుచాళరుడుడు-ర్నీతిన్దదోర్వీమరు|
త్పుత్రాఘుంబునకప్పుడొలెనిగనుం-బున్ బోధగావింపుచున్|
బాత్రస్థానమునందపాత్రకుడనై-బంటింపకేనుండుటే|
పాత్రుబంచుదలంపకుండెనచట-న్పద్మాక్షియోరుక్మిణీ|| ౧౦౨

చ॥ ఇటులననామికుంటుబాధు-నింటవసించెనువత్సరత్రయం।
బటునిటుబోకనభర్తకుల-కధ్యయనంబొగిజెప్పుచున్నజో।
త్కటకుటిలత్వమెంతయు:నొ-కళ్ళకుదెల్లమిగాకయుండున।
ట్లటజరియించుచుండుదరి-నాద్విజపుత్రివయస్వియయ్యెబో॥ ౧౦౩

తే॥ తివిరికులవయోవృద్ధుల-తిప్రశస్త।లగ్నమునసల్లతస్వీల-లామనల్ల।
కల్లముడిపారునుల్లాస-వెల్లవిరియ।నొక్కటిగజేసిరక్కట-యుత్ప
లాక్షి॥ ౧౦౪

క॥ సతగుణవతియగుబుధసుత।నతిగహితకులపువాని-కతివగునట్లా।
శతధృతిలిఖించుటద్దిర।మతివావిధిమాయలేరి-కరయంబడునే॥ ౧౦౫

ఉ॥ గచ్చులమాలడిట్లుద్విజ-కన్యకగూడిసుఖించుచుండెమే।
ల్బచ్చెనపూతసేతలను-భాసిలుగోమయపిండమట్లబె।
న్మచ్చికతోడుతశ్వశురమందిరమందుశరత్త్రయంబుదా।
నచ్చుగనాపతివ్రతస-మర్పితసేవలకుల్లసింపుచున్॥ ౧౦౬

ఉ॥ రాతిరులంబగళ్ళనను-రాగమెలర్పగనత్తవానునున్।
లాతిజనంబుమెచ్చుపతి-లక్ష్యముగాబ్రచరింపుచోనతం।
డాతలిదండ్రులన్నలను-నాత్మదలంచిచెలించిచిత్తమం।
దోతలిరాకుబోణివిను-ముస్సరమంచుదలంచెనిట్లొగిన్॥ ౧౦౭

క॥ జననీజనకులనన్నల।గనకన్బహుదినములయ్యె-గనజనుంగలచో।
న్ననుకున్ననేటిబ్రతుకిపు।డెనయమినికముందుజన్మ-మెయ్యదియొకనన్॥

ఉ॥ నందనుడేడబోయెనని-నాకొఅకున్ముదుసల్లులైమహా।

క్రందసనోసరిల్లుచును- ఖంబులనొల్లనినన్ను గన్నవా।
రెండొదగిళ్ళనుండిరొలఁ జుంచిరొకో బ్రతికున్నవారలో।
యందరవీడివచ్చిసుఖఁ బొందుచు నేనిటనుండితక్కటా॥ ౧౦౯

క॥ దరమతినిటదొంగవలె।న్దిరుగాడుటకం బెగులపుఁ దెరవను పెంన్లా।
డిరహించుచుఁ దలిదండ్రుల।పరిరక్షణపరతఁ నింటఁ బడకిటబడితిఁ॥

సీ॥ నీతికోవిదుఁడహో- నాతండ్రినను గూర్చి- బుద్ధిచెప్పుచునుండు- బూటబూ
ట। నాపయింబంచప్రా-ణములుంచితల్లికే-ల్గాని మెల్లునేగడఁ గొ
ట్టునోట। గులమున లేనివి-ద్యలుగలాడని ప్రేమ- గౌరవింపుదురన్న-
లారమణులు। నలబంధుజనులు బ్ర-హ్మణ్యుడీతఁడని- చాలబూజింతు
రు- సంతసమున॥ తే॥ నకట నేజన్మభూమియు-నైనవారి।విడిచి
యరచేతబ్రాణము- ల్గొడవరింప। నీడజిడిముడిబడ నేల-నెల్లి వెళ్ళి।
బోదెదంచునుమది నెంచి- పొలతిగాంచి॥ ౧౧౧

ఉ॥ ప్రమదారత్నమ వింటె నాపురమునా- బంధుల్చెలుల్నాదు గే।
హము భాగ్యంబును తల్లిదండ్రులును హా- హా వీడినాడొక్కటే।
క్రిమతం బేను వహించి కల్గిన ధరి- త్రీ చక్రముఁ జూచుచుఁ।
మమతన్వచ్చితిసిం దెవచ్చితిసి సా- మాన్యంబటే నాస్థితుల్॥ ౧౧౨

చ॥ తిరిపెపుగూళ్ళు మెక్కఁ బడు- ద్రిప్పలతో బమనొక్కటే డులీ।
సరికిటనుండుటయ్యెనది- చక్కఁగణింపగ గోయుదూలపుం।
బరియనుగొట్టు మేకెగయ- బాపుతరిఁ వృషణంబులందులో।
నిరికిన జచ్చుగోతి క్రియ- నేనిటనుండుటసుమ్మికోమలీ॥ ౧౧౩

ఉ॥ శంకయొకింతలేకనొక-సంగతిదెల్పెదఁ నమ్ముకొమ్మనా।
టెంకికిబోదలంచితిని-డెందమునన్ దిగులొందకుండుమా।
తంకముదేకునాదుదలి-తండ్రులజూడగబోయెదింక నీ।
వంకలవారికిం దెలుపు-వచ్చెదగొన్నిదినంబులేగినన్॥ ౧౧౪

చ॥ కలిగినదేకదాతనను-గన్నమహాత్ములగాంచుకోరికన్।
బొలతులపొంతనెల్లపుడు-పూరుషులుందురెకార్యహేతువు।
న్దలపిడిపోరెరారెయుప-ధావలినింట్లకుదేరెమేరలుం।
గలవెగృహస్థసంతతికి-గల్గినచోసుఖముబ్బునేచలీ॥ ౧౧౫

క॥ రోదనముమానికోమలి। మోదంబునదెలుపుమిపుడె-ముదుసళ్ళగునీ।
గాదిలితలితండ్రులకని। వాదించినజిన్నవోయి-వగపునయంతన్॥

చ॥ దిగులునగుండియల్మిగుల-ధమ్మనిమ్రోయగభర్తవాక్యము।
ల్నెగులొసగన్సతీమణిమ-నీషయునాపునపోయితండ్రికిన్।
బొగలుచుజెప్పనాతడొగి-బొంపిరిబోనదిగుల్నెసంగిపె।
ల్లగువగపొందుచున్దనదు-యల్లునకిట్లనిపల్కెనెంతయున్॥ ౧౧౬

క॥ తగునాలింవిడిపోవుట।తగునామగవాడుతోడు-తనుగొనిపోవన్।
దగునాలిపనులుయల్లుడ।తగునాయిటన్నిర్వరుండ-దగునామదికిన్॥

క॥ శ్రీసతిసమమగుదీనిం।దోసమువిడనాడియొంటి-దొలగుటపతియే।
గాసికివేలుకుసతికని।యోసరిలుంశ్రుతులుధరణి-సుర్వీదేవా॥

ఉ॥ రాయసమానులాంగనను-రాయడుదొట్కొనిపోవుటెన్నగన్।
ధీయుతమూర్తిసీవికస-తీమణితోజనివేగవచ్చుట।

లాఁడయమునుమ్మియంచు వడి-సర్మిలికాంతను గాంచియిప్పుడ।
న్మాయజమాని వెంటజను-మాయని చెప్పిన నామెయంతటన్॥ ౧౨౦

మవ్వంపుభక్తి పెనగొన।జివ్వనబతి కెరగి లేచి-క్షితిగాల్చెముద్రవే।
ల్బుద్వప్వచుదలవంచియునవె।నివ్వధిపతివీడిభర్త-యేగునెయంచున్॥

నా నాథబుధవంద్య-నలినారి బాపి చంద్రికవల్లి వేరసం-దీప్తమగునె।
నామనన్మోవల్లభ-నవాబ్జమును వీడి-గంధంబు వేరుగా-బంధురిలునె।
నాజీవితేశ్వర-నవరత్నములకన్య-మగుచు కాంతులు వేర-నెగడబడు
నె। నా కామ్యఫలపతీ-త్మాగ్నిసంగతివీడి-జ్వాలలు వేరప్ర-జ్వలితమగు
నె॥ ఆ॥ కాననగ్నిసాక్షి-గానన్నువరియించి। యిప్పుడొంటిజేసి-
యేగదలచి। నాడవిటులవీడ-న్యాయమా మాధవనీదు।తోడవత్తునీదు-
తోడజత్తు॥ ౧౨౨

మతిబరికింపగసతికిం।బతిసేవయె సకలనిధులు-భవ్యాంబరముల్,
వ్రతములలంకృతులమరులు।గతులును యదిగాకనధిప-కలవే వేరన్॥

నంకుతనంబు సేసెనిది-మడ్డిదియంచు దలంచకో ముదే।
శాంకసమానమూర్తి మను-నాయసువుల్విడిపోవనుర్విదే।
హాంశము నేను నట్లసుమి-యన్నన తండొగి వేసరిల్లిపో।
నంకిలి సేయబోకు సిల-నంచును తక్షణమే గనూనుడున్॥ ౧౨౪

ర౦॥ త్రపాన్వితాస్యయై పతివ్ర-తాలలామయేడ్చుచోన్।
సుపుత్రికావిధంబు తండ్రి-చూచియంగలార్వగన్।
గృపాకరుల్బుధేంద్రులంద-రేమియంచు వచ్చిమా।
యపారునిప్రయాణచర్య-లన్నిగాంచియిట్లనన్॥ ౧౨౫

చ॥ ప్రవిమలవేదశాస్త్రముల-పారముగాబరికించుధీవిశా।
లివిపరిశుద్ధశీలివిక-లీనజనేడితసద్గుణావతీ।
ర్ణవిబుధలోకకోవిదవి-నిర్ణయవాదవినిత్యకర్మజా।
లివికవివయ్యునిట్లితను-లీపుసచిత్తునిబోలుటొప్పునే॥ ౧౨౭

ఉ॥ కాపురముఁ ద్యజించికుల-కాంతయుదఃఖిలనొంటిడించినీ।
వాపురమేగఁబూనతగ-వాసతిదోటూర్క-నిపొమ్ముపోనిచో।
నీపురమందెసౌఖ్యముఁ-హించగనుండుముగాకమీఁగుజా।
యాపతులేశుభాశుభము-లందుడికన్నని లేదుమాకొగిన్॥ ౧౨౮

ఆ॥ శిక్షసముచరణంబు-చెలగుచోనీసతి।జెండ్లియాడికూడి-ప్రేమపాడి।
పీడిపోదలంప-విపరీతమగునుర్వి।గానవెంటగొనుము-కాపరంబు॥

చ॥ కనదురునీతికోవిదయు-గాంతయుసాధ్వియునైనయీసతీ।
జనమణినీమపూర్వభవ-సత్కృతికిన్ ఫలమోయనంగనీ।
కనువగుభార్యయయ్యెనిపు డకట-టపామరుడేనినాలినిన్।
వెనుకొనిపోవుటన్ననవె-వీరడివేయనిపల్కిరాబుధుల్॥ ౧౨౯

మ॥ అనుచున్ బౌరులునత్తమామలునస-హ్యంబొప్పగోపించినన్।
దనువుంగంపమునొందదత్తరిలుచి-త్తంబుల్ మ్యేలన్ దూలగం।
దినవక్త్రంబిలవాలిలజల్లచెమటల్-దేహంబునన్ద్నేలన।
ల్లనిషాదుండటువెల్లబోయిమరుపల్కాడలిగలేకయ్యేడన్॥ ౧౩౦

సీ॥ మనసినిట్లనుచుజింతన-సేసెమూలండు-తనకులస్థితులెల్ల- దలచితలచి।
దైవమాకడిదిచింతన తెచ్చి తేకికో-పన్నినపనుగడ-భిన్నమయ్యె।

ననుగన్న వారి నే-గనఁబోవుటు సుగుణ-మన్న వాంఛావల్లి నన్ను జుట్టెఁ
బోవుచో వెనుకని-ప్పాలతి నుఁ దావచ్చు-వచ్చిన వాసుట్టి విచ్చిపోవు॥
తే॥ విచ్చినప్పుడె పసు వెల్లి- వెల్లడగును। పరిపుబెము నంతనం[illegible]-సం-
ప్రాప్తమగును। బందమూలంబు పాపిష్ఠ-నికఁదలంప। దానవడిపంత
వాశనం-బౌను ధరణి॥ ౧౩౧

క॥ పాలతిస రావద్దని నే। బలికినచో బసుగురొక్క-పలుకై కొనిపా।
మాలికల వేణినియనుచుఁ। బలికిరి యికఁ నేను సేతు-పాటయుదప్పెన్॥

క॥ ఈనాతిని గొనిపోయెద। పో నాకుల జూల మేమి-పో రెదరొక్కొ।
మానినికి మాలచెయ్యులు। గానంబడునంత నేమి-కళవళపడునో॥

ఉ॥ ఏమియొనర్తు నాఁడనిక-నెయ్యది కార్యము పూనితి తప్పనీ।
భామకు జెప్ప కేజనిన-బాపలుకో పుట్టిపట్టి చోరుడీ।
భూమిసుతుండయంచు దనౌ-భూపతికిత్తుగ జెప్పినట్టి ద్విజు।
ల్లోపిమనసింపరీయలరు బోడితో హోయిససంకటంబగున్॥ ౧౩౪

ఉ॥ మాలడ నేను విప్రకుల-మానినియా సతియొంటి నూడదు।
స్ఫుటుడ నేను సాధ్వి గుణ-శీలయు నాతిని దండలంపజే।
జేలకు మర్త్యకోటికిని-జేరికగూడినచో వ్వనొప్పన।
రెవ్వాలిపి కారుడగ్రకుల-యు గ్మలికిన్నను గూర్చె నేలకో॥ ౧౩౫

సీ॥ పరిశుద్ధగృహముల పరిచరించెడికొమ్మ-తెగ్రమాలిండ్లలో- దిరుగు టె
ట్లో। వృద్ధ్విధోపేతర సాన్నముల్దిను లేమ-కసరు వాసనకూడు- మెసగు
టెట్లో। వరదమాలావళి-ధరియించు పూబోడి- కడుపాపితపు లిక-

లెట్టు టెట్లొ। ఏపారింగనలగూడి-విహరించుకరియూధ- కులహీనస
తులతో-గూడు టెట్లొ॥ తే॥ చిరపవిత్రంపు బ్రాహ్మణ- శ్రేణిమె
దలు। మెలతపశుకోటికిక సా-యిదుక పాలు। రక్షగా సిత్రి చ్ఛ-నూత్న చ-
ర్యాపన్నీచ।వస్తుమయవాటికలమెల్ల-నలచు టెట్లొ॥ ౧౩౬

సీ॥ పాణిమందిరములందు-పల్లాడుశుకశారి-కములనాలోకించు-కములగం
ధి। మాలకొంపలనీచు-గౌలుప్పతిలజేర-బడుగంశ గుధాళి-భపకక
లిత। మగువల్లకాటిచో-టగు నాడ పల్లెకీ-యన్నువరావల- గన్నవిన
దు। వైదవమామున్న వే-దముగల్గు బుధునింట-నుండినదేహాలు-గం
డమయ్యె॥ తే॥ నేమి సేయుదునింక నే - నెందుజొత్తు।నిపుడూన
నుజుట్టుకొన్నని-యెడరుగెడపు। నట్టినాకుల పెద్దవైరైన శాల్కి।కమ్మకే
నిత్తుహాట్లేళ్ళ-దొమ్మిదిటిని॥ ౧౩౭

మ॥ ఇటులన్ యయ్యోలనూగుజిత్తమున వాడెం తేనిజించించివె।
చ్ఛటియూర్పుల్నిగుడించివంతబడుట-బ్జాలించి క్రేడించి మో।
వు బు చిట్లించుచువంచిచేయదగుకా-ర్యంబొందు యోచించిది।
క్పటలింగాంచినిజాన్వయంబుపదిలో-భావించి గర్వించుచున్॥

ఉ॥ మైకముతోడ వేదము స-మగ్రముగా బఠియించుమాత్రమే।
మాకులవృత్తిమాన్పుదు నె-మాలనుగా నెద్విజాళి మెప్పగే।
నీకలకంఠినిప్పుడుస-హిష్ణతదోకొనిపోయి మార్గమం।
దేకతజూచి వేపశువు-నేచుగతిన్ దెగటార్చి పోయెదన్॥ ౧౩౮

క॥ భయమేమిచదువనాకున్।ప్రియురాల్వోరొకతికల్గి-ప్రేమింపదెసం।
దియమేలయంచు వాడీ।క్రియచిత్తమునస్దలంచి-కెరలక బలికెన్॥

మీకు గోప మేల- మేదినీసురులార। పనుపుడబలనెల్లి పైనమనిన।
గపటవిప్రుడనుచు-గనజాలకబోటి। నధిపువెంటబనుప-బుధులు సలప

। అంతటదెల్లవారుటయు-నాపురివిప్రులుదల్లితండ్రుల।
త్యంతకుతూహలంబునల-తాంగికినెల్లసపర్యలిచ్చిపా॥
ల్లింతయు లేనిప్రేమమతి-నెల్లరుభర్తకునప్పగింత లెం।
తెంతయుబలిరి-పంపనత-డిచ్ఛకపుంబలుకుల్నెసంగగ॥ ౧౪౩

పైనంబైనెలతుకతో। నానీచుండేగెబంధు-లనుపగనంత।
బూనికెతోగ్రోశద్వయ। మానందమెలర్పనడిచి-రాసతిపురుషుల్॥

॥ వినుమోరుక్మిణివెఱ్ఱిపుచ్ఛసొబగుల్-విద్గోత్రపుంభక్తిబ।
చ్చినపూతంబడుబొమ్మమెల్పుగణిక-స్త్రీచర్యలుంజూడబై।
కెన లేనట్టిమెరుంగులుదనరిలో-నెంచన్విరుద్ధంబుగా।
ననయంబున్విషవైల్యగోమయమయా-వ్యాజంబులొప్పన్గదా॥

అటులనాకృత్రిముం-డంగనదోడ్కొ-ని-క్రోశద్వయపథంబు-గుతుకమ
తివ। కొదవించుచునుబోవ-నుదకబుద్బుదమట్లు-దాయున్నగదలంపు-
దలపుమదిని। బొదలంగవాడుదు-ర్బుద్ధినిగహనాంత-రంబునవొక
దుష్ప-థంబుగాంచి। పొలతుకరాన్మందు-బోవుచోనామార్గ- మతి
తీవ్రశర్కరా-వళియుగంట॥ తే॥ కాన్వితయుఘోరజంబాల-క
లితయుగను। దనరనెగుప్రొద్దుపూటని-దాఘువాట। జెలికినోరెండగా
ల్మండ-చెనటికోప। గిల్లమదితల్లడిల్లన-య్యెంతినడిచె॥ ౧౪౫

।పొలసుదిండ్లకుగుత్సిత-పురుషులకును। వంధ్యలకుబూటకూళ్ళమ్ము- వారల
కును- భటులకుగుసీదజీవన-పాపియాలకును। గరుణపుట్టుటయుండైన-

గలదె రేః॥ ౧౪౬

క॥ అని నారదుఁడా రుక్మిణిఁ గని వెండియు నిట్లు బలికె-గలీఁ వినుమా।
వ్వానితపతి వెంటఁగు పథంబున నిట్టిదుములను గొనుచు- మూల్గుచు నడి
చెన్॥ ౧౪౭

ఉ॥ వెట్టను డస్సి ముల్లులను-వీటెలకు న్వెసనొచ్చి గుల్కరా।
త్తెట్టెలకుల్కి పెన్నుడుకు-ద్రెవ్వలఁ గ్రేళ్ళిడి పట్టరానిశీ।
ర్వట్టున నుస్సురంచు బలు-వంతలఁ గుందుచు భక్తిపూనెఁడ।
న్మట్టుచు వచ్చు గోమలిసి-మూర్ఛిలుఁడు వెనక్ కుజూడకేగుచున్॥

ఉ॥ దాహమతిక్రమించి నను-దల్లడబెట్టుచునున్న దిప్పుడో।
మోహనగాత్రయంచు సతి-మోమరవంచి వచింపజంపెడిన్।
ద్రోహపుబుద్ధి గైకొనిన-దుర్మదుఁ డుత్తరమీయ మింవరా।
రోహయు వెండియున్ బలుక-రోషిలి వాఁడతి వేగగామియై॥ ౧౪౯

శా॥ మును వే బోవగ నాథ నాథయని సం-బోధించుచున్ లేమ తా।
జనగాలా ఱికినంద సొట్టగిలి నన్-జండాలుఁ డయ్యింతికిన్।
ట్లని యె నా ఱివలదన్న నియ్యకొనకీ-ట్లా వేశివై వచ్చితిం।
కనునీ గాథలకీవ దిక్కుగు మన-స్ఠంజాక్షి చింతిల్లుచోన్॥ ౧౫౦

చ॥ వరకరుణాసముద్రుఁడఖి-వందితరుద్రుఁడ నాథరక్షణా।
స్ఫురితసురద్రుతుద్రరిపు-పుంజవిమర్దన భద్రుకద్రుజో।
త్కరవరతల్పముద్రుఁడగు-కంజదళాక్షుఁడ నారతంబు స।
త్కరుణబతివ్రతాంగనని-కాయము బ్రోవఁగడంగునంగనా॥ ౧౫౧

క॥ పన్నగసాధ్విశ్రేణికి సన్నుతగుణులైన భక్త-సంచయమునకా।
పన్నులకాహారితా నా। సన్నుండగుతిరుగు వెంట-సారసనేత్రీ॥ ౧౫౭

క॥ కావున శ్రీహరితత్త్వార్థ్వవేదన బాపకులకు-దీర్ఘాటవిలో।
గావించెనొకట-దుర్ఘటజీవనయుతమైనవాపి-శీఘ్రంబబలా॥

ఆ॥ అట్టిభావినుష్టు డాలోకనముజేసి, యేలనేడ్చెదీవు-యిందుజలము।
గలదువచ్చితోవి-కడముట్టుమునిపల్లె। పశుచులేచుచరిగె-జణతియటకు॥

క॥ అప్పుడుమర్త్యుడదెంతయు। నుప్పిరిగొను మోదమునను ముదితామణిసే।
నిప్పుడెబోరిగొనిపోయెద। దప్పించునె నాతలంపు-దైవమహితుడై॥

క॥ అనినిశ్చయించి నీచుం। డనుకంపము లేశమాత్ర-మైనను లేక।
వ్యసనమున తాహానహోపా। యసిరూథతనుండితరుణి-కపుడిట్లనియెన్॥

శా॥ నీకుం గోరిలుము పొమ్ము దీపీ ఇకనుత-స్వీనీమనస్తాపమున్।
దీరుంగాకని వాడుబల్కె-నలసాధ్వీరత్నమాదీర్ఘిక।
న్బారంజూచి జలంబు దుర్లభముయో-పాపిష్ఠ చాఛేదనా।
గూరుండాగ్రహావృత్తిజూపసతిసం-కోచాన్వితస్వాంతయై॥

క॥ కపులోతుభావిదిగుట్టుల్లడరుప్పతిలంగనయ్యె-నకటాపిభుడు।
న్నాడినడుపుచుండెదగవెత। జడిముడిపడజేసెనను చు-జింతులునంతన్॥

ఉ॥ నీరజనాభుడెన్నగవ-నీవకులావనశీలుడైనుచూ।
దారతబోరిచుచుండుటలు-తథ్యముయాగదకొమ్మతద్రమా।
నీరజగంధిభర్తగురు-నీతివిశారదయైరహించునా।
నీరజనేత్రికప్పుడిదె-నీరమునున్నొసునట్టిధైర్యమున్॥ ౧౫౯

తే॥ తరుణి శ్రీనాథుఁడిడుమహా-ధైర్యలతిక। పట్టుగా నూని మెల్లన బసము లిడు
చు। నేర్పు నడకలనవ్వాణ్య-నీరజాక్షి। భావిదిగిసేరేజలముండు-ప
ణకు కడకు॥ ౧౬౦

సీ॥ జలపానము నకునం-జలి చాపనంభసి-కిరుజానలవధియై-దొరకకునికి। నతి
వముండరికొగ్గు-డంతలోపలనద్దు-రాత్మకుండుపదర్ప-రాజతనయ।
నీకేమనివచింతు-నిర్దయుండై యొకట-బండచేబూనియ- ష్ఠానై
వ। దానివేగంబుతో-దరశ్యాక్షితస్థాన- భ్రష్టమై జలముందు-బడియె
గాని॥ తే॥ హరిసహాయ్యంబునను శిలా- హాతికిలోను। గాక జల
మందు జలజంబు-గతిపడంతి। కొంతచలియించి దాపున్న-కుంజలతిక।
గాంచి కబళించి మతిలోన-కళవళించె॥ ౧౬౧

క॥ చపలాక్షిశిరము పైబడ। శ్వపచాధముడైన భర్త-సరగున శిలపై।
చిపరుంగు నజనె నెందే। గపటుల కెందైన నెనగు-గలుగు నెతస్వీ॥

ఉ॥ ఆగతినప్పతివ్రతమ-హావ్యధనీనెడు భావినీరులో।
దోగి నిజాధినాథుపద-తోయజముల్మదినమ్మి హాసచు।
గాఁగమ వేత్త భృత్యనిచ-యా వనచిత్తమదాత్మభర్తనీ।
వేగతి కాక వేరెతెరు-వేదిదయన్ననునుద్ధరింపగన్॥ ౧౬౩

ఉ॥ ఓకరుణాలవాలమహి-మోన్నతసద్గుణజాలసద్యశ।
శ్రీకలితోర్జితాఖిలసు-శీలధరామరపాలహర్షర।
తాకరఖేలసంయమిక-లాభినుత శ్రుతిరానులోలసు।
శ్లోకజనానుమూలపరి-శుద్ధమనఃకమలామనోహరా॥ ౧౬౪

ఉ॥ ఈకమలాశయంబునజ-లేప్సితనేడిగియొడ్డగిల్లినః।
ఖాకలితాత్మనైతినిది-గంతయశోధనశాలినాహనా।
ధాకరుణించితాపకప-దాబ్జయుగంబిటుజూపవేగరా।
శేకరమిచ్చిప్రోవగదె-వేసమయంబిదిగాదెప్రోవగదే॥ ౧౬౫

ఉ॥ పలికొతీవ్రకోపరస-మేలకొనిర్దయనాదెసన్మునుం।
బోలెగుతూహలోక్తులెడ-బుచ్చుటనేలకొభావిగాలినే।
నీలవలింపహించిధృతి-హీనతనుయ్యెడనాలకింపిరా।
వేలకొనాథపుణ్యసతి-కెన్నగభర్తయెకాదెదైవముల్॥ ౧౬౬

ఉ॥ సారసగర్భవంశకల-శాంబుధిసోమవివేకభూమసు।
త్సారిజనప్రకాశపరి-శోభితసద్గుణధామనీమగం।
భీరదయాభిరామవిల-పించెడినన్నుగిప్రోవవేగరా।
వేరమణియ్యసామగతి-వేల్లితధీరమనామనోహరా॥ ౧౬౭

చ॥ ప్రకటమతిస్మృతుల్జదివి-భాసురమొప్పదదర్ధగోప్యముల్।
సకలతసంగ్రహించినవి-శాలమనీషుడపీవెకుంగవే।
త్రికరణశుద్ధిగాబతియె-దేవతభార్యకనాగనాథనే।
నకలుషనైభవప్రదము-లాత్మనునమ్మిన-దానసెయ్యెడల్॥ ౧౬౮

ఉ॥ నేరములేమినావలన-నెమ్మదినిన్నెభజింతునాథనే।
నేరిచినేరకన్బలుపు-నేరములీవభరించుప్రోవిడవీ।
కారుణవృత్తిజూపనిక-దక్షతనెవ్వరుప్రోతురస్మదా।
వారవమాలికింపమికి-నర్దిరమయ్యెడినియ్యెడన్గనన్॥ ౧౬౯

ఉ॥ తాపస వేల నాథపతి - తాపము సైపగ జాలనిందు గా।
వేమిదయాని ధీసరక - విశ్వరపో్రవనసహ్యా మేనినీ।
చేసురణిం బినక్ సుగతి - జెందిసుఖించెద గాకనన్ను పే।
సిసుహనీయ హస్తము నిటునకం బియు పోవ్రమొ కేలజడ్॥ ౧౬౦

సీ॥ హేమానో నాయక - హేముక్తిదాయక - హే నాముజీవన - హేనుభాష।
హేసింధుగంభీర - హేభక్తమందార - హేదీనపోషక - హేన సేష
నీవేలకోపిల్వ - రావేలకోగుండె రాయేలకోసేయ వీయధీన।
నేగానసన్నావ జాగేలనికన్న - గారుణ్యమూర్తి జ - గానగాన॥ తే॥
బాపమేనయ్య పాపిని గోపగించి। శిక్ష సేయంగ బతివయ్య నీక్షుణ్ణంబ।
రక్షణను నాదినీకట్లు శిక్ష సేయ। బోక్రు లెవరింక బాగ్రిణేశ బుధకు
లేశ॥ ౧౬౧

[illegible] ఆరిగా నమ నాశిభక్తి [illegible] నీనా పోషనంబు గావింపవా।
కరాగ్రినాస్మండట లేని గానునికిసం కోచవ్య థాకీలితాం।
భోరాశోర్వర్కికలఙ్ నిసుగ్న హృదయాంభోజాతమై హేలన।
తాగ్ర నుణ్యాకర హేమదాత్మ ధనహే కల్యాణరూపాకరా॥ ౧౬౨

శా॥ రావే వేగమదికా పూలినననుఙ్ రక్షింపనీవిందులే।
వే నాపో వగనాలకింపదగవే వేసారి తేనాయెడఙ్।
దేవాధీశగురూత్తమా ప్రతిభసం దేహంబునీకేలనా।
జీవేశుంజపునీవ కానెపరిర క్షింపంగ వేచంపకన్॥ ౧౬౩

క॥ అనిపలు విధములనబ్బా। మినికదు విలపింపవిభుడు మెడలమినాదితే।
తనినిక్చ్ఛయుంచి వెండియు। దనమునము ననిట్లుపలచె దల్లడపడుచున్॥

నుతపాం శారికి నీదృష్టిని కునూతి నెనా నన్సిల నెూదోశ్రీహనో।
సకికింపన్నతిభక్తి హీనసతినో పాపాత్ముఁ భర్తనే।
నిరసించన్నగునైవాన్నిర సకటా ర్తిన్నటిన్నడిన్ గల్పనా।
ఘసినఘం డాన్మన సనహ్యాసందిబలిబు నిర్బదోశ్రీ కేసా వేమిచోఁ ౬॥

పరులాసరించు కార్యముత్క పాంపాతాత్మతో భర్తసేయు నే।
పాజను తెన్న రేని బంబు బాగలాసర్పు సస్థ పెట్టితా।
గిదుణ భరించు గాపి భుడు గాపున నేనఁ భర్త కెట్టిన।
స్త్రీరిమాఘునే నుసప్పి నో గా విఫలంబిపుడొందినకట్టా॥

ఇకే భర్తవచ్చినసుదీ। ఘోరకను రేచి పెడల్ల డంత గీర్తించిరహా।
నకళంక మొందిసినడ ఃతికథూమికిపాయడింక తెరువెయ్యడినెూ

భర్తకిష్టంబుగానినా పాపానుశ్రు। పాంత్రిణసంతతిసస్వసం పనలువ్రత
ము। తైహికంబైన సకలసౌఖ్యంబులింక। నేల గాల్పు సధర్మబు కో
లనాకు॥ ౧౭౮

అనుగుణాన్నాఖిల కృత్యయాపమిహానే హ్యాగించు దోచించినా।
ధునిగీర్తించిన రాడు సౌఖ్యమియడీ దుఃఖంబు వారింపడీ।
తనువుం బాత్రిణములారక న్విడవవా త్మత్యాగముస్నాడటిం।
కనునే మార్గము చేకరింతుబటువుః ఖాంభోనిధిన్ దైవమా॥ ౧౭౯

పంచభూతాత్మ ప్రపంచంబునను సర్వ వస్తువ్రాతరాంతరా వాసిమూరి
యయి। [illegible] గాచరాస్త్రంబాద్యబ్రహ్మాన కృతంబుగాగన్న యవాగ
[illegible] చేతనాం [illegible] కృపనుమూంయిక

గుణ త్రయము లీల। బూనిమూర్తిత్రయంబునజగత్సృష్టిస్థితిల
యంబులను కార్యములనెసంగి॥ తే॥ సర్వమును దానయయ్యు
సంశయము విచ్చు।చఖిలసాక్షిస్వరూపుండని త్యప్రకాశు। డైవిరాజి
ల్లునట్టినారాయణుండు। నన్నురక్షించుగాతనా నాథుడోలె॥

క॥ సర్వస్వరూపుడాద్యుడు। సర్వేశ్వరుడవ్యయుండు సర్వగతుండున్।
సర్వాధారుడు సర్వుడు। సర్వాత్మకుడైనహరియె శరణము నాకున్॥

సీ॥ శ్రీకేశవా విష్ణు శ్రీధర భూధర మాధవాచ్యుత శౌరి మదనజనక। మధుకై
టభాసుర మర్దనప్రద్యుమ్న నారసింహాజనార్దనానిరుద్ధ। వరద
త్రివిక్రమ వామనాధోక్షజ నారాయణోపేంద్ర నాగశయన।
గోవింద గోపాల గోపీమనోహర వాసుదేవముకుంద వారిజాక్ష॥
తే॥ పద్మనాభహృషీకేశ భక్తపాల। హరిరమానాధసంకర్షణా
ప్రమేయ। మురనరాసురసంహార మూఢహృదయ।నైననను బ్రోవ
నీభారమయ్యదేవ॥ ౧౭౨

క॥ వైకుంఠవాసభక్తజ।నాకావ్యక నీలఘనఘనాంగాంకరమా।
కోకస్తనిహృచ్చోరా।శ్రీకుత్సితలోకశిక్ష-శ్రితజనరక్షా॥ ౧౭౩

ఉ॥ దేవజగన్నివాసనతదీనజనావనవానిలోకసం।
భావితపాదపంకరుహ పాపతమఃపటలార్కతర్కశా।
స్త్రానరణ ప్రభేదదనుజాంతకమాధవవాసుదేవగా।
రీవరమిత్రభూభరధురీణజనార్దనలోకపాలనా॥ ౧౭౪

ఉ॥ హీనవిపక్షశిక్షవిజితేంద్రియసంయమిలోకవక్షవి।
జ్ఞానలిలిక్షసంయుతజ- నావనదీక్షనిరీక్షమోక్షసం।

ష్టానసరోరుహాక్షవర-దానగుణాకలితోరువక్షరా।
వేసతభక్తరక్షనను-వేకృపరక్షణసేయవేహరీ॥ ౧౮౫

ఉ॥ సర్వమునీవుచిత్కళను-సంజననంబగునీమహత్ప్రభక।
సర్వమువృద్ధిబొందునొగి-సర్వమునీమహానీయమాయచే।
సర్వలయించునెల్లభవ-దుజ్వలయోగమహాత్మ్యమెన్ననో।
సర్వశరణ్యదృశ్యమగు-సర్వమునీవెకిదాతలంపగాక॥ ౧౮౬

చ॥ హితమతినన్నునెవ్వరిపు-డేలుదురోపరమేశనావిభుం।
డతికుపితాత్ముడైపటుభ-యంకరదీర్ఘకలోనజచ్చిడు।
ర్గతిగొనుమంచువీడిచనె-గౌరవమొప్పగగన్నవారలీ।
స్థితిగసరారుఖుంకనిర-సించినబ్రోచిననీవెకాహరీ॥ ౧౮౭

ఉ॥ తంబురమర్దళంబుజిటి-తాళమునొకటగాలవృత్తులం।
దంబిడుచోనటింపుచున-దాతవనామముబాడుభక్తవా।
రంబునుబోలినీదుమది-రంజిలసేయగలేనిబోటినో।
యంబుజనాభమూఢమతి-నైననునన్నృపనేలగాదగుక॥ ౧౮౮

చ॥ సురలుజిగుప్సనొందమును-కుప్రజలగ్రహదంష్ట్రపీడనం।
బురుగతినొందిదంతివిభు-డొప్రతిపక్షవిదూరయోరమే।
శ్వరకరుణాలవాలజల-జాక్షుహరేయనికుయ్యిడకలస।
త్కరుణదలిపక్షగకరి-గాచినపోిడవుగావెశ్రీహరీ॥ ౧౮౯

మ॥ రమణీయ్యంబగునీకథామృతముశ్రో-త్రశ్వభ్రలకదావిడి।
వ్యమహాత్మ్యంబులతోరహించుభవమ-ద్యక్భక్తసంఘంబుతో।

సనునే నిజానులా సుధంబనయమా-స్త్రస్తోత్రిలియుఁ దేవపూ।
ర్థనసనోవృత్తులుగాని గొల్తుకుభవ-న్నామామ్నృతా శ్రితుస్సులై॥

మ॥ బ్రహ్మాండంబులు కల్పకాలమున నా ధుస్త్రవ్యపాత్రంబునై।
బహుళత్వంబై విలసిల్లుయున్మరుగ-ర్భాంతస్థగా పంచుచు।
స్మహాదారిద్ర్యము వోవుడంత కలికి-స్మై కాలిలవే దార్చుచుఁ।
బహిరంతస్సుల నిండి వెల్గెడి పర-బ్రహ్మంబుగా వేహరీ॥ ౧౯౧

చ॥ మనసిజనుఁ స్మరించుజన-మండలి కేడవి వేదనంబులో।
మునిసుత హేమకశ్యపుసుతు-బటిసిబలవద్విరోధమే।
పెదయుహరిఁ స్మరించుసుతు-నెంతయు వల్లని బాధపెట్టినా।
ఘనుఁ మనినుఁ స్మరించియల-గాథల బాసిసుఖించ డేహరీ॥ ౧౯౩

మ॥ తలపున్నిపము జేస్చినద్వినుత చి-త్రంబుల్విసర్జించిని।
ర్మలభావంబలరించి దృశ్యజగము-న్మాయాపిగా నెంచిక।
ర్మలు వర్జించి దురీషణాత్రయము నే-మాయించి నీమూర్తి చి।
త్తలమందు ప్రతిష్ఠగాంచు యోగికి హబా-ధల్లాయు నే శ్రీహరీ॥

ఉ॥ తేమిడి చేతడస్సి మును-లేఖులు నీశరణంబు వేడినఁ।
వామనమూర్తి వై దనుజ-వల్లభు భూమిపద త్రయంబుచే।
షాప-మత వేడి పోడిమిజ-గత్రయముఁ గొని జిష్ణుకిచ్చి పూ।
ర్వామరుఁ గ్రిందిలోకమున-కంపవె నీవు త్రివిక్రమాకృతిఁ॥ ౧౯౬

ఉ॥ హైమవతీశమిత్రవర-హాటకవస్త్ర రమాకళత్రసు।
తామిమహామణిప్రశోభనిభ-రాజితగాత్ర సరోజనేత్ర రా।

వేషహానీయమూర్తినిను-వేడెదయోగిజనానువర్తిర।
వ్యాసులకీర్తిగ్రమొక్కెదమ-దార్తివడిన్దొలగింపగన్గృపన్॥ ౧౯౫

ఉ॥ మేదినినన్నువోలెమును-మేదురకష్టములొందిరెవ్వరో।
శ్రీదయితాసరోజభవ-సేవితపాదసదామమోదదా।
మోదరసీక్రమొక్కెదుమ-ముగ్ధనుదుస్తరబాధచేమహా।
ఖేదమునొందుచుండితిని-కృష్ణగజూడకబ్రోవవేననున్॥ ౧౯౬

క॥ మదితల్లడించుచున్నది।సదయన్రక్షింపనీవె-చంపనునీవే। బెదరింపనీవె
కేవల। పదవిచ్చిననీవకాక-పరులేరిహరీ॥ ౧౯౭

ఉ॥ హాయతసీసుమాభరుచి-రాంగసమస్కృతిచేసెదన్బయో।
జాయతనేత్రదీర్ఘికమ-హాపదచేతనుడస్పితీయెడన్।
తాయెవెనాదువేదనము-డుంపగరావెసదాధరిత్రినా।
రాయణుడార్తరక్షణప-రాయణుడంచువచింపరేబుధుల్॥ ౧౯౮

సీ॥ మంజులోదధిమీన-మగుచునీదుటగాదు-గిరినివీపునమోయు- టరవు
గాదు। ఘోణివైపల్లున-క్షోణినెత్తుటకాదు- సంకరాకృతిబూను-
శ్రమముగాదు। పెరలకైశత్రువు-బిజమువేడుటగాదు-ప్రభులజంపె
డివేడబంబుగాదు। మునివృత్తిగొన్నెంస్లు-వనిజరించుటగాదు- ప
క్షపాతుస్ఫజంపు-బలిమిగాదు॥ తే॥ చలనరాహిత్యమగురూప-చ
ర్యగాదు। స్వేచ్ఛవిహరించుటకుగలిగ-విద్యగాదు। హరిపరంధామ
నీనికు-స్వాంతభరము।గలదెభువినీకునన్నుబ్రోచు-టలుముకుంద॥

మత్త-ల॥ టక్కులన్బొలుపారుమాయగ-డంకనంతటదోచివీ।
నిక్కమాస్థితివాత్మగాంచెడి నేర్పరీహావిపద్గశన్।

స్మృతిఁ-బోఁడుతదోగ్రశేష్టకు-జితిఁ-కఁ హానిసీపదం।
జెక్కిఁ-వెల్లునుగాననాకిక-నీవెడికఁ-వుపోృివగఁ॥ ౨౦౦

ఉ॥ వేదనువిప్రతస్వనివి-భేతనుదుస్తరదీర్ఘికన్మహా।
వేదనలొంందుదాననవి-వేకినిక్ల్మషినైననాకుది।
కేఁ-దిపుడుద్ధరింపగను-రేంద్రనమర్చితమైరహించునీ।
పాదసరోజయుగ్మముగ్రపన్నొబడసూపకయున్నచొహారీ॥ ౨౦౧

సీ॥ మఘవాదులనిశమాత్మనుగీర్తనముసేయ-దగునీదుపాదపద్మద్వయం
బు। పరమయోగిద్వరే-ఫాళికిమధువీయ దగునీదుపాదపద్మద్వయం
బు। భార్గవినిజహస్త-పల్లవంబులనొత్త- దగునీదుపాదపద్మద్వయం
బు। మొకసేయుగరిబోృిచు-గురిజేరెములుబెట్ట-దగునీదుపాదపద్మ
ద్వయంబు॥ తే॥ జూపిరక్షింపసమయంబి-దేపురాణ।పురుషపర
మేశనీపదాం-భోజయుగళి। గాంచిపూజించిపాృిమర్పించుదాన।
గాననిటువేగరావయ్య-మానితాత్మ॥ ౨౦౨

క॥ ధ్యేయాత్మతత్వసత్ప్రభ।మాయాగుణవర్జనీయ-మహనీయాలకే।
ధ్యేయంబగుదువుమూఢ।పాృియనునాకెటులట్టి-ఫలమమరుహారీ॥

క॥ పుష్కరలోచననాయెడ।నిష్కరుణయొసర్పదగునె-నెలతనుహరిశో।
చిష్కేశుబోలితపనుము।పుష్కరముగుతాపమిడగ-దోడ్పడెనాపుఁ॥

తే॥ పరుడవఖిలంబునకునీవుపద్మనాభ।సరవిసర్వేక్షిడవునీవు- శాంతహృద
యా।యనుచువిప్రసుతవాపి-యందుచిగుల।వీడగిలివిష్ణునుతియిం
చె-ఖేదమతిని॥ ౨౦౫

మ॥ కరుణాకారుక్మిణీవిస్మృతి ప్రసూతయా-గంభీరనీరాశయాం।
తరిసైనె శ్రీపతిగూర్చి దుఃఖకలిత-ధ్యానంబు నీరీతి నే।
యరమాధీశ్వర నాపికుంఠవిభుడా-యా గప్రభుండా కృపా।
కరుడాయద్ధిజనావసుండు వినిదే-గన్గొచ్చెనచ్చోటికిన్॥ ౨౦౬

శా॥ మాయాకారము లెన్నయో గొనుజగ-న్మాన్యుండు లక్ష్మీశుడా।
మాన్నయోచ్చారణతో డనొక్క-వసుధామర్త్యాకృతిన్మానిపా।
నీయాన్వేషణసేయు మాంధువిక్రియన్-నీ శాశయాంతస్థపా।
నీయుస్థానము జేరవచ్చె నలత-న్వీరత్నమున్రోస్ఫ్వవగన్॥ ౨౦౭

ఉ॥ సరసిజనేత్రుడప్పరమ-సాధ్వి సమీపము జేరి సాదరం।
బొగయనహో పడంతి విట-కొంటిగ రాగత మెద్ది యద్దిరం।
బెరయు నెవర్తవిందుబడు-బెట్లు పోసంగెను నీకునంచు నా।
తరుణికరావలంబనము-దారత జేసి వెడల్పబూనుడున్॥ ౨౦౮

ఉ॥ నేరము లెన్నియో సలుపు నీచుల నే నివిరోధులై తనుం।
దూరుని శాటు లేని దను-దుష్టిగగొల్చెడి భాగ్యసంతతిన్।
గేరుకు బుద్ధు లేని హృది-గృష్ణహరే యనొక్క-డన్ సతీ।
నోరవచింపబోయి చెడిపు నుండుపతివ్రతబోయి చుట్టబ్రమే॥ ౨౦౯

క॥ మధురోక్తు లాప్పనపుడా। పృథివీసురపుత్రికరము-ప్రేమారజగ।
త్ర్పథితంబగు నిజకరమున। మధువైరిపరిగ్రహించి-మహికిన్దెచ్చెవడిన్॥

మ॥ నిరతంబర్థిజనాపదావళి నొగి-న్నిర్వృత్తి గావించుచో।
హరికార్యంబగుగాన శ్రీవిభుడు దుర్దాంతవ్యధాంబోధిలో।

నరకబిల్లంబడునాక్షిణసవ్యాదిగదే-తులబ్బాబివాపీతటంబు।
బురయంబారగ జెప్పబడ్డనిదె మోక్ష-పూర్వకోటి లేనప్పునక ॥ ౨౦౦

చ॥ మునవతినీళజస్థితిన-మగ్రముగాగణింపునాకని।
హృదివరమేను జెప్పుదును సత్కృతనాతిమతివానిచేతన।
బ్బాదలకసల్పుముక్తిజ-వాక్యము నిల్పునటంచు తెల్పగా।
గుణుతుడు చెప్పెనిశ్చలవి-ధుండు పొందియు మోక్షనిశ్చితిక ॥ ౨౦౧

ఉ॥ పలుకునో వ్యధార్తిబడె-దీప్రసన్నగాత్మిని నుపస్థితిక।
మేలును గీడునాకర్మ-సము-సేయగనున్న గతి చెప్పుదున్నం।
గాలమునకు యొంనవదబడు-కర్మము నాక్రమకారణస్థానం।
చాలనచేతగల్గునవి-సత్కృతి దుష్కృతి మిశ్రసంజ్ఞక ॥ ౨౦౨

తే॥ వీకవినుమా త్రివిధకర్మ-విధములవని। సత్కృతియు దుష్కృతియు మిశ్ర-సంజ్ఞలమరు; వానివర్ణాయనానుసా-ర్థాన ధుమాని। ముఖ్యమగు నిర్ణయ వినుపింతు-మోదమునర॥ ౨౦౩

క॥ రాకానిశాకరాస్యవి। నీకతవినుమిప్పుడీ త్రి-విధకర్మంబుల్।
యాకర్ణించినదుఃఖము। లేకాలమునందు నీకు లేదిక్షణికా॥ ౨౦౪

సీ॥ సత్కృతియనుసంజ్ఞ-చనుపుణ్యకర్మకు-నవి మోక్షమిచ్చు వెరగుంటె-నవి సంతు ల్లు। నవియును బ్రహ్మోత్కృ-షమైనమనిపుణ్య సాధ్యము-నబపుణ్యసా మాన్య-మనిరహించు। దుష్కృతియనుసంజ్ఞ తోపాపకర్మంబు-వర్తించునవి మూడు-వైఖరులను। నవియు బాహోత్కృష్టమని పాపసాధ్య మంబని పాపసామాన్య-మని తెలంగు॥ తే॥ మిశ్రమనపుణ్యపా

వసం-మిళితకర్మ | కలరు నదిమూడు గతులు చేసమ వానదే యా | మీఁదట
యునమిశ్రో త్తమ - మిశ్రమధ్య | మాంబుమిశ్రసామాన్య - మనఁగ ర-
హింపు॥ ౧౦౬

సీ॥ సేటుబుగో త్తమ - నిర్ణయకర్మల హీరణ్య గర్భా ది [illegible] - యాయములు
గను | మునిపుణ్య మధ్యమ కర్మలనాచు నది - నరులు దేవతా ప్రాప్తిఁ జెం
పునిగులు, గనుపుణ్యసామాన్య - కర్మలు బడుమనుష్య - వ్యాప్తి గాంచఁదమ్మ
లు త్పన్నమగును | పత్తపా పోత్తమ - కర్మలు బరిహింస - కారి క్రూర
కనుతు - రాపదంగును॥ తే॥ పాపమధ్యమ కర్మల - పనన నాల్గి
కేరమూ తాన్లాక్షర మేమ - నైరిత్యా | ముఖసుపాప సామాన్య కర్మల
ముకరులు | గోపులశ్వత్థధా త్రీడ - కుజము లావు॥ ౧౦౭

సీ॥ సుకృతమిశ్రోత్తమ - శుభకర్మ నశవసం జనితాంగచయాచర్య - లను వచిం
తు | శిష్టన కామ్యకా - నుష్ఠానము ననిర్త్య లక్ష్యంబు చిత్త శు - ద్ధి త్వము
నని | యమసాధన చతుష్ట - యము సద్గురు ప్రాప్తి - సమ హాసనంబు
తెం శ్రవణమునన | ముఖ్య సద్గుణ లాభ - మును మునిజ్ఞాన సా - క్షాత్కార్య
గ్యక సదన - తాత్వ్వము గోచ॥ తే॥ తానుభూతికి దుఃఖ్య - దనలభూ
త | చేతనై కార్యనుసంధాన - చేత సాహ్య | యాప్రధాన జీవన్ముక్తి యను
సుఖంబు | పొందగల మానుషాంగము - ల్పుట్టు జగతి॥ ౧౦౮

సీ॥ స్థిరమిశ్రమధ్యము - పరకర్మలను పాప్య శ్రే - మోచిత కామ్యక స్తోత్ర రంబు
సల్పుపంగదగు - మానుషాది దేహంబులు - గలుగును ధరలోన - గమలన
యున | ఖలమిశ్రసామాన్య కర్మలచండాల - వ్యాధ పుళిందయవ - న
నకిరాత | నన్ల్యేచ్ఛ ముఖరపు - పూర్వక కాయంబు - లుద్భవించుచు జాన్ని

పెం-పొందలునట్లు॥ తే॥ కావునవివేకి యైజనుం-డీవిశాల।కర్మఫల
తారతమ్యంబుల్-గనవిగుర్తి। నమునబూనిమిశ్రితకర్మ-ఱహను
కర్మ।ఫలముచేకొనయత్నింప-వలయుఁకొన్ని॥ ౨౮౯

ఉ॥ తంత్రవిషయంబుమానివిను ధన్యతనొందెదవిష్ణుజేమని।
స్తంత్రమతజేష్వనీత్రివిధ సంజ్ఞికకర్మలుచిత్తవాక్చరీ।
రేంద్రియనామకత్రికక-లేంగితధర్మములంచుసిద్ధయో।
గీంద్రులుబల్కు-చంద్రుసుజ-నేడితమైభువిగారిలుసట్లుగా॥

ఉ॥ జగ్గుసుపుణ్యమాదిత్రితయ-యాంహ్వయకర్మలురాజసాద్యమా।
నగ్గుణచర్యలందొరయ-నైకరణత్రయమందుసక్రమం।
బగ్గలమొప్పబుట్టినను-జాదులకుంసుఖదుఃఖభోగముల్।
నిగ్గుగబొందజేయుసుమి-నీరజలోచనవిస్మితద్వ్యథుల్॥ ౨౯౦

తే॥ రేచితాప్లుతవల్గిత-రీతులమర।నటనమొనరించుదురగంబు- లట్లుసాత్వి।
కాదిగుణయుక్తముగమాన- సాదులందు।బొడమిపుణ్యాదికర్మలు
భువినటించు॥ ౨౯౧

సీ॥ వానివేశ్వర నే-బూనివచించెద-నిష్టతోవిన్మవి-శిష్టకార్య।
చింతనమునునిర్వి-శేషచింతనమును-పరలోకచింతన-పరహితంబు।
వరభక్తిసుజ్ఞాన-వైరాగ్యచింతన-లివిసత్వమయమనో-ద్భవములైన-
పుణ్యకర్మములగు-బొలతిధర్మాధర్మ- మనుగుణాభావచిం- తనయునె
పుసు॥ ఆ॥ విషయచింతనంబు-వేదశాస్త్రపురాణ।నిందచింతనం
బు-నెరిపరాహి। తోగ్రచింతనంబు-సర్వలోకపితమో।గతమనోభ
వాఘ-కర్మలతివ॥ ౨౯౨

సీ॥ చలవర్జీసముపాల-సవిశేష చింతన-ముసునిర్విశేష చిం-తనముయుక్తి। స
మయంబులనువిష-యములనుపోనిచ్చు- చింతనాదులసెంచ- క్షితిర
జోగుణ॥ గాత్రసునోంభవ-మనుమిశ్ర కర్మలు-యనయంబు వేదాధ్య-
యనముశాస్త్ర।మువలోకనంబుగా- యశాస్త్రాదివంశ్రజ- పంబున
త్పారాయ-ణంబునచల॥ తే॥ భక్తి హరిహరనామసం సక్తకీర్త।
నంబునుపరోపకారవా-ర్తాదిసుకర। సంఘుమిసత్వకలితవా-గ్జనిత
పుణ్య।కర్మలగుసుమ్మ బుధుసన్నగ్నకోష్ఠ॥ ౧౬౪

చ॥ యమభటులోయనర్ఘద్విజజ నావళిమూషణ సేయుటకాయవా।
చ్యములోరులోడనాడుటయు సద్భుత మొప్పనసత్యమాడుటల్।
భ్రమద మెలగ్పగోండెమలు-పాటిగసెప్పటదొట్టులైనప।
ర్వముసుడతీత మోకలితవాగ్భవదుష్కృతకర్మధర్మముల్॥ ౧౬౫

సీ॥ తిరడెందముసవిన్ను-తెరవగితాధ్యాత్మ-రామాయణసాహస్ర-నామవే
ద। పారాయణాహ్నిక-పావకాఖిలదేవ-తాచార్చాదికార్యకా-లా
దులందు। లోకవార్త ప్రసం-గాకులోక్తులుమాటనమ్మికెకప్రమా
ణముబుబెమగ। జేయుటమొదలివి క్షితినినిక-పురజోకలితవాగ్భ
వమిశ్ర కర్మధర్మ॥ తే॥ లగుచుజగమందువెలుగొందు ననుచువి
ప్రమూపకుండైనశ్రీకభు డాపతిప్ర। తాలలామకుజెప్పివై దభి
వెండియునుర మేశుండుబలెకన వ్వనితగూచి॥ ౧౬౬

సీ॥ ప్రవిశాలపుణ్యతీ ర్థస్థానములకేగి తజ్జలస్నాతులై జనరుటయును। గు
రుదేవతలకుప్రమో క్కుటయునన్యులబూని పీడింపకుండుట ప్రియత
నుంటు। దేవపూజాదులు దృఢభక్తి సలుపుట। తత్ప్రదక్షిణములెం

తయునొనర్పు। టది మొదలగునివి ముదితసత్వసమేత కాయజంబ
గుపుణ్య కర్మలగును॥ తే॥ యనయమన్యులపీడించుటన్య కాంత।
సంగమంబన్యధనరత్న సంపదాదు। లపహరించుటజారచో రాదు-
లంపు।గలసివర్తించుటయు మొద ల్గలుగునివియు॥ ౨౨౭

ఆ॥ భంగసంకులాబ్ధి భాతినొప్పెడిత మో।సంగతాంగజనిత చండపాప।
కర్మసంచయంబు కమలాక్షియేతీరు।జైననోపదుర్వి దీనిగెల్వ॥

సీ॥ జగతీసురార్పణ ల్సలుపుదునని విప్ర జనులపీడించుట చానమరియు। బ
రులద్రవ్యముదొంగ పనిచేతగొనిచలి పందిళ్ళు పెండ్లిండ్లు బహుళ
మైన। గోపురమంటపా లోకాగ్రవెలపట్టించు టయుబలాత్కారదం
డనముగాగ। నొరులచేతనుదీక్షగా కోరుతటాకాదు లమరద్రవ్విం
చుట నవనిసురల॥ ఆ॥ వృత్తులపహరించి విబుధాలయంబుల
కొసగుటయునుగోప మొందుటయును। మొదలుగలుగు నవియు
బొదలురజోమయ। కాయజనితమిశ్ర కర్మలగును॥ ౨౨౯

చ॥ నలినదళాక్షియీగతిగు ణత్రయసంకులమానసాదులం।
దలరుచుబట్టిధారుణిజ నావళికిన్ గతజన్మసంచితం।
బులునగుచున్ రహించుచువి పుణ్యవిపాపవిమిశ్రసంజ్ఞలన్।
దలకొనుకర్మలియ్యఖిక దాసుఖదుఃఖములిచ్చుహేతువుల్॥ ౨౩౦

తే॥ సుదతియీచెప్పబడునెల్ల సుకృతదురిత।మిశ్రకర్మలనుదయించు మేలు
గీడు। మొదలుగాగలద్వంద్వము ల్మానసిమునము।నంటివర్తించునం
తమ నదియె మొదలు॥ ౨౩౧

క॥ తేకువవిసుతత్ఫలములు। బాధకటముగబొందజేయ-బడుహేతువులు,
ధ్యేకముగమూడుగలవవి। జోకతాపినుపింతునీకు-శుభసగుణసమలక్ష్మీ

సీ॥ తత్కారణంబులు-తగఖ్యాతిమహిలోన-నధ్యాత్మికంబన- నాధిభౌతి।
కంబనాఁనధిదైవి-కంబననెగడొందు-నవిమూఁడుతాపత్ర- యంబనను
చు। వ్యాప్తబడునంపు-విరలునధ్యాత్మిక-ధర్మముల్జన్మవ్యా- ధ్యాదిక
ములుగ్రస్త తెలియుమృత్యువనుచూప-తాపంబులైభూత-దేహాపరంబు
లై-తీవ్రనతిశ। ఆ॥ మొదవజేయుకృతక-నదితనుస్తాపంబు। సంగ
జెల్లబడియె నాదిభౌతి। కమునకలరుధనాఁ- సముదాయమింకేన।
దెలుపువాఁడనీకు-దేటపడగ॥ ౨౩౩

సీ॥ వంచకభల్లుక-వ్యాఘ్రోరగవరాహ-సింహాదిమృగకోటి- చేబొసంగ।
బడినతాపములుదు-ర్భరరూపమైమాన- సంబంటిబహుళపీడి ఖం
బొసంగు। నదనునస్తాపంబ-నాంబడునికనాధి-దైవికంబైనయా-
ర్మపిధుఁ। ఘనతరాతపవాత-కరకాశనీవర్ష-పావకోద్భవతా
పటలితీవ్ర॥ ఆ॥ మకిభురూపనుగుచు-మూఁణంబుగాబాధి। పం
మునగుటవలన-బణతిదాఁట। బాధితాపమంచు-బల్కుదురార్యులు।
త్రివిధతాపవహ్ని-లిపియెధరణి॥ ౨౩౪

శా॥ ముఖ్యంబైనగుణత్రయాంచితమనో-ముఖ్యంబులన్బుట్టిన।
త్రిప్రఖ్యాతింగానిసత్కృతిప్రముఖక-ర్మల్పృథ్వీభూతాళిలో।
విఖ్యాతంబగుమానుషావళికిసం-వృత్తోరుపారబ్ధక।
ప్రాప్తిన్బొందుచుసౌఖ్యదుఃఖఫలదం-బైపొందునోసుందరీ॥

లయగ్రాహి॥ నిశ్చలమనోమయము నింద్రియలకర్మతతి-నేర్పు మెయి
బొందకిహ-నీచసుఖరాశి। విశ్చపలశత్రువుల-దుర్ద
శహృషీకముల-మూర్ఛముగ జంపిపరి-తుష్టహృదిదేవే।
ష్యాశ్చతురవాక్యమున-మర్చితర మేశ్వరశు- భాంఘ్రు లెదని
ల్చిచిర-భాగ్యపదసచ్చో। భాశ్చిదచిదాకృతుల-భాసిలు
నుశ్రానసతి-భద్రమతిగొల్చుమిక-భవ్యబర మేశున్॥

మ॥ పరమేశున్ హరినిందిరావిభునిస-ద్భక్తిన్ హృదిన్నిల్పిసుం।
దరతత్త్వాపనయోజయుగ్మ మెపుడుం-దర్శిన్ప్రశేచేగన్నపు।
ద్వరనామాక్షరపఙ్క్తి వాక్కున సదా-వర్ణించుధన్యుండుసు।
స్థిరసౌఖ్యాస్పద మోక్షరాజ్యవిలస-చ్ఛ్రీభినొందు గాదాసతీ॥ ౨౩౯
క॥ రంగన్మృగాక్షిమాతన్వార్శ్వాళు సేవసలుపు-వారలకదివ।
న్యంగళముగాననదినీ।వంగి కార్యంబు సేయు-మనిపల్కెమరిన్।
ఆ॥ వ్యాజరహితమైన-నీలోచనుభక్తి।గానెనసనొకప న యాపదాబ్ధి।
గడచిభక్తవరులు-కల్యాణమపవర్గ।సుఖము గాంతురెట్టి సుమలబడక॥
ఉ॥ ఖ్యాతివహించుప్రముఖ-కంధిజవెన్నగనీవుసుహ్వాసు।
శ్రీతిశయోరుకార్తిక వ-శంబునజన్మమునొందిభూమినా।
ఖ్యాతపతివ్రతాత్వముడి-నచ్చెరులచ్చెరువొందసల్పున।
తృప్తవుమైననల్పసుఖ-పుంబలమిభవమందునిర్వ్యాధిన్॥ ౨౪౦

ఉ॥ తం గెటిజున్నవోలెసిను-దాశివునోర్వ్యథనీయ్యబూసెనా।
రంగవిలోచనీవినుపు-రాకృతకర్మమురిత్తబోదుభూ।
మింగలమర్త్యకోటికది-మేలగునేయనిపల్కెవిప్రపతి।
హృంగనుపట్టుశ్రీవిభుడు-నర్మిలినిల్లనువెండియున్సతీ॥ ౨౪౧

సీ॥ భవ్యచారిత్రి నీ-భర్త తే నోమిత్ర-సామాన్యకర్మ సం-జనితు డనుచు।
జెప్ప నీకుచ్ఛ్వట-జింతిల్లక నునీదు-పుట్టింట గౌతుకం-బున నెసంగు।
భక్తి చేసి పతిపూజనము సత్స్ప-తివ్రతాత్మ విశేష-ధీవిశాల।
వైసల్పు చుందుము-వ్యాజత నేత్రబన్న-పతిని గాంచితి నీదు- విభుడుగాన్న
తే॥ దినము లేగిన మమ్మట-దీనవృత్తి। తోడ జనుదెంచి నినుగూర్చి-
తోడ నెనయుము। గానజనుత చంద్రికడకున-జ్ఞానవిభుస। కృత్యములు దాచు
టెంతయు-గీర్తిసతిక॥ ౨౮౬

మ॥ రమణీరుక్మిణి శ్రీసతీశుడపుడా-రాకేందుబింబాస్యకీ।
క్రమమొప్పార వచించి తత్సతిని వే-డ్కన్ దానుతో డ్తెచ్చితా।
ద్ప్రభు రాఖ్యన్విలసిల్లు పత్తనబహి-ర్భాంతంబు నొందించి కా।
న్నమొరం గెన్ హారియంత విప్రసుత త-న్నుం గన్న వారింటికిన్॥

ఉ॥ తామరసాప్తు డస్తగిరి-దాపున కేగెడి వేళ గోవులుం।
గోముననన్న లేగలను-గూర్చుకొనన్వడి గ్రేళ్ళు దాటుచు।
న్నేమము భారవంబిడెడు- వేళఖగావళి కూయుచున్నగా।
ధామము జేరు వేళనల-తొయ్యలి చేరెసు పుట్టినింటికిన్॥ ౨౮౮

మ॥ జవసాంతంబున సాంధ్యకృత్యపు విధు-ల్దీర్పంగ నూహించి తే।
కువతో గేహవితర్దికా తలమునన్-గూర్చుండి గాయత్రి సం।
స్తవముం జేయుచు నున్న తండ్రికి నమ-స్కారంబుగావింపుచో।
నవనీదేవతుములు-పాటుగొని ద-య్యంబంచు యోచింపుదున్॥

తే॥ భీఃద్విజ స్వాబ్బా గదెంత్ర్పసం-పీడి తాత్మ। తనుపికంపాయయమానవా।
ర్ధకపుదనువు। తోడవిప్రుండు వెనరా ముం-దాడుమనము। గలిగివె

జెగ్గడిల్లికన్నవమొగిడ్చి॥ ౨౭౬

చ॥ పరియలుబారు చిత్తములఁ-బారుదునిబ్బగి మొప్ప నేఁడు కీం
తురుపతితోడ నేడతిక-రూహాలవృత్తినహాలఁ-రోడ యు
బిరుపగు వేళ నేగెనఁ-దున్న నెక్కఁ-మయాఖడింతి దెం।
పరివ తెనిప్పుడీపటుపి-భావరినొంటిగ రాబ నే మోకో॥ ౨౭౭

క॥ తిత్తగచిత్తభ్రమనను।హాత్తుకొని దొనగా ఁబిడ్డ-హాస్థాన్వీరైరా।
చిత్తేశు వెంటజనిముఖ। డెత్తైరగు నవచ్చునొంటి-నినుపిడిసశిఁ॥

మ॥ వృకభల్లూకవరాహముఖ్యమృగము-ల్వీకొంత ఘోరాటవిఁ॥
వికటహ్రీమత మెల్లచోసభయా సా-ధ్వీరత్నమీబిడ్డని।
ప్రకటాధ్వంబుననక్కటా యపుడట-ప్రాబోకుస్వీడితా।
నాకమస్సిల వరాజసే(త్రిగతిరా-నుద్యోగముఁ జేయునే॥

తే॥ తంద్రి యారీతిబిడ్డకా-దనితలంపు।ఘుండదనుజాతపిల్వఁ-ప్రొండుతేఁ
కు। మారికను గాంచి భయము విస్మయమునుబంచు।భ్రమ జనింపగనఁ
నొంచి-పల్కెనిట్లు॥ ౨౭౮

ఉ॥ రాజితకీర్తిధామపిటు-రాత్రినొకర్తవు-భర్తజాసిపి।
భ్రాజితరాజహీనసని-భంగిసవచ్చుటచోద్యమయ్యెనో।
రాజనిభాస్యనీవిభుఁడు-రాదతడెచ్చొటనుండెనమ్మకో।
మ్మాజనముల్ హసింపనభి-మానముపీడుట మేలెగోలతుఁ॥ ౨౭౯

సంగళవతినీపతిసే।సంగతిదావిడిచియుంటి-జనెమోలేకఁ।
బెంగడిలినీవెయాంతని।సంగతివిడనాడినిశిని-జను దెంచితివో॥

క॥ భయమేటి సుపన్యమింతులు। ప్రియముగా యుండుధర్మ్యమగునె - పృథివిస్థలిపై।
ప్రియ - యనఁబలుకఁ బలుకులఁ గులాంగనయు మారుగఁ జూచి వేయ - నగఁగాతు
రనేఁ॥ ౨౨౩

శా॥ జేజే తల్లి ప్రపద్మమందిరా నీకు నా - జీవేశుఁడో యయ్యెడిన్।
రాజ్యభ్రష్టుండై తుండిగ్ధధర్మ చయుఁడై - వ్యాకృత్తానుకంపోల్లసన్।
రాజా శ్రీజీవాత్మగుణ సమానమూర్తి యను రాగార్త శ్రీయుక్తుండునా।
నాజీ కేశ్వ దెబ్బకిటుబడి జూ - యాంజాతు నే నేఁ క్రియన్॥ ౨౨౪

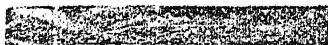
ఉ॥ శ్యామలవర్ణ దేహుఁజల - జాక్షుని హారి కబరమేశు నెమ్మదిన్।
నీనము నన్నుఁ జించెదను - నీవడు నాపతిని నన్నుఁ జూచు క్రొవ్విదో।
మాన్యపుతెరువు బల్కె బల్కెఁగను - మాంగి నారుపాటవిదుష్టమౌనమం।
దీనసు దాతపాదములకు - నెల్లసహించు మురాగడంగితో॥ ౨౨౫

చ॥ మునమునుగలంగుచున్నయది - మానినినిన్నను నాకు నిప్పుడీ।
వనిత భృశప్రయాణము మహార్తిని గాల్చడరాగ నోపవిం।
కను చనిపుట్టు నింటను పు - ష్పస్థితి సుంకము పామ్ము నెగృహం।
బునకిపుడేగివచ్చినిను భోగవిధిన్ గొనిపొమ్మెడఁ దగన్॥ ౨౨౬

క॥ లంపటపడకనివిభుడఁపు। కంపస్వచియించియూరు - కడడాననున్।
స్వంపస్వచ్ఛితినఁబహ। క్షింపుచు సుత సెప్పె సాధ్వీ - శీలముడువకన్॥

క॥ అనితంద్రికిసయ్యువతీ। జనమణి సర్వమును చెప్పి సమ్మతిచేసిం।
టను నివసించెనుయనికృ। ష్ణుని సతికొగినారదుడు విశుద్ధతఁ దెలిపెన్॥

మాలిని॥ రవికులకబ్ధిసోమా-రమ్యకీర్తిప్రకాశా। దివిజవినుతనామా-దేవ
తాసార్వభౌమా। భువనభయవిరామా-భూమిజానందసీమా। కవి
నుతగుణధామా-కౌతుకస్వాంతరామా॥ ౨౪౯

గద్య — ఇతి శ్రీమత్సీతారామకరుణాకటాక్షవీక్షణ ప్రసాదలబ్ధకవితా
ధురంధర వత్సహాసార్యాన్వయాత్రేయస గోత్రపవిత్ర
బాపూడి వెంకయామాత్యపుత్ర సంజీవరాయ
నామధేయ ప్రణీతంబైన శ్రీకృష్ణమురళీమాహాత్మ్యం
బను మహాకావ్యంబునందు ప్రథమాశ్వాసము.
శ్రీమత్సీతారామార్పణమస్తు.

శ్రీరామచంద్రాయనమః.

ద్వితీయాశ్వాసము.

ఉ॥ శ్రీవసుధాతనూజపరి-సేవితపాదపరాపరాత్మక।
ద్భావసమగ్రకీర్తిధన-భవ్యగుణాభరణాధురీణరా।
జీవభవాదివిజ్ఞరసు-జీవనపావనసర్వలోకవి।
ద్రావణరావణాసురవి-దారణభక్తవిపన్నివారణా॥ ౧

ఉ॥ నారదుఁడిట్లు రుక్మిణికి-నచ్చినభక్తిఁ దెల్పె దేవకీ।
మారికిఁ దీర్ఘకాలపుడిర-మా సతిభర్త పెడల్పు నింటికిన్।
జేరిని జేశుశ్రుతి నెపము-జేర్పక దండ్రి దీనానంబు సమ్మదం।
బారవచించె సంచు జెలు। నారసబత్కు-వదించె వెండియున్॥ ౨

మ। అనసూయాదిమహాపతివ్రతలకు-న్యాశ్చర్యమే పారుచు।
న్నట్లు నిత్యాంతోన్నతపవ్రసిద్ధ యా పరితశీ-ష్టాశ్మై చన్నట్లు నాదదాం।
గనయాత్మైశోని భక్తితో దపిలస-త్తాదగుణ్యామూర్తి నే సనా।
తనుసచ్చిత్సుఖరూపునవ్యయుహరిన్-ధ్యానింపుచుండెన్ దగన్॥ 3

మ॥ నిరతంబుజ్జ్వలివాసిని శుభహరి-న్నిరేజపత్రాక్షుఁగి।
ర్వారసంస్తుత్యసహస్రకృత్యాబరుని-ర్వాణప్రదుఁ గార్మియ।
త్త్రగుణేరత్నము సద్వ్రతంబులు సము-ద్యద్భక్తితో సేయుచున్।
ధర దేవాళ్ళిని విష్ణురూపులని-త్యంబోలి పూజింపుచున్॥ ౪

క॥ సంపూర్ణభక్తి ననుదినమిం పారగనప్పయోరు-హేక్షణానతన్నై।
లింపావనుహరిను ద్విని। లింపావలిదన్ను నుతిని-లీనార్చనలన్॥ ౫

మ॥ స్మరవిద్వేషుఁ శుభదేహరుచిమి-ర్శశ్యామవర్ణాంచిత।
స్ఫురదద్రీంద్రతనూజశృష్టి కోరకై-భూదేవతానేకసుం।
దరులన్ జంగనపుష్పకుంకుమహరి-ద్రాలక్త చేలాద్యలం।
కరణద్రవ్యసమృద్ధి చే శుభదలం-కారంబులర్పింపుచున్॥ ౬

తే॥ రింఖణంబించుకయు లేక-రీతినత్త।లోదరీమణియప్పుత్ర-లోచనునిక్రా।
పావలోకనాయక-ధనం-పత్తి చేన।నానతరభాగ్యసుశ్రేయ-మానబ
డియె॥

ఉ॥ విత్తమిహార్జితర్త్రదుణు శ్రీశుభసత్యగుణాకటాక్షున ।
పత్రిలక్షించుకత్త్రముచే బద్ధకళాత్మునిగూర్చి విప్రులన్ ।
దత్తగుణైకదంబకుసు బార నహూ వనలాచరింపుదే ।
మత్తులవాటుబొందకనమున్నకలన్ బలిభక్తిసుండెడిన్ ॥ ౮

మ॥ సవలాంపింపుపవిత్రధర్మమునయు న్నాళీకవక్త్రాక్షిభ ।
క్రిపిఠాంగంబులు బూనియోగతిలస త్తేజప్రభావంబులం ।
దిపియుచ్చాదులకస్పృతంబొసగ భాగన్ విష్ణు సేవింపుచున్ ।
శివసంసేవనపుణ్యంబునను దుర్నిత్యుండు దానంతటన్ ॥ ౯

శా॥ హాషిన్ నీరము గోత్రిబూనిన మన వ్యాసాక్షిశేషంబుపై ।
గోషావేశతగల్లునై నియమమాగా టూటప్రవేశంబుగ ।
వ్యాపామ్మించువచించి శీఘ్రగతిని గ్రామసువ్యమార్గంబునం ।
దాపాపాత్ముడెంతయేని యుమన స్తాపంబు లేకన్ జనెన్ ॥ ౧౦

ఆ॥ రమణిచాపసజపు రప్రవేశము జేసి కన్నవారిమనికి నున్నవారి ।
జిన్నవారితోడ జేరికొన్నిదనంబులుండెనింటబోలను తిండియగుచు ॥

సీ॥ లభ్యంబుగానిస ల్లక్షణామ్నాయంబు దుల్లభ్యకులజుల తోడబొత్త
గలజంతుకోటియె మానులయందు సంభవం బైనలభ్యము గాని యాత్మ
విప్ర। కన్యకోద్వాహంబు గలిగి సుఖించుట మొదలుగాగల కార్య
ములనుపొంది। యును వెండియుసమస్త మానవవిడనిజకులం బైనపు
ల్కపవంశ మందుగలయు॥ తే॥ జాడపరికింపమనుజుండు సత్త్వపటి
ప్ర। భావమునయోగియయ్యెని ష్ఫలమహీసు। ఖానుభోగులగసిభ్ర
ష్టు వెనపగిద। వోచెద ధివాత్రితతప్పునే తోయజాక్షి॥ ౧౧

క॥ నర్మిలి బాంధవులౌనన। దుర్మదుడగు మాలడో దిన్-దూష్యతరస్వీ।
కర్మానుగక్తుడయిదు। ధర్మంబులు సేయుచుండె-గడకతో నింటన్॥

తరళ॥ ఘనుడితండవిబంధువుల్లగ-గౌరవింపగనన్నలున్।
జననియున్ జనకుండుమిక్కి-లి-సంతసిల్లుచునుండగన్।
జెనటిమాలఘగొంతగాలము-చెల్వమొప్పగనుండునం।
తనువిపద్దశనొందగన్నెను-దైవయోగముచేనటన్॥ ౧౪

చ॥ స్థిరమతివిన్మహాభక్తి-శివ-తిత్రవతలన్ ద్విజపండితాగ్రులన్।
వరకవులన్మహాత్ములనె-వందనుదంబునదట్టిదూష్యము।
ల్వారగితిరస్కరించినను-ముట్టినగొట్టినవాడువహ్నిలో।
దొరగుసమిత్తువోయనగ-ద్రుళ్ళగదాసహబంధుదైక్షితిన్॥ ౧౫

చ॥ తిమిరముజాండమెల్లనతి-తీవ్రతజుట్టినమాటికి-మాలవే।
లమునకునల్లబాప్రిహ్మణకు-లఘ్నుడ జొచ్చినహేతువన్వ్రీక।
ల్పమునవిష్మాచిజాడ్యమున-పారముగాబ్రభవిల్లిశుష్కవ్రు।
క్షమయవనంబుగాల్చెడుగృ-శానునిభంగినశింప జేసినన్॥ ౧౬

తే॥ చేటుగాలంబువొడరిసం-యాటలాడు। నట్టులనిషాదపాళెమం-దట్టిమా
రి। మసలివడిభ్రమింగెనచ్చటి-మాలకులము। పొరకచేనూడ్వబడున
ట్టి-పొలమువగిది॥ ౧౭

చ॥ సుడియలమారిమారియల-క్షుద్రనిషాదులయందువృద్ధులన్।
బుడుతలనింతులన్ మగల-బుట్టినవారలలోనుపిల్లవా।
డ్లడుగగభ్రమింగజేరినఖ-లుండొకరుండెడబోవుడంతనా।
తడుబెగడొందుచున్ దెసయు-దప్పినవీరడిపోలెనుండుచోన్॥ ౧౮

ఉ॥ ఖండజగంబునొక్కెడన-ఖండయశుండుమృదుండుగాల్పను।
ద్దండతరాగ్నిలోచనము-దారతపిప్పినచోప్పునల్లనా।
లంతువసించుబల్లెకన-లంబుదగుల్పడికాలెదొల్లిటన్।
ఖాండవనంబుదగ్ధమగు-క్రైవడినొకట ముహూర్తమందునన్॥ ౧౯

చ॥ బుధులగలంచుమూఖులంగు-బుద్ధులనీచులకల్మషాహ్వయాం।
బుధికినిబారముఙగలదె-ఫుల్లసరోరుహనేత్రితత్పరో।
నిధిబుధగహీతంబనెడి-నిర్భగబాడబముక్ష్విపించిన।
ద్బుధరిపులన్దదాఘమును-భూరిజలంబులనిర్జేయదే॥ ౨౦

క॥ పొందుగవేదముజదివితి।నెందేజరియించిసుఖము-నేబొందెదనం।
చందంమదిరిగిబుధసుత।బొందనకలుషంబుసుడుల బూన్పకయున్నె

చ॥ దెసచెడిపోన్మశానజగతింబడియుండుబిశాచముల్లన।
త్పసబతలారికొంపలోక-పట్టుగనెంచివసింపనయ్యెవిన్-
బసుమముగాగనచ్చెనటి-భాషివిదగ్ధమునొందుహేతువన్।
ముసరినిప్పుదప్పుకొని-ముంగిలిదాటిపరుంగునన్సతీ॥ ౨౨

క॥ దవ్వేగియపుడునీచుడు।గ్రొవ్వడిగినపాముబోలె-గుందుచునికనా।
కెవ్వరుదికటనియారిన।దివ్వెపుకంబంబనంగ-దిగులుననిలిచెన్॥-

తే॥ రుక్మిణీసతియపుడద్దు-రూహ్యకర్మ।దొకట చోవిల్చిదఃఖిలు-చుండదల
ను। దాటిపండూడిబడినట్లు-దహనుబారి।తప్పివచ్చిననీచుని-దాసిచు
కరచె॥
౨౪

మ॥ అనలజ్వాలలకోడిమూఢుడుమహా-ఐశ్వర్యంబుతోన్గారిన।

ల్చినచోటఁ భుజగంబు రేగివడిగా-సింబొందగాలందిపీ।
కినయంతన్విసమంటిసొమ్మసిలి కా-గ్గేలాడకన్ వాడునో।
టనుజొల్లు ల్సెలయేర నానురుగుతో-డస్సారభూమింబడెన్॥ ౧౫

మెలతధరిత్రిజీవులకు-మృత్యువుదారమునుండగష్టముల్।
యలవడి రేపొమాపొయను-నట్టులగన్పడుగానిపాణిము।
ద్గాలగవుసమ్మునర్త్యులను-తొల్లిటిదోసము నేటిచల్ది నే।
డిలబలురోగరూపములు-నేచనశింపకనొందు వేదనల్॥ ౧౬

తే॥ కావునవానికిన్ మరణ-కాలము రానికతంబతన్మహా।
సీపిమఱుగ్రవేదనన శించినచోబులివిష్పవాయినుం।
డీవలబట్ట లేడిగతి-హీనుడు మృత్యువుదప్పె డెందమం।
దీవిధజింతనొందెబర-మేశ్వరికృష్ణునిప్రేమసుందరీ॥ ౧౭

వ॥ పడతిహుళక్కి-బందుగుల-బద్ధము-సన్నలుమన్న-కన్నవా।
రడకువవారుపూజ-సుహృ-దాప్తులుకల్లప దాథఁమిల్లవం।
గడమన్నృగాలశృంగము-సు-ఖంబుసుఖమ్ము-పురంబుశూన్యమె।
క్కడజను వాడదిక్కె-వరు-గల్గుదు రెట్లుదరింతునీవెతల్॥ ౧౮

ఉ॥ ఏమియొనర్పఁ వాడనిక-నెయ్యెదిమార్గముబంధువర్గము।
న్నామము లేమిడమ్యోనను-కంపనమఁ బ్రియమారబిల్చువా।
రీమహినెవ్వరింకనుని-కెక్కడనొక్కడ నైతిభూమిన।
వ్యోమహాసీమ వేదమును-దోర్ధతి నేర్చితిగొంటిదుర్గతిఁ॥ ౧౯

ఉ॥ గౌరవమొప్పవిప్రులుమ్మ-గాక్షినొసంగినసత్తలోదరిం।
జేరిసుఖింప లేకనఘ-చిత్తుడనై కలహించిభామినిన్।

దారుణకర్మజంపిదురి-తాత్ముడనై యిపుడేమటంచునా।
యుర్వ్యారుసకేగువాడజన-మర్విసుపర్వులుగేలిసేయరే॥ ౩౦

చ॥ అనుచున్ బులకసుడాఖిలుండు మదిని-ట్లత్యంతమైనట్టిచిం।
తనుగాసిల్లిధృతిన్వహించితలచెన్-ధాత్రీసురుంబోలిమ।
త్తనముల్వల్లెలుసంచరింపుచుని శా-తంకంబుగానత్తవా।
రిని జేరంజనువాడబోయినననున్-బ్రేమింపరేవారొగిన్॥ ౩౧

క॥ చనిఘనవిష్ణూచిజాడ్యం।బునసతిమరణించినట్లు-బొల్పుగవినిపిం।
చినవారసహ్యపడినను।మనువదెయప్పురముతోంటి మర్యాదలతోన్॥

క॥ మనుధీమలెరుకపడికేడు।ధనమానివచియింపబడిన-ధర్మంబునస।
జ్జనసుతమగుభ్రమరపురం।బునగల్గినవిప్రులెతిగి-ద్రోవరెనన్నన్॥

చ॥ అనుచునిషాదుడీకరణీ నాత్మదలంచిధరామరేంద్రుడో।
యనబడుచిన్నెతోడనగ-రావళిగ్రుమ్మరుచున్ద్విజాళిమ।
న్ననలొగిమున్నయట్లనుది-నంబునుబొందుచుభోజనాదులన్।
దనియుచుబోయిపోయిమును-దానివసించినగుర్తెపెంపునన్॥

మ॥ భ్రమరాఖ్యన్విలసిల్లుపల్లెకపుడా-పాపాత్ముడున్జేరివే।
దముఘంటాపథినుచ్చరించుచుజనన్-శ్రద్ధారుణిచేవ్రులె।
ల్లముసంబారగగాంచిమ్రొక్కులిడిక-ల్యాణప్రశంసోక్తులాం।
పుమరన్దోటాకునివచ్చితచ్ఛ్వశురగే-హప్రాప్తినొందించుచున్॥

సీ॥ ఆసమయంబునం-దాతనిసతివీధి-వాకిటసిల్పడి-వాంతకాల।
పికిమ్రొక్కుచుభర్త-రాకడకనిభాసు-రోదయప్రభకుసం-మో

దసాంబు పతిసించుకనాలంబు-విధిమ హాళ్ళాల్గొ సనం-కలితసుస్వాం
తపం-కజముతోడ। రమణి గ్రక్కునసుంద-రము జేరిచి భుజాపద ప్ర
ణాళి నాథుని-భ్రమతనుదక॥ తే॥ సాంత్వచసుడెంచునంతలో
నన్ను గాత్రు। ఘూపవత్ర వాకిట-నరుగ బింబ।సంస్తవ వ్యాప్తి చేయన్న-
జాడగాంచి। పుణినినసు లేడిపోల్క-నుపోగలి బెదరి॥ ౩౭

క॥ ఎడనవడిపల్లి నసను।బుడుడువడిజనపొడలుకసుంగ-సుర్పడను డువుల్।
తడబడజడిపి మడిపడి పెన్నడవుబొడగు నొము వెళ్లి-నైదలమూనెన్

చ॥ ఘనమునజింతనేసె నెనభి మానముకకు నిషాదుడిట్లు నీ।
వనితవిలాపతన్ విపిన-వాపినిజబ్బనడంచు నిప్పుడే।
నును చను దెంచి నాడనది-నూత్నరసాసతీవో లెనిచ్చటన్।
గనుపడుచున్న దా క్రియకు-గాలగతిన్ననసన్న దేమికో॥ ౩౮

ఉ॥ చచ్చిపిశాచరూపమున-సంచరణంబొనరింపుచోలినే।
నిచ్చట కేగుదెంచుట గ-పింఛిసతీమణిసాధ్వి కావునన్।
వచ్చెనొ భక్తినన్నుగను-వాంఛసలిర్పగ లేనిచో మహిన్।
జచ్చియు వెండియున్ బ్రతుక-జాడ మనుష్యుల కెట్లు గల్గెడిన్॥ ౩౯

ఆ॥ నేర్పుననోడదలప-నిజమెరుంగగనను।నీపడంతి భువిన-పతివ్రత।
తాశిరోమణి ప్ర-కాశమనీవయు।గాన బ్రతుకవచ్చు-గాధలడచి॥

ఉ॥ రాణనడంచి నేజన్మని-రాజని భాస్వతదోపలోగ్రసం।
ఘాతమురిత్తబోన్మడయ-కర్ణఘనదీర్ఘికనుత్తరించి జా।
దాతగృహంబు జేరెనిది-తథ్యమయా సతివాడు చైయ్యువల।
ద్యోతనతండ్రికి దెలిపి-యుండుగదా యదిబాయుటెట్లకో॥ ౪౦

తే॥ సుదతి నను జూచినను మరి- జూడకున్న। దొలఁగిపోయెదవా నీబు- ధులకు
డవిక। జుట్టియుండిరి తలఁ పెల్ల- జూరఁబోయె। నేమి సేయుదు నావిధి-
కేమనందు॥ ౪౨

సీ॥ అనుపమం బింతా కాంత్రింపు-డై వారు ముంగిటి-కరుదెంచుటయు సాధ్వి వరు
నకెలమి। నఖిలసుఖంబుగ విశద-గ్ధాంభసాస్వతకల-శంబు చేకొని వచ్చి
సద్విధాన।పూర్వకంబుగ మన-స్ఫూర్తి నమస్కృతి- జేసి తద్దాంఘ్రి
కమ-లేశయద్వ। యంబు ప్రక్షాళించి-యజ్ఞాక్షితత్తీర్థ- మతిభక్తి నా
త్మోత్త-మాంగమందు॥ తే॥ గుతుకమిగు రొత్త బోక్షించు-కొనియప
దాబ్జ।యుగము మదినిల్పి వెసషోడ-శోపచార। విధులనర్చించి కేల్గా
ని-విభునిమంది।రప్రవేశంబు గావించె-రమణియంత॥ ౪౩

ఉ॥ అత్తయుమామయున్ మరుదు-లాప్తులుబంధులుగూడి సౌఖ్యసం।
పత్తుబ్బృచ్ఛ సేయనల-పాలను దాసమ యోంచితోక్తులన్।
యుత్తరమిచ్చి తానుతన-యుస్మలికిన్ మను జేయు చైయుఁవ్వలిం।
దెత్తి వచించె నేమొయని-యేచు భయంబొగిదక్కి-యచ్చటన్॥ ౪౪

మ॥ తనసేవాపరతన్ సతీమణిసము-త్సాహంబుతోనుండనా।
త్తని కాయంబనురాగయుక్తముగ సం-భావింపవిప్రుల్సదా।
వినుతింపన్ శ్వశురాదు లెల్లపుడుస-ద్వృత్తిన్ ప్రమోదింపనం।
దనిపామందుసుఖింపుచుండెనలవి-ద్యార్థుల్ ప్రవేష్టింపగన్॥ ౪౫

శా॥ ఓ శ్రీకృష్ణసతీలలామ వినుమ-య్యోషిన్మతల్లీముదం।
బా శ్రద్ధావినయంబులాపిలసనం-బాసద్గుణశ్రేణియా।

ధీ(శ్రే)యోపిభవంబులానియమభక్తి-దొంతులాసంప్రభా
వా(శ్రిశో)భసుశీలనామములమానిన్వేలింపతేకెవ్వరున్. ౮౬

సీ॥ జననిలోపాముద్ర-పమసౌమనస్యంబు- ననసూయయనాన్య-భూమ్యగ
రిమ। క్షితిభృత్కన్యకాదిక ప్రతిపావనత్వంబు-లెవరిరందరిలొంల
ఘుకీర్తిప్రపిమలేంపరపన్ని-భప్రభావిభవంబు- పాలించినాంధ్ర-
ప్రమాదసమత। జ్వలనాంగనాభని-ర్మలభావసమ-సృష్టి-భావాన
మానవధీ-ప్రౌఢిమంబు॥ తే॥ గలిగియున్నప్పనయానసి-భాగ్యసూన।
వృద్ధిబతిసేవసేయన-మ్మైలతగాంచికలపతివ్రతలొకినాసి-కాగ్రస్థ
మా।జుట్టనంబిడితలయూను-చుంద్రజగతీ॥ ౮౭

ఉ॥ భామికనప్పుడంతిసహా-భర్తృకయైపితృవేశ్మమందుర।
మ్యాకలభక్తినిట్లుబరు నబ్జదళాక్షుని మేటియడ్డుకెం।
దామరలాత్మనిల్పినిర-తంబుసమర్చననేయుచుండెనా।
ధీవనఖులుల్లసిల్లసుద-తీమణిరుక్మిణిసన్మనీషిణి॥ ౮౮

ఉ॥ అంతటగొన్నినాళ్ళకుని-తాంతసుగంధలతాంతవల్లరీ।
వంతనికుంజముగ్రఘణీ-వంలమునాగతినవ్యభావరీ।
కాంతునిభాస్యకాల్పనిజ-గర్భమునన్బరిపూతపిప్రవం।
శాంతకుడైనపులకసున-శౌర్యనిదుస్సహబీజమకుటా॥ ౮౯

ఉ॥ ఈశునిచిత్రతంత్రవిధు-లెన్ననెరుంగదలంగద్రోయవా।
శీశునకైనసాధ్యముగు-నేసతిమానవులెంతనట్టిదా।
నాశుకవాణిసద్గుణగ-ణాంచితయైహరిభక్తినుండమహి।
భాశివిగమ్మటంచునొడి-గట్టైగదాహరిమస్తబీజము॥ ౯౦

ఉ॥ ఈగతిగర్భచిహ్నసతి-కేర్పడినక్రమ మొప్పమాసము|
ల్మూగగదర్పరంబుకడు-ముష్కగబీజము నొటదుస్పృహం-
బైసురువేదనప్రదము-నై పొదలంగనెలంతసంతునై|
రాగమునొంపుగాపునక-రంబుభరించిసహించుచుండెడిన్॥ ౫౧

క॥ అంతంబ్రసూతిసమయం|బంతంతకుడాయుకతన-యజ్ఞాక్షికిదు|
ర్దాంతతరగర్భవేదన|సంతంతసనెక్కుడయ్యె-నంభోజముఖీ॥

ఆ॥ నెలలుపదియునిండి-నెలతనీల్లాడంగ|భసురపురసివాస-బాలిష్ఠాణాము|
సంబురాశిపాళి-కౌర్వానలంబన|బుత్రుడుదయమయ్యె- పాలతిక
పుడు॥ ౫౩

ఉ॥ చక్కగనప్రసూతికద-శాహములిర్వురకోలి వెల్మిన్|
మక్కువతోడవృ-ద్ధబుధ మండలికూడితదుత్సవంబుపే|
రెక్కనొనర్చిబాలుడుద-యించినలగ్నముసుత్తరాంగనా|
నిక్కవమాటబిల్చిరొగి-నేర్పమరన్ బిరసాహ్వయంబునన్॥ ౫౪

చ॥ పరసుడటంచుబాలునివి-పశ్చితులోకకటబిల్వనెల్లరుం|
వరుసను మెచ్చిరాశిశువు-వర్ధిలుచోదలిచంద్రుసులాప్తులుం|
బొరుగులుదాతముత్తవలు-బొల్పుగబ్రేమిడనాడునాటికిన్|
బెరిగెడినంబులుంనెలలు-బెంపిడుచుండనతండురుక్మతన్॥ ౫౫

క॥ చిరుతనపులీలలెక్కుడు|మురిపెల్లరకుల్లసిల్ల-ముద్దులబాలుం|
డొరపించుచుపనవారిని|బెరవారినినెరుగసాగె-ప్రేయసియంతన్॥

క॥ ఏడుంగడవగమెల్లన|వాడిలగూచుండనేర్చి-వరుసన్ వడిబా|
రాడుంనిలువంబడుమా|రాడున్ బొరలాడునాట-లాడుచునుండున్॥

సీ॥ పొలతిలక్షులకొలం-దులగన్గుజంతుసం- చయముప్రత్యగ్రూప- చర్మ
చిహ్న| ములతోడనొప్పున- కుక్కలములనన్నింట-బుంస్త్రీసమా
ఖ్యల- బొదలబడిన| జాతిద్వయంబుచే- జగతిపత్త్రతుంల- భూ
తంబులభివృద్ధి-పొందుచుండు| నాభూతసమితియం-దమరుమానవ
భూతవితతి శ్రేష్ఠంబని-శ్రుతులుబలుకు॥ తే॥ నట్టిమానవకుల
ముము-న్నజునిముఖభు|జోరుచరణంబులనుబుట్టు-కారణమున|బ్రా
హ్మణక్షత్రియోరుజ-పదజులనగ|వర్ణములునాల్గువిలసిల్లు-వసుధయం
౫౮

క॥ ఆవర్ణచతుష్కమునం|దావిర్భవమైనమాన-వావళిలోనన్|
భావింపశూద్రవర్ణము|లీవిశ్వమునందుగలవ-నేకంబబలా॥

క॥ ఆయావర్ణమువారలు|శ్రేయోగుణబంధువర్ణ-శీలాదులొగిన్|
ధీయుతులైకనితమతము|చాయంజతగూర్తురల్ల-జాతిద్వయమున్|

చ॥ ఒకపురుషుండునొక్క-సతి-యొప్పుగబెండిలియైనవారలన్|
బ్రకటసతీపతుల్ యనగ-బ్రస్తుతికెక్కు దురంగనామణీ|
త్రికరణశుద్ధిగానలస-తీపతులాత్మబరస్పరానురా|
గకలితులైరహించిభువి-గాంచెదరుత్తమపుత్రవర్గమున్॥ ౬౧

క॥_అలసతిపతులిద్వరుస|త్కులసంభవులైనయపుడు-సుతలంబునద|
త్కులజులుకులీనులగుదురు| కులవ్యస్తంబైనసుతులు- కుత్సితులున
గున్॥ ౬౨

క॥ సతికిన్ క్షేత్రమనంబడు|బతికనిబీజంబనంగ-బడునిద్ధరణిన్|
సతిపతులునేకతరమయి|జతపడశుభమగును వేరు-జతయశుభమగున్॥

చ॥ వనితనునవ్యకోటికిటు-వంటివిచారములెన్ని యోకనం।
గనుకలనవ్మ్యభూమినల-కాంతకులీనిపెడేకిథేకా।
లిపియగువాడుమాలడున-లీన సచిత్తుడ సంగదాపిరిం।
చనుకుకడంగనిర్స్వరకు-జంపతిభావముగూర్చెనకట టా॥ ౬౫

తే॥ గరితయవ్విప్రతనయది-గంతకీర్త।నియుషుత్రైత్రసాధ్వని-కాంయ వేశ్య।
చరితయగువాడుకుటిలని-పాను డేహ్య।ధర్మడఘుబీజుడగుగాన-దరళ
నేత్రి॥ ౬౬

క॥ వారిస్వరకుదయించుగు।మూడుడుబీజప్రధాన-మలినుండగుటన్।
నారీమణితన్గణచ।ర్యారతుడై మెలగుబుధకు-లాంకపిమత్తుడై॥

ఉ॥ కావున వాడునాడునెడ-గారడపుందరివచ్చిరానిభా।
పావళిబలుక-వేళజల-మానెడుచోదిను కాలమందు గో।
మ్మావినువానిలీలలబల-మాలని చెయ్యులబోలియుండగన్।
వావిరిగన్నవారుకను-వారటవారలు సంశయించెడిన్॥ ౬౭

ఆ॥ ఇటులనొకటిరెండు-నెలమిమూడునునాలు।గైన యేడుడేడు-పాడుకొ
నగ। తోటిపిప్రసుతుల- తోనాడు వేళల।వాడు జేయుపనులు-వనిత
వింటె॥

సీ॥ వికలభాండగళంబు-నకుమ్మగాజినమంట-బోదివిత్రాగొట్టుచు- పొంగు
చుండు। రాలుప్రేలగగట్టు-కోలమూపున జేర్చి-మత్స్యభారంబనిను
లమూచుండు। వేల్పులకొల్వంగ-వేటలంచనిపట్టి-దీమలీగలశలల్-
చిమముచుండు। మాలనేనటనార-న్యూలుమీరలుకాపు- ఆకికోక
లట్టుదా-నల్లుచుండు॥ తే॥ నీచకృత్యంబుతీరీతి-నెరపనుపిద। వార

పతివ్రతమై యొప్పు-వానితల్లి। కాంచినదిసంశయించి చిం-తించి సం
చితంబు నెటులున్నదో యంచు-తల్లడించు॥ ౬౯

క॥ వాక్కువ్వదోచ చేరికి। వాక్కృత్యములరయు వేళ-నాటలబడి వా।
డే కార్యముసల్పినబుధ।లోకవిరుద్ధంబయగుచు-లోలాక్షి చనుఁ॥

మ॥ ఇటులన్నోన్నిదినంబులేగువపుడా-యేబ్రాసకాబోటికం।
తొట నేడేశులు రాగనక్కు-లవిఘూ-త్రశ్రేష్ఠుడా యూరు వె।
ల్పటిచండాలకుటీరనాటికసమీ-పక్రోశిదద్బాలకో।
త్కట సందోహముగూడియాడజను స-ద్ద్రాహ్యభక్ష్యకత్యాగియై॥

ఉ॥ వేగినబువ్వ బువ్వయని-వేగిర పెట్టిమెసంగి వేగదా।
నేగినిషాదబాలకుల-నెంతయుగూడి పెనంగి వేళయుఁ।
గాగగృహంబు జేరనను-కంపజనింపగ తల్లిపుత్రయోం।
దేగ్రితివన్నబిద్ధులొక-యింపుగబలుఁకనువాడురుక్మిణీ॥ ౭౨

క॥ దినదినమిటు మున్ప్రాపటల।జనుచుఁజను దెంచుచుండ-జననికినగరీ।
జనము వ్విధి దెలుపగవిని।తనమనమునజింతదగుల-దలపోయునిటుఁ॥

ఉ॥ పనిమొనర్చుదానసను-మెయ్యది సేసితినో కొకొ-తొంటినా।
బాముననేపతివ్రతశు-భవ్రతమేనుహసించియుంటినో।
యేమహనీయమూర్తులకు-నెగ్గులొనర్చితి నొండు రాత్మనై।
యేమనృతంబు బల్కితినొ-యిట్టికుపుత్రుడు గల్గెనాకిలఁ॥ ౭౪

చ॥ కులజులగూడియాడడను-నూలతనుండను శుద్ధవాక్యము।
ల్పలుకడు హేతువెయ్యదియొ-ప్రాక్కృతకర్మములెవ్వియో మదిఁ।

దలపగ నాపురాకృతని-తాంతరాఘఫలంబు నాకని।
ఖ్యాలనుకుపుత్రరూపమున-సిద్ధఫలించి రజాడదోఁచెడిన్॥ ౭౫

ఉ॥ పిన్నతనంబుగోలెనల-బిడ్డడు దొడ్డతనంబు లేకను।
తన్నకృతాత్మధర్మముల-సంచరిలంబడినిందబొందు వా।
డెన్నడు సద్వివేకము వ-హించి గహించి సుఖించు నంచు నా।
యున్నతకీర్తిశాలివిగు-లొందుచునుండియు నొక్కెడన్ సతీ॥ ౭౬

మ॥ నిరతస్వచ్ఛగుణాత్తచిత్తయగు నా-నీరేజపత్రాక్షియు।
ష్ణాకబాహ్యస్థసరోవరంబునకు సొం-పుల్మీరు విప్రాంగనల్।
పనస ప్రీతిని వోడరాన్ జనితదాం-భర్త్రీల నుస్నాతలై।
యురవొంకన్సలపూరకుంభములతో-నేతెంచుచున్ దత్పథిన్॥ ౭౭

సీ॥ పుల్కసాధ్వకులతో-బురడించ పసగిఖూపు-రాగసంగలశరీ-రంబుతోడ।
రవణించు నట్టుబ-రస్పరాపభ్రంశ-సూక్తులబెనగెడి-జోళ్ళతోడ।
గీకసావళి గేల-గీలించి తససంగ-డీలతో నాటాడు-లీలతోడ।
నెచ్చెలికాంగ్లుత-న్మెచ్చగ తండనా-ల్పాడుచుగు క్కెడు-పటిమతోడ
తే॥ గ్రీడసల్పుచు నాగిదవా-కీర్తి బాల। కావలిని గూడి పశుమాంక్షి-కా
రవాను। కలితదుర్గంధమయపశు-ఘ్నకకుటీర। వాటికను యున్నపు
త్రుని-వనితకాంచె॥ ౭౮

కాంచినయంతజిత్తము సి-కాకుపడన్ దనుకంపమందవే।
గాంచినకన్నులట్లతిపి-కారదశన్ సనిర్వ్వగోడజి।
త్రించిన బొమ్మవోలె యువ-తీమణి నిల్చె దురంత దుఃఖరో।
షాంచితచిత్తయై మరియు-నాత్మజుగాంచి ధృతిప్రసక్తితోన్॥

ఉ॥ ఓరిమహాత్మయో చెనటి-యోరికులఘ్నకృతఘ్నయోదురా।
చారనికృష్టజన్మఖల-సంగతిఁబీడితురా రసీకనీ।
కూ్రిజనానుమూలమొనా-గూర్చెనె పద్మజుఁడక్కటా మునుక్।
బౌరులుజెప్పనప్పుడు-బలిక్కఁపుడేఁగనుగొంటినిక్కముక్॥ ౮౦

చ॥ అనిపతుఁడాయుఁబిల్చితన యాద్రుహినాన్వయుఁడుండవ।
య్యానునిరతోగ్రకల్మషన-మూహాదపలోక్షపచాధమార్థకా।
లినిహతవృత్తిగాఁబయి-లెస్సయొయంములతాంగిదేభుజం।
బునవెగఁడోంపకుంభగతి-పూతజలంబలవాఁకయాఁడలక్॥ ౮౧

అ॥ క్రమ్మరింపఁబిలిచెంప-గొట్టికేల్గొని వెండియును తటాకవుసకుఁజనిపడంతి
కొడుకునెల్లమేలు-గుణవంతుగాఁజేయు।వంబుజాక్షుయనుచు- వాత్మ
బొగడి॥ ౮౨

సీ॥ ఆనుసుస్నాతయై-తనయునిపఁజ్ఞరో-వరవారిబరిశుద్ధ-వపునిజేసి।
చనువొప్పనిజగృహం-బునకుఁదోడ్కొనివచ్చి-సుఖాద్ధిపీఠికల్-క్రకు
ళ్ళనపచి। విలసత్ప్రసన్నత-విహరించుచుసుప్ర-హూహా-చితకార్యము
లనెల్ల-జేసినాటి। రాత్రినేకాంతపి-శాృతశయ్యాతలం-బునభర్త
తోనుండి-పొలతిపతికి॥ తే॥ పగసనసకృతిగావించినగుమొగం
బు।తోడవృపువాక్యఘణితిఁద్రు-స్తుతియొనర్చి। భక్తివినయంబులకు
నాట-పట్టనాగ।బడినపుడితోడఁబల్లని-పలికెనపుడు॥ ౮౩

ఉ॥ తావకపాదపంకజపు-ధారసమానుచునెల్లపొద్దుసం।
జీవనమొందుచేటెనయి-సేవయొనర్చుచున్ననన్నునీ।

భూవలయంబులోనఁబతి-ప్రాణకృపాన్వితవృత్తిఁ బ్రోవఁగన్।
దేవర యెవ్వర లేకదను-శీతరశేఖర నామసోహరా॥ ౭౮

ఆ॥ సతికిబతియెసకల-వ్రతములుదీర్థాగ।మములుదానధర్మ-సహితములనుచు
శ్రుతులుబలుకుగాన-శుభదుండతడె వెనా। కెన్నిభంగులరయ-నిలనధీశ॥

క॥ జడమతిసగానమిమునిమా, యడుగు లెడను నిలిపిసంది-యంబున నేనో౦।
డమగదలంచితినయనా।మొదజిల్క-గజూచి తెల్పు-డెడరుడిపోవన్॥

సీ। సకలవేదములకు-జన్మభూమికయైన-పరమేష్ఠిముఖమున-బ్రభవమొం
ద। బడినసద్బ్రాహ్మణ- పరమాన్వయాంబోధి- జనియించుసద్వ్రత
శ్చంద్రికాన్వి। తుండగురోహిణీ- తుండనామాన్వయ-కళయుక్త
ముగదాము-గొల్వబడిరి। మాతండ్రివంశస-మగ్రంబువిశదంబు-గా
నుమీకీపురి-గానబడుచు॥ తే॥ నున్నయదియేకదావిశు- ద్ధోరుకీ
ర్తి।నైనమీకును నాకును-యబ్జభవుడు। దంపతులవట్లజతగూర్చె-
ధరణినందు। కేను సంతోషినైయున్న-దానధిప॥ ౭౨

క॥ అంచితముగమనకిపుడుద।యించినసుతు డాత్మధర్మ-హీనతభూమిన్।
సంచరిలనెద్దికతమే।సంచితమో తెలుపుమధిప-సంశయముడగన్॥

చ॥ అనిసతిభర్తకంబుజభ-వాన్వయధర్మవిరుద్ధచర్యలం।
దునజరియించునాత్మజుని-దుష్క్రియలెల్లను తెల్పినాధవీ।
డెనసనవంశధర్మపరి-హీనతనుండునోశుద్ధుడైనుహిం।
ఘనతవహించునోయితని కర్మలుతొల్లిటివెట్టివోకదా॥ ౮౯

క॥ భువిసర్వజ్ఞతమీయం।దవిరళమైయుండుకోన-ననుకంపనునా।
నువివేకముడుగమీరలు,వివరంబుగదెలుపుమనుచు-వేడినయతడున్॥

సీ॥ సతిపతివ్రతశాంత-సద్గుణఖనికాంత-యగుదివి కాన్తియనైనకలిక।
లాపముల్వైలికిన-గోపరంబిడుచుండు- నెంతేనియాబ్బివా-దెంచినన
దు। కులవర్తనస్థితు ల్బార్చి చేపినిషింప-సాధ్వీలలామని-స్వలతసద్గు
మాలించిబ్రహ్మప-దావలంబనచిత్తు- జైనయోగీంద్రుసా- మ్యమున
యపుడు॥ తే॥ పడతినిశ్చేష్టయైయుండి-భక్తిపికరు। సేవసేయు
చునారాత్రి- బోవగడిపి। వేగినంతనలేచిద- స్వేదనాత్మచిత్తమై
యుంటిపనులెల్ల-జేసిమరియు॥ ౯౬

శా॥ ఆవేళన్ హరివాసరంబగుటనా-య్యబ్జాక్షిలక్ష్మీశునిన్।
భావాబ్జంబుననిల్పిసంతతముద-త్యాదాగ్రముల్నిర్మలం।
బై వెల్గొందెడినైజభావనయనా-ధ్యాత్మైకతృప్తిన్ దితీ।
ధ్యానైరాగ్యములూతగాగనుచుస్వ-చ్ఛస్వాంతపద్మంబునన్॥

క॥ గృహకార్యంబులనెల్లను।సహనంబునదీర్చి వేగ-జనివినలాంఛన।
సహితాంబుజాకరంబున।విహితస్నానంబు జేసి-వేశ్మను జేరెన్॥

తే॥ మందిరముజేరియబ్బోటి-మాధవాంఘ్రి।యుగళమాత్మనుగీలించి-యాయు
క్తమైన। వాసరంబిది శ్రీహరి-వాసరంబు।గాననుపవాసముండుట-
కార్యమనుచు॥ ౯౮

క॥ హరివాసరముపవాసము। హరియించును పాపచయము- హరిసాయు
జ్యం। బిరువొందుననుచు నాసతి।స్మరియించుచునుండి మోటి- సం
కల్పించెన్॥ ౯౯

ఉ॥ కాయమనిత్యవస్తువన-గావిన నేభువిదీనినమ్మిసు।
శ్రేయముబాయుపామరుల-రీతులుగాంచనెవారిబుద్ధిద।

ప్రాయముఁ బాయసంచు నొగి-పండితులందురుగాన నేనుచః।
ఖాయతనంబునై నయిది-గాల్చుచుచిత్తము నేఁడుపొందెదన్॥ ౯౬

క॥ మరణం బెప్పటికైనను। స్థిరమంచు సలం చితన్వి-చిత్తాజ్ఞమును।
స్థిరముంచి తండ్రియడుగుల। కెరవొప్పన మసరించి-యిట్లని పలికెన్

ఉ॥ శ్రీసతిభర్త పాదసర-సీరుహ సేవకులైన వారికిన్।
వాసరమెన్న తండ్రిహరి-వాసరమౌకద నేడు శ్రీహరి।
ధ్యాసనుయుంట మేలనుచు-నార్యులు బల్కఁ దురట్టిలక్ష్యము।
భ్యాసము నాకు లేదుకద-యవ్విధి కేనితరానుసక్తి చేన్॥ ౯౮

ఆ॥ ప్రొద్దుగడుపు నాన-భోగీంద్రశయనుపై। జిత్తముంచి నేను-చెల్వమమ
ర। నుచితభక్తినున్న-నుపవాసఫలముచే। కొనుటకేనుమిమ్ము గూర్చి
యిపుడు॥ ౯౯

తే॥ కొన్నిప్రశ్నలు తెలియంగ-గోరి నేడు। యడుగదచితినవికరు-ణార్ద్రదృ
ష్టి। దెలిపినా సంశయము లెల్ల-దీర్చిపోవు। నయ్యనుగన్నఫలమం
దు-నయ్యతండ్రి॥ ౧౦౦

తే॥ చారుచామీకరములోన-సంభ్రమమతి। గరుగుచో గల్లపసిడింత-గలయ
గాంతి। హీనదుర్వర్ణమైనప్పు-డేక్రియనది। పుడమిపరిశుద్ధస్వర్ణ
మై-పొదలుతండ్రి॥ ౧౦౧

తే॥ సదనకార్యోపయుక్త కాంస్యాదిపాత్ర। పటలినొగిగుకఁ ముట్టిన-ప
నులకనుప। యోగదశగల్గనపి వెండి-యునుసమస్త। కార్యములకేక్రి
యనుశుద్ధి-గాంచుతండ్రి॥ ౧౦౨

తే॥ కలివికారోగ్రవిభ్రమ-నిలవిజాతి। పూరుషస్త్రీలకుద్వాహ- పూర్వక
ముగ। దంపతీభావముమురుచో- దానిదెలసి। నప్పుడవ్వాగలెట్లుశు-
ద్ధాత్ములగును॥ ౧౦౩

శా॥ ఈసంప్రశ్నలకుత్తరంబిపుడునా- కేర్పాటుగాదెల్పుమం।
చాసాధ్వీమణి వేడబ్రాహ్మణుడుతో-షాయత్తచేతస్కుడై।
యోసోమాస్యత్రిశుద్ధిగాదెలుపను-ద్యోగింతునత్యంతశ్ర।
ద్ధాసక్తిక్షుమలొందివిస్మయవధీ-యప్రశ్నశుద్ధార్థముల్॥ ౧౦౪

క॥ రయమీవడిగినప్రశ్నా। త్రయమునకుఁదనయయుత్త-రంబగునొకటే।
క్రియకలదదివినుమవల। క్రియనుమ్మాయంతకన్న-క్రియలేదమ్మా॥

ఆ॥ సర్వభక్షకుండు-జ్వలనుండుయజ్ఞేశ్వ। రుండుపరమపావ-నుండుముట్టిన
పుడశుద్ధిబొందు-నఖిలంబుప్రీకా। యగ్నికర్మకన్న-నన్యమెద్ది॥

చ॥ అనిజనకుండుజెప్పవిని-హర్షసమన్వితచిత్తయైరమే।
శునిపదకంజయుగ్మముని-శుద్ధహృదాంబుజకర్ణికాంతరం।
బునదగనిల్పిమానమున-బూర్ణసమాధినియుండుయోగియో।
యననొకచోన్వసించెనుశు-భాంగివిదర్భనృపాలబాలికా॥ ౧౦౭

క॥ అనిదివిమునిపల్కు-చేని। ల్లనిమెన్వొండియుదదాంబు-జాక్షిహృషీకే।
శునిదివ్యపదాబ్జద్వయ। మునహృద్భృంగంబునిలిపి-మురియుచునంతన్॥

మ॥ నిశిగాఁగన్గృహకృత్యముల్ యుడిదన్-నేర్పొప్పగాదీర్చివే।
స్వశరీరంబునలంకరించుకునిశ్వ-శ్వద్భక్తిసంయుక్తయై।

పశివాడైనతనూజుతోఁబతిహితా-ప్తశ్రేణితోనామయ|
స్పృశులైమూల్గుముసళ్ళతోడశయనిం-చెన్గేహమందానిశిన్॥

సీ॥ అంతనాబాలవృ-ద్ధాదిగానెల్లరు-నిద్రించుచున్నెడ-నెలతలేచి|
గృహమధ్యపరిశుద్ధ-మహిఁబద్మాసన-స్థితినిగూర్చుండిప-క్షీంద్రగమ
ను| నెదజేర్చివేబహి-రింద్రియోద్యోగంబు-లడగించిసంచలి-తాం
తరేంద్రి| యంబులునాలుగే-కంబుగానొనగూర్చి- దానిభ్రూమి
ధ్యప్రదేశానసీమ॥ తే॥ నుంచికామాదులనునిగ్ర-హించుకొనుచు|
కలవడునికృష్టకృత్యంబు-లాత్మకప్పు| డప్పుడునుదోపనివివేక-దప్ప
దోఁచి| కేవలబ్రహ్మనిష్ఠతో-దేవిమరియు॥ ౧౧౦

క॥ కనులరమూసిబహిస్థితు|లనురోసిశ్వాసలుడిపి-లలిమారుతముల్|
ఘనమగుసుషుమ్నచక్రం|బుననిల్పిముముక్షువనగ- బొలతివసించెన్॥

తే॥ దీపకళికప్రకాశమం-దాపడంతి|నిర్గుణబ్రహ్మకళయందునిశ్చలప్ర|
భావకలితాత్మకళజేర్చి-భద్రదృష్టి|దన్మయావస్థనుండున-త్తరిలతాంగి॥

సీ॥ కమనీయమణికిరీ-టముకాంతులాశాంత-సదనంబులకుదీప-చయముగా
గ| భుజచతుష్టయమందు-బొదలుచక్రాదులు- భక్తకామ్యప్రద-
ప్రభలుగాగ| వక్షస్థలాంతరా-వాసకంధిజచతు-ర్దశలోకభాగ్యప్ర
దాయిగాగ| స్వర్ణవర్ణాంబర-చ్ఛన్నాసితశరీర-మర్థిసహ్యాళిక-బ్దంబు
గాగ॥ తే॥ మెరయుజిరునవ్వుతోడబె-న్కారముతోడ| హారనూ
పురకటకాంగు-ళాదిదివ్య| భూషణావళితోడన-ప్పొలతికప్పు|డెదు
టసాక్షాత్కరించెలక్ష్మీశ్వరుండు॥ ౧౧౩

ాతకారిం వినిజదృగ్వీక్షామృతమతివపైను-వృష్టిస్ఫురణన్।
భోక్షించెనుకృష్ణునికం।జాక్షీహరిప్రేమభక్త-జనధనముకదా॥

ృక్షాంగరుచిప్రభల్దిశలసాం-పాఠంగమోఘిలన్ లస।
ృక్షాంతివివేకచిహ్నములతో-శశ్వత్సమాధిస్థితిన్।
శృబ్రహ్మముగాంచుచుండునలత-న్విన్గాంచిమాధుర్యరూ।
ాత్యుత్కృష్టులనూరడించుచువికుం-ఠస్వామిపలెన్వ్విడిన్॥

మ్మానీనిష్టన్విడి।కొమ్మానీనుదినిబోదలు-గోరికలికనై।
వమ్మామొనగెదనలసితి।వమ్మాననుజూడవిప్పు-మమ్మాకన్నుల్॥

భగవంతుడివ్విధిస-మాదరణాయతసూక్తులన్ లతాం।
నిదగనూరడింపని కేవలవస్తువుగాంచువాంఛలోన్।
నుకనులంతవెల్పలికి-గ్రమ్మరద్రిప్పపడంతిమెల్లనన్।
నులరపిప్పిచూడసము-ఖస్థలిదోచెరమేశుడయ్యెడన్॥ ౧౧౭

నై జేష్టఫలప్రదాయకవిహం-గాధీశవాహుండితం।
నిభావించినమన్సరించిహృదినానందించికేల్దోయివే।
నుజోడించిలసన్నిధానఖనివే-గన్నట్టిదీనాళివా।
ని మైబెంచిరహించిశింఛివినుతిం చెన్ దన్వియద్దేవునిన్॥ ౧౧౮

మానసతిలోల-సేవకావనశీల కరుణాలవాలశృంగారచేల। ఘన్న
జగజ్జాల-సన్నుతగుణమాల సుజనానుకూలయ-శోవిశాల। భావజ్ఞ
హృదిఖేల-భవమున్తకాకోల-దీనార్థినతపాల దివ్యసాల। పంకజ
షాటవి-ప్రకరానలజ్వాల-నమితదిక్పాలయామ్నాయమూల॥

తే॥ సంసృతిక్లేశ వేధాండ-ఖండశూల। హస్తనిగమార్థతత్వ। ప్ర- శ
స్థగుణగ। ణోజ్వల శ్యామమూర్తి స-ద్యోగిహృదయ। చక్రపరివర్తి
దేవతా-చక్రవర్తి॥ ౧౧౯

మ॥ నను బ్రోవన్ సహాయంబిదే సుమి జగ-న్నాధా రమానాధవా।
సనదామోదర కేశవాచ్యుత హరే-మాయాధవా మాధవా।
నిను సేవింపగ నీస్వరూపము గనన్-నీకీర్తనల్బాడభూ।
మిని నేనెంతటి దానమూఢహృదయ-న్మేలెంచి రక్షింపవే॥ ౧౨౦

క॥ అనిపలువిధములవినుతిం। చిన మెచ్చి జనార్దనుండు-చిరునవ్వొలయం।
గనుపట్టె నోతలోదరి। ఘనవతివి వెన్నగాన్య-కము గోనుమి డెదన్॥

క॥ కమలేశుడిట్లు బల్కన్। రమణియు విని దేవ నాత్పు-రాకృత వరపు।
ణ్యము వనజాదులకొగిలు। భ్యముగాని భవత్స్వరూప-మరయ లభించెన్॥

సీ॥ దేవభవద్దివ్య-తేజస్సమాకీర్ణ-పూర్ణవిగ్రహమేను-పూర్వపుణ్య।
వశమున గనుగొంటి-వరసుఖానందాబ్ధి-మగ్నాత్మ జలజనై। మలయు
చుంటి। భవదీయదర్శన-ప్రాప్తి చేనపవర్గ- పదవి బొందుదురంచు
ప్రాజ్ఞమతులు। వచియింపుచో నీదు-వరమూర్తి గనువెన్క- వరము
లేలని హేవి-వైభవంబు॥ తే॥ లేలసాంభోజదళనేత్ర- నీలగాత్ర।
రమ్యచారిత్ర లసదిందు-రాకవక్త్ర। కోర్కులిడ నీవచను డెంచి-కోరు
మన్న। చోదిరసత్కృతి సేయుట శుభము గాదు॥ ౧౨౩

క॥ భువనస్తుత నాకున్వర। నివహంబు యొసంగ వచ్చి-నిల్చితి వేనిన్।
భవ మురుసాయుజ్యము మా। ధవ సత్కృపనిమ్ము మన్య-ధన మేనొల్లన్॥

చ॥ అనవిని మాధవుండలరు భాంగికి నిల్లను కోప్ప సన్ముదం।
బునని పుడీవు కోరునది పొందదగుఁ గుణవంతురాలవై।
ననొక మహాంతరాయవలి-సంభిలనిన్ను పెనంగియుండినం।
దునభవదీయ కావ్యకము-దుర్లభమయ్యెది పాయునంతకుఁ॥

శా॥ ఓయోషా గుణశీల నీకు కావ్యమున హా యుత్కృష్టమై సంజగ।
శ్రేయోదాయకమైన నిప్పటిభవ-శ్రేష్ఠాంగమీ నీచసే।
వాయత్నంబున నున్న హేతువనుదుఁ-ర్వారాపవాదాకుల।
పాయింపయ్యెను గాననీకిపుడ సం-ప్రాప్తంబు యుష్మీయదిఁ॥

ఉ॥ ఇట్టిదు రూహ్య దేహమిపు-డింతి నశించిన మీదనొక్కటిం।
బుట్టువుగల్గుదానపరి పూతవునై తుది కాలమీవున।
న్మట్టుదువింక నీవుగడ నుట్టుటకిప్డు డెపూను నీమవె।
న్మట్టినటింపుచున్నయది మూర్ఖక మృత్యువు వహ్ని రూపిణై॥

చ॥ అతివపతివ్రతామణుల-కాగయనెందును ముక్తజీవనం।
తతిగల భర్తృదేహ సహితంబుగ నేక చితిం దహింపనై।
ప్రతిభవహించు టేమహిమ-భప్రతి పొందక మృత్యువంచుధీ।
చతురులు బలుకఁగాననది-సల్పియశోధనమందు మీవొగిన్॥

ఆ॥ మోగవహ్నివలన- మోర్పుతోసిమెయి। ప్రేల్చి మేలుగనుము- వెలది
యంచు। నింద్రరేశుడనగ- నింతి వెండియును మ। నర్చ్యుతియొసర్చిప
ల్కె-గుతుకమమర॥ ౧౨౯

ఉ॥ సామజవర్ణ్యనాదుతొలి-జన్మపు గృత్యములెవ్వి। పులరఁ స।
స్వామిసనున్ భరింపగల-వల్లభుడాటకు హేతు వెద్దిర।

న్యాయముల ధర్మత్యక్త చరి-త్రాత్మునుం డెడినట్టి మూఁగడన్।
నీనుము లెప్ప యోకరుణ-నీరజనాభ వచింపు మిత్తరిన్॥ ౧౩౦

ఉ। నాపుమిం చరేశుడల-నాతిగనుంగొని లేము పూర్వగం।
దీపు పతివ్రతాత్వమున-నెంతయు మెల్లుచు నుండి యొకర్ నా।
డీవాకరూపవంతుడగు-హీనుని బుల్కను జూచి చిత్తగం।
చాపిలసత్ప్రభావపుల-కద్భుతమంచిన కారణంబునన్॥ ౧౩౧

క॥ వాడిపుడు నీకుబతియై। తోడన్ క్రీడించుచుండె-దొయ్యలి భువిమం।
దాడినకర్మంబు జనులకు। నేడీ క్రియగట్టికుడుపు-నీరయంబగుచున్॥

సీ॥ సతినీసుతుం డా బీ-జప్రధానుడు గాన-నీచకృత్యంబులు-నెరపబూనె।
నిబ్బాలకుండుగ-ర్హితబీజుడయ్యును-సత్పాత్రతను గుర్వి-జతరజల
ధి। నాంబడుసుక్షేత్ర-మందు విపప్రాయ-తనుబుట్టిపరసాభి- ధాన
మహర్షి। నీతోడసపుమవ-హ్నినిదగ్ధుడైచను- కారణంబునముందు-క
ల్కిపీడు॥ తే॥ స్థైర్యగాంభీర్యరూపసౌం-దర్యధైర్య।విలసదైశ్వ
ర్యములుగల్గి-పీతిహోత్రు। ననయసద్ధిదైవతంబుగ-నాత్మమింగు
.ల।గొలువగలవంశవిస్తార-కుండయగును॥ ౧౩౩

ఉ॥ ఈతనివంశమందుజని-యించినవారలు క్షేత్రచిహ్నవి।
ఖ్యాతివహింపగాశిఖశి-ఖార్చనముఖ్యసుధర్మలందుధీ।
చాతురితోడ మెల్లుదురు-సాధ్వివిగర్హితబీజచిహ్నమ।
త్యాతతమైరహింపభువి-యందతిహీనులనాగమెల్గెడిన్॥ ౧౩౪

క॥ కావున వారుమరాచా।రావృతమతులుసుధరోమ-రాచార్యమతుల్।
శివిద్యామతిసంయుతులై వెలయుదురుభయవంశ-యాచారములన్॥

తే॥ పడతినీసుతుపౌరులు-పరసుడనుచు। జెప్పుదురుగానవానివం-శీకులుర్వి
బారసీకులటంచని-ప్రౌఢమతుల। చేతబిల్వంగబడుదురా-ఖ్యాంతవసు
మర॥ ౧౩౬

సీ॥ తరుణినీభర్త వే-దాభ్యాస మొనరించు-టాదిగాజేయుదు-ర్దాంతపాప।
కర్మలపారమై-కాల్రిలుకతంబున-వీనికిబాపని-వృత్తిగలుగ।
జాలదెంతయువీరు-జలజాక్షినీయోగ-వహ్నిచేదగ్ధమై-వారిలిముం
దు। కల్పాంతమగునంత-గాలంబుమహిపరూ-పంబునబుట్టిలో-
కంబులోన॥ తే॥ గాసురత్నాంబికలగొల్చు-కాలమందు,తన్ము
ఖోగ్రోగ్రివ్వగూగ్రిరాసి-ధారచేత। స్వకులమారడిబుచ్చుదో-సమున
నంత్య।జాతిచేగొయ్యబడుచుండు-సంతతంబు॥ ౧౩౭

ఉ॥ వారిజనేత్రిసాధ్విజన-వంద్యచరిత్రవువైననీదుభ।
ర్త్యోరుదృగాంతదృష్టిమును-యుత్కటమైశ్వపచాధమాంగమం।
ధారగపోదుహేతువున-నాతనికీభవమందు వేదము।
చ్చారమొనర్చుయోగ్యతయు-సద్విజవర్యులపూజయున్గనెన్॥

తే॥ మరియువిప్రాన్వయాంభోధి-సుహిమగాంచ। నుదయమొందురమాస
తి-యుద్ధిదైజ। నించునిన్నువరించెనీ-హీనుడేరి। కినిపురాకృతమూగ
క-జనదుకలికి॥ ౧౩౯

ఆ॥ నీచుడయ్యువాడు-వేచిభూదివిజాంక।మమరనాదునామ-మందిపలుక।
బడినఫలములోక,పావనివగునీదు,తోడచ్చృతియుగొనిమొ-దుదిసువ
హ్ని॥ ౧౪౦

మ॥ ఇటులన్ విష్ణువుబల్కె-నయ్యబలబం-హిష్టాను మోదాత్మయై।
నటదిందోప్రీపలసన్నిభాంగవరదా-నారాయణామాధవా।
నిటలాంబాంగసుమిత్రశత్రుహరవా-ణీశాభివంద్యాభవ
త్స్ఫుటకారుణ్యరసంబునాపయివడి-న్బ్రోచిరక్షించవే॥ ౧౪౧

చ॥ అనివినుతించిపల్కె-నపు-డల్లపతివ్రతదేవనాకుమీ।
దనులభియించుజన్మముస-దాభవదీయశుభాంగరేఖద॥
శ్శనమగునట్లునీమతను-సంగతినొందిరహించునట్లునో।
రసుతవనామసంస్మరణ-రంజిలునట్లునొసంగవేకృపన్॥ ౧౪౨

తే॥ హరిభవత్స్పర్శదర్శనా-ర్యత్వమునుజ్ఞడత్వదాసత్వనిర్మల-త్వాదు
లమరు। భవమునాకొసగినివ్వము-భద్రచరిత।యన్యమేనొల్లనయ్య
సౌ-జన్యమూర్తి॥ ౧౪౩

మ॥ అనిప్రార్థించుల తాంగివిష్ణుపునమహా-హ్లాదంబుతోగాంచియ్యో।
వని తానీవిపుడీగృహంబునదపో-వహ్నిప్రభావంబుచే।
తనుభర్త్రాత్మజబాంధవాప్తపురమి-త్రశ్రేణితోదగ్ధమై।
చనితోదర్జనియింతువీవొకమహా-జాతస్వరూపంబునన్॥ ౧౪౪

ఉ॥ ఈవుదహించుచోవడిమ-హీసురబృందముతోడనిష్పురం।
బావరవహ్నిచేతబను-మంబగునట్లొగిగాలిపోయిబృం।
దావనమంతకోర్వివిశుభ-దాఢ్యవనోత్తమమైరహించునీ।
పావనమందువంశకుజ-మైవిలసిల్లెదవన్మకోమలీ॥ ౧౪౫

ఉ॥ ద్వాపరమందుదుష్టజన-వల్లభరాక్షసవల్లభావళిన్।
రూపడగింపనేనుహిమ-రుక్కులకంధివిధుండనైజగ।

ద్వాపర కీర్తి చే వెలయు-నానక దుందుభి గర్భమందు సం।
దీపితకృష్ణమూర్తినయి- తేజరిలంబడు దంగనామణీ॥ ౧౮౭

తే॥ పడతిమాతులనై రాను-బంధవశత।నంద గోపకునింట- నానందమలర।
బెరుగబడుచుండి లేగల-బ్రియమెలర్ప।గాయుచునుపూని పో-గండ
వాడియుమం క॥ ౧౮౮

ఉ॥ పల్లవబాలకుల్గొలువ-వత్సములన్దగమేపుచున్వనీ॥
ఫుల్లతృణధ్వజాకృతిని బొల్పెసగున్నిను బూనియప్పుడే।
బిల్లనగ్రోవి చేసుకుని-ప్రేయసి ప్రేమవహించినాదగున్।
నల్లని తాధరోష్ఠరస-సంగతినిత్తుసదానుమోదినై॥ ౧౮౯

సీ॥ వనితనే దేవకీ-వసుదేవులకు బుత్ర-భావంబుతోడభూ-భాగమందు। దత
లీలకృష్ణావ-తారమెత్తియుసదా- దర్శనస్పర్శన- త్వములనిన్ను।
దనుపుదునేనుండు-దాక నాయవతార- ముడుపుచో నాదుసా- యు
జ్యపదవి। నీకే నొసంగెద-నెలత నీకటమీద- జన్మరాహిత్యమై- స
త్ప్రకాశ॥ తే॥ తను వెలుంగుచునుందువు- తరుణి నాడు।దీర్ఘిక
నుగూలినీవుండ-ద్విజునిబోలి। వచ్చినన్నుద్ధరించిది-వ్యప్రబోధ। తె
లిపినది నేనజున్మని- తెరవతోడ॥ ౧౯౦

చ॥ అనవిని సాధ్వసల్కెక వ-లాత్మహరేపరమేశ నాకునా।
తనయునియందు బంధమతి-దాఙ్గ్వతనుండుట ద్రుంగజేందు కా।
తనికిక గల్గుజన్మముచి-తంబగునట్లొనరించి మన్నవుం।
చవవాలి మందహాసమెన-యన్మధురోక్తులబల్కె-నిట్లొగిన్॥ ౧౯౧

చ॥ ఇతడుభవత్తపోగ్నిశిఖి నిప్పుడుదగ్ధముకొంచు హేతువన్।
క్షితినొకవేత్రదండమయి-శీఘ్రము నీసరసన్ జనించునో।
సతియపుడేనునిన్నువిల-సన్మురళింబలెబూనువేళ్లబే।
మతోధరియింతుహస్తమున-మంజులవేత్రముగాగనీసుతున్॥

తే॥ జన్మరాహిత్యమితనికి-సంభవింప। దఘుబలిష్టుండుగాపున-యబ్జనేత్రి।
మిదజనియింపబడుసంప-దాదులవరు। బారసీకుండు నైవెల్ల- బడును
మరియు॥ ౧౫౨

చ॥ హరివచియించెనిట్లుజల-జాయతనేత్రిమదీయవాక్యము।
ల్లరమొగినమ్మిచేయదగు-కార్యపరత్వవుగమ్మమిప్పడే।
నరిగెదనన్నభామినిత-దాంఘ్రులకున్బ్రణమిల్లునంతలో।
హరియునదృశ్యుడయ్యెనపు-డాద్విజపుత్రికరుక్మిణీసతీ॥ ౧౫౩

క॥ మొదలిసుయోగము వెండియు। సదమలహృదినిల్పిపూర్ణ- సదసద్ధ్యే
యా। స్పదమగునంతర్దృష్టిని। ముదితామణిమాటిగియుండె-ముదితా
త్మయునై॥ ౧౫౪

సీ॥ అంతనాధారచ-క్రాంతరానిలులేపి-వరగస్వాధిష్ఠాన- పవనుయందు।
గలిపితద్వయముశీ-ఘ్రసుస్ఫూర్తితో మణి పూరకాబ్జంబున- బొదలు
గంధ। వాహునిలోగూర్చి-వడిగదత్త్రయమునా-హతపద్మగతసదా
గతినిజేర్చి। తచ్చతుష్టయముని-త్యశ్రీలజెలువార- నగువిశుద్ధాబ్జం
బు-నందునెగడు॥ తే॥ గంధవహసంజ్ఞగలజీవ-కళనుగలిపి। క్రమ
తసచ్చిత్స్వరూపకా-ఖ్యాతమమరి। గాలినాజ్ఞాసరోరుహ-కర్ణికా
కాఖ్య। నమరుచున్నసుషుమ్నా-శమునజేర్చి॥ ౧౫౫

ఉ॥ అఖిలసత్సుఖున్నజల జాంతరసత్పరమేశ్వరస్వరూ।
పావృతశుద్ధసాత్త్వికవి-భాసతరప్రభలోనశీఘ్రమా।
జీవకళానుమేళనము-జేసిజడాంగసమంధవృత్తుల।
స్వావిరినించియైహిక-మువంచివిశాలమునూర్ధ్వదేలుచున్॥ ౧౫౬

శా॥ ఆందేకాగ్రమనోమిళిందమును నా-దానందపీయూషమూ।
నందంబొప్పగగ్రోలుపూనిడిసుషు-మ్నానందమున్బొందియే।
సందేహంబును లేకమీదనుసహ-స్రారంబునోంకారస।
చ్ఛందారూఢతనుండగాంచియపుడా-సాధ్వప్రమోదంబునన్॥

తే॥ రమ్యతరసహస్రారచ-క్రప్రకాశ। మందుమోక్షాహ్వముగునిజా-
ఖండతేజ।ముమరువిజ్ఞానదీపిక-నాతడుప్ర। మోదమునజేర్చినతితేజ-
మునవెలింగె॥ ౧౫౭

శా॥ తత్తేజంబనలంబునై రుచిరమై తత్త్వార్థమైయోగిరా।
డ్చిత్తానందకరంబునైయనుపమై-చిత్తేజమైశుద్ధమై।
సత్తామాత్రమునై సదాసుఖదమై-సంకాశమైనిత్యమై।
వృత్తిక్షోభగుణాద్యముల్రహితమై-స్వేచ్ఛారతిన్వెల్గగన్॥

సీ॥ ఆచిత్ప్రకాశమం-దానందమున నుండి-సర్వంబువర్జించి-సమతచిన్మ।
యంబైనసగుణమా-యాపరిత్యాగియై-కాలత్రయాబాధ్య-కముల
దొలగి। క్రమమొప్పభూమిత-త్త్వమువారిలోగల్పి-తద్వారితత్త్వం
బు-దహనుజేర్చి। యావహ్నితత్త్వంబు-ననిలంబులోగల్పి-తద్వాత
తత్త్వమే-ద్వైతభావ॥ తే॥ మమరిసత్ప్రకాశంబునై-విమలమైవి

కారశూన్యంబునైనిరా-కారమైనిర్ముక్తమైసచ్చిదానంద-రూపమై
సద్వావికాసనదాకాశ-తత్వమందు॥ ౧౬౦

మ॥ కలిపెంద తన్మయంబునన్ యువతియో-గాగ్నిప్రభాకీలలు॥
జ్వాలమొప్పారుచుతత్సుషుమ్నగతదే-వవాత్రిజ్య తేజంబునన్।
గలితంబైవిలసత్సహస్రకమలా-ఖండప్రకాశంబునన్।
మిళితంబైశతకోటిసూర్యరుచిస-న్మిత్రంబునైగాల్చుచున్॥ ౧౬౧

చ॥ పటుతరతేజసంపుటివి-భాసముగాఘుటదేవవీధినా।
డుటనటబ్రహ్మరంధ్రముప-టుక్కునవ్రయ్యలువారితగ్రుచ్చి
స్ఫుటమెగయన్ దదాంగనవ-పుశ్శిఖిగాంచెతదీయతేజసం।
తటనుచటచ్ఛటారవయు-తజ్వలనాకృతిబొందిసుందరీ॥ ౧౬౨

మ॥ అపుడయ్యోగినిబ్రహ్మరంధ్రమునను-త్యద్యోగతేజచ్ఛటల్।
విపరీతంబుగబుట్టిమిట్టిదివికిన్-విశ్వాంతకాలోద్భవ।
త్రిపురధ్వంసిలలాటనేత్రనహనా-ర్చింబోలితీక్ష్ణాగ్నియై।
విపులంబైవిశదస్ఫులింగనిచయా-వేష్టంబునైలేచుడున్॥ ౧౬౩

తే॥ లేచివాయుసమేతంబు-నైచటచ్ఛటారవాకీర్ణవిస్ఫులిం-గాకులోగ్ర
దుస్సహజ్వాలలెంతయు-దొడరియొక్క। నిముషకాలంబులోబురి-
నివురుపడగ॥ ౧౬౪

సీ॥ ఆబాలవృద్ధాంగ-నాప్తబంధుసుహృజ్జ-నశ్రేణితోడచ్ఛ-ణాళకుసుమ।
భపకులోద్భవబుధ-ప్రవరాభికీలితం-బైధరిత్రిగ్రహించ-నైనభ్రమర।
పురమెల్లభస్మమై-పోవవేగదహించి-మరియునమ్మాళిక-స్మశమునే

తే। దక్షుఁడు బారినయంత-నప్పుడ్ముక్తి శుచిత్వ-గాండజేసిన మిగు-లంత
మంద॥ ఆ తేజమిమి డెనదియు-దేనపీఠినదంగె। నర సిజాక్షునక
ల-జనులతోడ। భ్రమరపురముగాలి-ప్రసన్నుఁడైనను నాశి। నిట్టనా
గవెలసె-భస్మపటలి॥ ౧౬౫

మ॥ నవలా యప్పురమట్లుదగ్గను యిబ్బం-బారణ్యపా మిహస్యమం।
ద్రుపికొలోన్నతి నైపి కాసయుత మై-దూరీకృతా ఘౌఘమై-
స్తవమానంబయి సన్మనిప్రజని వా-సశ్రేష్ఠమై సత్వమై॥
భువి సత్కీర్తి వహించి మించు వన మై-పాల్పొం దెనయ్యాటవిన్॥

సీ॥ త్వక్సారభూజమై-తనరారె నప్పతి-వ్రతలోకరత్నమూ-ర్తి నముగాగ।
నప్పురీద్విజబృంద-మామ్రాద్యఖిలభూజ-పుంజమై యువ్వని-జుట్టబడి
యె। నా సతీమణిపుత్రు-డా సమీపక్షోణి-వేత్రనికుంజమై-వెలసె
నిఖిల। జగదుపకారకం-బగువనోత్తంసంబు-నై యొప్పె నప్పురం-
బబ్జవదన॥ తే॥ యనుచు నారదుఁడావిద-ర్భావనీశ। తనయ రుక్మిణి
కానను-ధూను కేంద్ర। పుత్రికకు నబ్జనాభుండు-ప్రాణకరుణ। ని
చ్చినభవాంతరస్థితి-నెఱుగ జెప్పె॥ ౧౬౬

చ॥ మరియు వచించె సంయమిర-మాపతి సాధ్వికి నిచ్చ నట్టి స।
ద్వరగరిమంబు పెరిపునను-వంశకుజంబయి వెల్గె నింతియు।
త్తరుణిసుతుండు బ్రేపపాద-తండమునందొక దండరూపమై।
ధరణిజనిం చెసట్లులల-తాంగి సుతాన్వితమై రహించినన్॥ ౧౬౭

క॥ మున్నల సతి యోగినియై। యున్నెడ సాక్షాత్క-రించి-యోగిధ్యేయుం।
డన్న విధంబున హరి యా। పన్నజనావనుఁడు నిఖిల-భావనుఁడంతన్॥

ఉ॥ కావరమీను ద్వాపరయు-గాంతమునన్ వసుదేవ దేవకీ।
దేవికిబుత్రచిహ్నమున దృ-ష్టిన్ బ్రతిపక్షుని శౌటఖావభూ।
పావలి గ్రుంపనుద్ధ్వపలి-యూహరి మున్నుయశోదకన్ వద।
శ్రీపిలసిల్లదత్త వర-శేఖరమున్ వడిదీర్పుపూనికన్॥ ౧౭౦

ఉ॥ నందుని మందకప్పుడెజ-నార్దను డేగి శిశుత్వమేర్పడన్।
నందుని గేహమందు నఘ-నంబుగ నాడుచు పూతనాద్విష
ద్బృందము ద్రుంపుచోరిమురి-పెంబులు జూపుచు లేగపిందు నా।
నందముతోడ గాయుచువ-నంబున మెల్గుచునుండు వేళలన్॥ ౧౭౧

సీ॥ బృందావనప్రాంత-పృథ్వీతలోద్వల్ల-తానేకవిధభూరు-హావకీర్ణ।
పరిశోభితంబునై-బాసిల్లుగవ్యవ-నాంతరంబైన వం-శావనీజ।
మా బాలకృష్ణుడా-గోబాలకంబుల- గాయుచు పౌగండ- పాయ
ముంకు। గోపాలబాలుర- గూడి తద్వంశభూ జముగాంచి దానికి-
జనినజన్మ॥ తే॥ కాలమున దానొసంగిన- ఘనవరంబు। దీర్పనూన
సింపితస్థరి-శ్రీజమపుడు। కణక ఖండించి యాపస్నణ్య-కాంతనిజకులా
న్విత శ్రేష్ఠపర్వమా-హాత్మ్యమంది॥ ౧౭౨

ఉ॥ తక్కిన వంశపర్వనము-దా యమునాత్మ సఖాలిక ప్పుడా।
ముక్కని వివ్వనెంచి సువ-సంబుగ నన్నియకల్పమ్బులై।
యొక్కటటవన్నెకెక్కనటు-లొక్కమొగిన్ హరికంజలోచనుం।
డక్కన జేదిన్ పూర్ణకరు-ణారససంకులదృష్టి జూచుచున్॥ ౧౭౩

మ॥ పరితప్తామల హేమసాధనముచే-బద్ధాత్ముడా కృష్ణుడా।
హరిభక్తావమ డిందిరేశుడు మహా- హాసప్రయుక్తాస్యుడై।

సరసస్థానసమన్వితోర్జితలస-త్సప్తస్వరాఘారసం।
దరనాదామృతమిమ్మనట్లుతగుధీ-ద్రస్ఫూర్తి సేసెన్ధరన్॥ ౧౭౪

తే॥ వంశపూర్వాఘమొగిబాయ- వారిజాక్షు। డపుడుతగురంధ్రయోగం
బునతిముదంబు। సంధిలనొనర్చిపరిపూర్ణజన్మ జేసి। సహచరాభక్తి కత
తికిచ్చె-సఖియమరియు॥ ౧౭౫

క॥ ఆవంశభూజనికటక్ష్మావిర్భవమైవికాస-మైసన్మృదులం।
బైవెలయు క్షేపసాదగని। శ్రీవిభుడందున్న వేత్ర-శేఖరముగొనెన్॥

సీ॥ భూపవిత్రముగాగ-బూన్చినసవ్యాంఘ్రి-పృష్ఠభాగంబుశో-భిలపెనంగ।
బడివామజంఘమే-గ్పడదత్పదాంగుళ- శ్రేణీనఖద్యుతుల్-క్షితి
నిబర్వ। దార్చిదాపలికొకిం-తయుసికర-నిజకటి-స్తలిబెంచియాకుం
చి-తానమితశ్రి। రోధిచిహ్నంబున-రుచిరగృగ్వీక్షార-సంబాత్మ సవ్య
భూ-జాగ్రసీమ॥ తే॥ బారమువ్వంకయొడలుసొం- పడరనిలచి।
నెలత శ్రీకృష్ణుడవ్వేణు- నీలవేణి। కనయమాత్మీయమధురాధ- రా
మృతంబు। నానజేయుచురక్షించె-గానగరిమ॥ ౧౭౬

మ॥ అతివాసుస్వరయుక్తగానరసము-య్యంభోరుహాక్షుండుపి।
శ్రుతమేపారగజల్లదత్కణముల-స్థోకస్థితిన్ స్థాణుసం।
హతిపైజారినమాత్రమోహరికిను-ద్యత్పల్లవారూపహా।
స్తతలంబుల్వడిజాచిమ్రొక్కిలిమబృందారణ్యభూజాతముల్॥

శా॥ నానాగాయనగాయనీసురవిమా-నశ్రేణిపైవాద్యకం।
దానందంబులరారనిలుగనుజడ-త్వాంభోదఖండంబుల।

ట్లానైగింపుబుచిత్రరూపములజాడఁగాయుండుకన్నూతలెం।
తేఁలేకవసింతురాహరిలస-ద్దివ్యోగ్యగానంబుచేఁ॥ ౧౭౯

ఉ॥ పర్వసుధాకరాననకృ-పాకరుఁడావసుదేవపుత్రుఁడా।
గీర్వరసన్నుతాంములను-గీతసమాకలితోరురమ్యగాఁ।
ఖర్వగసాన్వితాధరను-ధంబనయుంబలవేణుఖండరూ।
పోర్వసుపర్వపుత్రికను-మోపికనిచ్చెవరంబుదీర్పఁగాఁ॥ ౧౮౦

ఆ॥ సామగానలోలు-డానంజువాచాలు।డావ యోజనేత్రు-డావపిత్రు।
డాకృపాసముద్రు-డాలోకనతభద్రు।డిట్లునానుపుచుండె-కంటినం
తే॥ ౧౮౧

సీ॥ ధారుణీసతికప-కారులైనన్పసాధ-మాదులద్రుంపని-మ్మేదినీత।
లంబునజాంబూన-దాంబరుండగుకృష్ణు-కృష్ణుడైపుట్టియాఁకీరవాణి।
కలవడువేణుజ-న్మాంతరసుఫలాను-భవమిచ్చుచుండెనీ-యవసరమ
మున।నింకసవ్వేణునృ-గేక్షణకాశ్మీయ-పదపిసాదరతజే-ర్పంగను
న్న॥ తే॥ వాడునీవిభుడమ్మయ వాన్విరిజాక్షు।చరితసాత్యదృతము
సున్మ.సకలలోక। వినుతగుణధామయగుసాధ్వి-వేణువైన।కథనమి
దియమ్మవింటెబం-గారుబొమ్మ॥ ౧౮౨

ఉ॥ నీవుపతివ్రతామణివి-నిర్మలవిందిరవల్లదేవకీ।
దేవియుగన్నకృష్ణునిస-తీతిలకంబవుమైనసుఁజగ।
త్పావనుడైనకృష్ణునిశు-భాధరబింబరసంబునిచ్చలుఁ।
దాగివెసువేణుఖండచరి-తంబువినంగనువేడితంమనఁ॥ ౧౮౩

మ॥ భగవద్దివ్యగుణప్రభావమునకున్- పారంబుశ్రీప్రస్తుతిన్।
ప్రగుణాకీర్ణకథల్ తరంగములు తా-దంగప్రసారంబునన్।
త్రిగతిస్తోత్రకభక్తలోకులకులా-ధ్యాభశ్చరంబుల్ లసన్।
భగవద్భక్తిరసంబగాథమునకున్ పాత్రయిల్లుదా వేవకల్॥ ౧౭౪

ఉ॥ అట్టిరమేశ్వరాశ్రితగు-ణాకలితోద్యపగాథవార్ధిలో।
బుట్టిన పత్కథావళిను-భూతమనస్కత నాదరించుటల్।
నెట్టిన చేష్ట నే శ్రుతికి-నిర్ణయమీకథలంచు గొందరా।
గుట్టుతెలంగబూనుచును-కోవిదులోపునేస్థితులక్రనన్॥ ౧౭౫

తే॥ అయిననప్పాదశపురాణ-వాయతమ్మెవి। రాజిలునది బ్రహ్మాండపు-రాణ
మం । సా దమునవాంతరకథ-లవు పెక్కు। వానిలోగా
నిసెనకీని-శ్యామజక్రమణ॥ ౧౭౬

ఆ॥ సన్నుతించి నన్న-నలువ చెప్పినయంత। లోనదోచినంత లోలనిజ్జ।
నయ్యనీకునిపు పా-ప్రియసారవ దియించి। నా దపించు టకె తపిడిపోవ॥

క॥ అని నారదుడామురళి। జననాభ్యంబైనప్రసాక్షన జీతో।
భవనుత చారిత్రమున్న। దేవకి దెల్పి సకని-చోద్యంబండెన్॥

ఉ॥ అంతట దేవసంయమి జా-యాంకరథాంశభృద్గ్రపణ్ణనే।
నెంతయు బూజలుంగొనిన-మిద్దన చప్పురణంబునన్ యశ।
స్సాంద్రతనుండగళ్యా మొగి-గ్రాంచుమటల్లుచు శుభశ్రుతులాడి పా।
ల్లించెయ్యు లేనిభక్తిస్తుతి-యుంచితదానవతిబూనివేడ్కతోన్॥ ౧౭౯

చ॥ సరసవిపంచినాదములు సన్మణిబద్ధసువర్ణహర్మ్యచ|
క్రరుచివికీర్ణశోభబరి-రంజితరత్నకుశస్థలీపురిం|
దిరఘనరాజమార్గగత-ధీరులు సంతసమందదత్కరా-వ|
ద్వార సదనంబులన్ బ్రతిగ-వాలిడమీటుచు నారదుండొగిన్॥

చ॥ హరిపరమేశచక్రధర-హస్తిపరక్షణపద్మనాభగీ|
ర్వ్వరనుతపాదపద్మయుగ-వశ్యచరిత్రపవిత్రకృష్ణశౌ|
కరివరమిత్రగోత్రధర-కంసవిదారణగోపికామనో|
హరయని పాడుచున్ జనె-రయంబున కృష్ణునిదర్శనాస్పృహన్॥

క॥ అనసూతుండలనైమిశ|వనవాసులకిట్లుకృష్ణ-వరనధురోష్టం|
బనయంబు నాను మురళీ|వనితాఖ్యకధన నెలమి-వచియించియనెన్॥

చ॥ వసుధనుధారిమీరలకు-మోదమునన్ననుబెద్దజేసి వే|
డినకధనంబు జెప్పితిదృ-ఢీకృతచిత్తులరైసమగ్రమున్|
విమ్మటగల్గు సంశయని-వృత్తిగహించిరె ధరిత్రినీ|
ఘనకధనంబుమాధవవి-కాసగుణాభినుతంబగున్ జుమీ॥ ౧౯౩

చ॥ మురళిసనాఖ్యచేవెలయు|ముందటివిప్రసతివ్రతాగ్రణీ|
పరమగుసచ్చరిత్రమతి-పావనమియ్యదిధారుణిన్ మన|
స్థిరతజరిందినన్విపిన-జేతలిఖించిన వారికిన్ రమా|
వరుడుసుఖాయురర్థమతి-వాగ్విభవంబులొసంగునిచ్చలున్॥

క॥ అనినైమిశవనమునిజన|మునకనయముసుప్రసంగ-మునగ్గనుసూతుం|
డనుమునివినిపించినయా|ఘనమురళీసాధ్వి భవ్య-కధనంజేసున్॥

చ॥ సనయపతీచరిత్రమను-సత్కృతికన్యను మైథిలీమనో।
ధనపతికిన్ సమర్పణము-దార్చగ నయ్యెసభక్తిశాలివా।
హానశకవపర్ణముల్కశిగ-జాక్షిశరంబులాగిన్నటించుచో।
వనుగతశోభకృచ్ఛరద-హంబులుశోభిలుచుండగన్ దగన్॥ ౧౯౬

ఆశ్వాసాంతము.

మ॥ ధరజాచిత్తమయూరికప్రమదప్రా-త్యాగాంబుభృన్నాదస।
త్పురుషస్థోమహృదారవిందనికరాంభోజాప్తసంవ్యాప్తది।
గ్విరకోశాంతరదానవద్విరదగ-ర్వాభంగహర్యక్షదా।
శరథే సేతుకృతాబ్ధిజన్మశరధే శశ్వత్కృపానీరధే॥

గద్య — ఇది శ్రీమత్సీతారామకరుణాకటాక్షవీక్షణప్రసాదలబ్ధకవితా
ధురంధరషట్సహస్రాన్వయాత్రేయాత్రేయసగోత్రపవిత్ర
జూపూడి వెంకయామాత్యపుత్ర
సంజీవరాయనామధేయ
— ప్రణీతంబైన శ్రీ
కృష్ణమురళీమహాత్మ్యంబను మహాకావ్యంబునందు సర్వంబును
ద్వితీయాశ్వాసము — సంపూర్ణము.

పుట	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు	పుట	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
౨	౧౨	ష్టో	ష్ఠో		౬	ఉల్లాస - వె	నుక పెంపు
౩	౧౪	భుక	భుఙ్			ఠల	ఠ్ల
౪	౩-౭	త్ప - ట - ష్ఠి	త్ష - త్ష - త్ష్ఠి		౯	స	స
	౧౩	రో	రో	౨౧	౧౯	ణింప	నెంచ
౯	౧౩	క్కా - త్తె	క్కం - త్తె	౨౨	౧౬	లు	ల
	౧౪	ణ	ణొ	౨౩	౨౧	పారుని	పండిత
౧౦	౪	సవ	రస	౨౪	౧౫	బో	బొ
౧౧	౧౦	ది	ధి	౨౬	౩-౬	కి - గు	కి - గ్ర
౧౩	౫	పూలడయి -యాం	నీచమతి -నా	౨౭	౧౩	దొ	దో
				౨౯	౧౦	వేకవ్వ	లేకవ్వ
౧౩	౨౧	యం	యి		౧౬	జింతు	తి
౧౪	౬	షు	త్ష	౩౧	౩	ప	వ
	౧౫	బం	భం	౩౩	౧	పొం	హొం
౧౫	౧-౪	జీ - స	జీ - వ	౩౪	౯	శ్లోషేం	శ్లోకం
	౯-౭	క్కి - ష్ఠి	కు - ష్ఠి	౩౬	౯	వ్ల	వాల
	౧౪	లిం	తం	౩౯	౫	స్వ	స్వా
౧౬	౧౦	త్ష	త్ష	౪౫	౨	[illegible]	[illegible]
	౧౩	౩౭	లల	౪౯	౧౩	[illegible]	ది
౧౭	౫-౬	ద - ద	త - డ	౫౧	౬	[illegible]	[illegible]
	౧౪	తె	లె	౫౯	౧౬	ను	౦
౧౯	౩	పే	లే	౬౧	౨౯	[illegible]ం	[illegible]ం
౧౯	౫	త్ష	త్ష	౬౨	౨౦	తి	లి
	౧౧	ద్భ	ద్భ	౬౯	౧౨	నచి	నలచి
	౧౦	హా - యుణ	హి - యుణ	౬౯	౧౧	డ	డె
౧౯	౧	భో	భా	౭౦	౧౭	పృ	స్మో
	౪	కులా	జనా	౭౪	౧౦	వ్యో	వి
౨౦	౫	స్ప	భ్రు	౭౫	౨-౪	ఖ్యాం - బ్యా	ఖ్యా - ఖ్యా
				౯౦	౧౧	తెజిచ్చ	తేజచ్చ